a In manu moysi ⁊ aaron: q̃ erãt duces ꝓpli. Micheę. vj.a. De domo seruitutis liberaui te: et misi aũ faciẽ tuã moysen ⁊ aaron: sic habet Exo.xv. In ꝗ g̃ aggrauat pctm iudęorũ: qz ex q̃ talia fecerat eis: debuisset ipsum meli⁹ cognouisse. Esa.j.a. Cognouit bos possessorez suũ: id ẽ ꝓuersi de iudęis christũ dñz: ⁊ asin⁹.i. gentilis satuus/ꝓsepe dñi sui.i.humilitatem quã oñdit/q̃ natus voluit in ꝓsepio reclinari: isrl aũt me non cognouit.i.phariseí ⁊ scribę: et ꝓpls me⁹.i. minor ꝓpls q̃ maoriḃ⁹ acq̃euit ⁊ nõ christo.

a in mãnu moysi et aaron.

Intellectus asaph.

Tẽndi/ LXXVII

Ut †populus

Attẽdite populę me⁹ legęz meam: inclinãte aurem vestrã in ꝗba oris mei. Aperiam in parabolis os meum: loquar ꝓpositiones ab initio.

Moralit ✱ Fratrib⁹ etiã q̃ eũ vẽndiderãt benigne remisit: imo eos excusauit dicens: Gen.xlv.b. Nõ vro ꝓsilio ꝗ dei voluntate huc missus sũ. Futura etiã prẽuidit. Et tpalia/sic parauit ĩ expositione somnioz. Et ękna/ sic dic apls Heb.xj.d. Fide ioseph moriẽs de pfectiõe filioz israel memorat ẽ ⁊ de ossib⁹ suis mãdauit. a In manu moysi ⁊ aaron. s.sacerdotũ ⁊ p̃latoz: q̃ sũt duces ecclesię. Ps. Moyses et aaron in sacerdotibus ei⁹. Sed isti duces pinguedine tpaliũ nimia/ vt in pluribus excęcati sũt: Uñ cũ cęcus cęcũ ducat/ ambo ĩ foueam cadunt: Matth.xv.b. Osee.ix.c. Ephraim educet ad interfectorẽ filios suos. Et bñ dic: In manu.i.exẽplo opatiõis/nõ verbo. Heli⁹ enĩ ducunt hoies exẽplo q̃ verbo: Pueriles enĩ sũt: ⁊ modo pueroz semp dicũt: da exẽplũ. Sz multi pñt rũdere: nõ est paratũ. Uel p moysen q̃ interptat aquatic⁹/ significat humilitas actiuoz: aqua enĩ naturalit descendit. Per aaron/q̃ interptat montan⁹/intelligit sublimitas ꝓtẽplatiuorũ. Actiui g̃ q̃ humilia amãt/saluabunt per moysen in vita seculari. Cõtẽplatiui q̃ ardua ⁊ deserta diligunt/saluabunt per aaron. Sic christ⁹ ⁊ iohãnes simul p̃dicabant: Un⁹ trahens voluptuosos: ali⁹ sobrios: neuter tũ phariseos. Matth.xj.c. Uenit iohãnes neq̃ mãducãs neq̃ bibẽs et dicũt dęmoniũ habet: venit filiꝰ hois mãducãs ⁊ bibẽs/⁊ dicũt: ecce hõ vorax ⁊ potator vini. Talia iudicia sũt etiã hodie: Si bibit homo religiosus: dicũt epicur⁹ ẽ: si ieiunat dicũt hęreticus ẽ vel hypocrita/vel singularis ⁊ supb⁹.

Hoz.41.c.

Ps.98.

(Expo. Ps. LXXVII

Attẽdite populę meus. Titulus. Intellectus asaph. Sup dixit dñm fecisse mirabilia: Hic oñdit q̃ spũalit debẽt intelligi: sic titulus oñdit. Intẽtio ẽ monere ꝓpłm dei/ne spũalib⁹ ei⁹ bñficijs sit ĩgrat⁹. Modus. Mouẽ sũt partitiões. In ꝑma pte iuitat nos ad spũalẽ intelligentiã: ibi: Attẽdite. In scõa nos reuocat spũalit ab ingratitudĩe: ostẽdẽt ingratitudinẽ iudęoz: ibi: Quãta audiuim⁹. In tertia oñdit q̃ ⁊ q̃lia fecerit dñs iudęis ĩ ęgypto/⁊ in exitu de ęgypto: ibi: Corã pri⁹ eoz. Cęteras ꝓtes suis locis poterim⁹ assignare. In ꝑma g̃ pte: primo reddit audiẽtes attẽtos/cũ dic: Attẽdite. Scõo/benuolos/cũ dicit populę me⁹. Tertio dociles/cũ dicit: legẽ meã. Quarto humiles ⁊ credulos/cũ dic: inclinate aurẽ vrã. Hęc quatuoz necessaria sũt audiẽtib⁹.s. vt sint diligẽtes vel attẽti/benuoli/dociles/et creduli ꝗbis mgri boni. Loqt g̃ ꝑncipalit ad ꝓpłm christianũ: de q̃ mystice intelligẽda sũt q̃ in ꝗ psalmo de ꝓpło iudęoz ad lrãz enarrãt. Et illa narratio fm historiã plana ẽ: Uñ in illa nõ est ĩmorãdũ/pręcipue cũ nõ ꝑncipalis intentio ꝓpłm sit in ꝗ psalmo loq̃ ad iudęos/ ꝗ magis ad christianos. Dic g̃ caput ecclesię.i.christ⁹ ad mẽbra sua: vel deus pater: b Attẽdite.i.diligent ⁊ scrutabilit legite ⁊ audite: c O populę me⁹/christiane: d Legẽ meã.s. vet⁹ testamentũ. Legem/q̃ antiquũ ꝓpłm q̃si insanũ ligauit. Meã dic.s.dei actiue: qz ipe fecit eã.q.d. Nõ veni legẽ soluere/sed adimplere: Matth.v.b. Et iõ attente in ea ꝓspicite qõ in ea occultũ est: et iuenietz q̃ eã impleui. Propt ꝗ dixit iudęis: de q̃b⁹ etiã istud eodẽ mõ posset exponi. Dixit inquã/ Joh. v.f. Scrutami scꝑturas: qz vos putatz ĩ illis vitã ęknã hãe: ⁊ ille sũt q̃ testimoniũ phibẽt de me. e Inclinate/p humilitatẽ. Jaco.j.c. In mãsuetudine suscipite insitum verbum. f Aurẽ vrã/cordis ⁊ corpis g In ꝗba oris mei.

Quattuoz necessaria audienti

Allegozice

Uel ꝗ dic p̃.i.filij/p̃ quẽ locut⁹ sũ in nouo testamẽto: q̃ ante p nũcios loq̃bar ĩ veteri testamẽto. Heb.j.a. Multifariã multisq̃ modis olim de⁹ loquẽs pri⁹ in ꝓphetz: nouissime diebꝰ istis locut⁹ ẽ nob in filio. Et sic monet vt vtrũq̃ testamẽtũ diligent ⁊ humilit audiam⁹. b Aperiã in parabolis os meũ. De⁹ pr̃ aperuit os in pabolis exponẽdis: qñ locut⁹ ẽ nob in filio. Parabola enim †Quid sit parabola vt dic Hiero⁹: est rerũ natura discrepãtiũ sub aliq̃ similitudĩe facta collatio. Heb.ix.c. Ut †eloqua

Que pabola ẽ tpis instãtz: Ergo tabernaculũ ⁊ arca ⁊ cętera ꝗ q̃b⁹ ibi loquit: sũt parabolę q̃ nob exposita sũt p ꝗbũ pri̇s. i Loquar ꝓpositiões.i.ęnigmata ⁊ obscuritates q̃ in figura ꝓtigerunt iudęis: k Ab initio / tpis: vel ab initio pegrinatiõis eoz: vel ab exitu de ęgypto. Uel in płona christi legit iste ꝗsus: Aperiã in parabolis os meũ: fm q̃ exponit Matth.xiij.e. Hęc in pabolis locut⁹ ẽ iesus ad turbas/⁊ sine parabolis nõ loq̃bat ad eos: vt adimpleret qõ dictum est p ꝓphetã dicentẽ: Aperiã in parabolis os meũ: eructabo abscõdita a ꝓstitutiõe mũdi. Moraliter/dic christus: b Attẽdite populę me⁹.i.paupes ⁊ subditi.q.d.ꝑlati ⁊ diuites nõ attẽdũt nec inclinãt aurẽ.j. Timoth.iiij.d. Attẽde tibi ⁊ doctrinę. Attende tibi a diabolo/ ab hypocrita/a pctõ/ab inertia. Quidã aũt/ꝑcipue diuites ⁊ ꝑlati ita sunt attenti mũdanis q̃ nõ pñt attẽdere deo. Zach.j.a. Nõ sitis sicut patres vri ad q̃s ꝓphę clamabãt ⁊ nõ audierũt nec attẽderũt ad me. Zach. vij.c. Noluerũt attẽdere ⁊ auertũt scapulã recedẽtes. d Legẽ meã/nõ leges iustimianas. Lex dñi vna ẽ et singularit nũcupat.s.charitas q̃ ligant simul discipuli dñi: Leges iustiniani sũt plures: ⁊ diuidũt discipulos suos ⁊ faciunt schisma. De lege dñi dr̃ in Ps. Lex dñi ĩmaculata ꝓuertens aias. Lex etiã dñi dr̃ tota sacra scꝑtura: in quã debem⁹ attẽdere trib⁹ rõnib⁹. Prima ẽ ꝓpt magnitudinẽ periculi qõ ĩminet nõ attẽdẽtib⁹ Deut.xxvij.d. Maledict⁹ q̃ nõ pmanet ĩ sermõib⁹ legz hui⁹. Ps. Maledicti q̃ declinãt a mãdatz tuis. Prouer.xxviij.b. Qui declinat aures suas ne audiat legẽ: oro ei⁹ erit execrabilis. Scõa rõ est ꝓpt magnitudinẽ cõmodi attẽdẽtiũ. Lucz.xj.d. Bti q̃ audiũt ꝗbũ dei ⁊ custodiũt illud. Tertia ẽ ꝓpt obscuritatẽ. Ps. Tenebrosa aq̃ in nubibus aeris. Et si q̃ras: quõ debeas attẽdere: sdit: e Inclinate aurẽ vrã/humilit audiẽdo. Aug⁹. Ostiũ sacrę scꝑturę humile ẽ: q̃ nõ se inclinauerit/offendet. Eccj.v.c. Esto mãsuet⁹ ad audiẽdũ verbũ dei vt intelligas. Job.iiij.b. Puteus alt⁹ ẽ/⁊ in q̃ haurias nõ habes.i.humilitatẽ quę ẽ hauritoriũ sapię. Prouerb.xj.a. Ubi humilitas/ibi sapia. g In verba oris mei/ In ꝗba euãgelij quę ꝓprio ore dixi. Uel/ Oris mei.i.p̃dicatoris q̃ est os dñi. Hiere. xv.d. Si separaueris p̃ciosũ a vili/ q̃si os meũ eris. h Aperiã in parabolis os meũ.i.sermonẽ explanabo p parabolas ꝓtra illos q̃ sermões suos claudũt p parabolas. Sed Eccj.xxiij.c.dr̃: Qui elucidãt me/ vitã ęknã habebũt. Muscꝗ dr̃ qui obscurãt me. Uel p parabolã aperit os dñi: cũ p̃ p̃dicator oñdit in se similitudinẽ facti: ⁊ postea id qõ facit alijs p̃dicat. Hęc ẽ bona parabola: in q̃ bñ apitur ⁊ alijs manifestat quis sit os dñi. Matth.v.c. Qui fecerit ⁊ docuerit: hic magnus vocabit in regno cęlorz. Dic g̃: h Aperiã in parabolis os meũ/ q̃ ad mozes infozmãdos. i Loquar ꝓpositiões ab initio/q̃ ad fidẽ inserẽdã. Fides enĩ ꝓnit ab initio: sicut maxima in q̃libet facultate ꝓnit q̃si fundamẽtũ qõ sustinet parietes/⁊ ꝓbat alia q̃ sequunt: Uñ dic apls Heb.xj.a. Fides est suba rerũ sperãdaꝝ argumẽtũ nõ apparẽtiũ. De his duobus.s.de mozib⁹ ⁊ fide. Prouer.j.a. Auiaduertite parabolas et interptationẽ/q̃ ad mozes: ꝗba sapiẽtũ ⁊ ęnigmata eoz/ q̃ ad fidẽ q̃ videm⁹ p speculũ ⁊ ĩ ęnigmate. Has g̃ ꝓpositiones et parabolas loquit christ⁹ p suos p̃dicatozes/et etiã p inspiratiões ⁊ p scꝑturas. Itẽ mõ loquit ꝓpositiões/a ꝑncipio incipiẽs vsq̃ ad finẽ.s.in die iudicij sui/vel mozz cuiuslibet nrm:

Hoz.41.c.

Ps.98.

Moraliter

Ps.18. Legẽ dñi demus attend triplici ratio

Ps.118.

Ps.17.

1.Cor.13.c

✱ in q̃ fine nõ loquet

* in q̃ fine nõ loquek ꝓpositiões: sed ꝓclusiones/ fm q̃ nos sũpserim⁹ assũptiões. Deuk. xj. d. En ꝓpono ĩ ꝓspectu vẽo hodie bẽdictionẽ ⁊ maledictionẽ: bẽdictionẽ si obedieritis mãdatis dei vẽi: maledictionẽ si nõ audieritꝫ mãdata dñi dei vẽi. Ueſtrũ est q̃ eligere assumẽdo bonũ: vt ex ꝓpositiõe et bona assũptiõe sequat bona cõclusio. Deuk. xxx. d. Testes ĩuoco hodie cęlũ ⁊ terrã q̃ ꝓposuerim vob vitã ⁊ bonũ: bẽdictionẽ ⁊ maledictionẽ: elige q̃ vitã vt ⁊ tu viuas. Tãdẽ enĩ cõcludet de⁹. Uñ Ecęch. vij. f. Fac ꝓclusionẽ qm̃ ꝛra plena ẽ iudicio sanguinũ ⁊ ciuitas plena iniq̃tate. a Quãta audiuimus. Scda ps: vbi oñdẽs ingratitudinẽ iudęoꝝ nos reuocat ab ingratitudie. Et sup̃ locut⁹ ẽ caput ecclesię christ⁹: hic aũt loquunt mẽbra. s. fideles: in q̃ innuik q̃ eadẽ est vox capitꝫ et mẽbroꝝ. Dicũt q̃ admirãtes. Quãta audiuim⁹. q. d. multa ⁊ magna. c Et cognouim⁹ ea/ vera esse. d Et/ p/ qz patres nr̃i/ antiq̃: sicut moyses ⁊ succeſſores: e Narrauerũt nobis/ p̃ sua scp̃ta. i Narrãtes laudes dñi: id est opa ei⁹ ex q̃bus laudari debet. s. quõ eduxit israel de egypto: et traduxit p̃ mare rubꝝ ꝛc. Et fm ꝗ ista lrãlis expositio plana ẽ: nec indiget ꝓsecutiõe: Uñ de spũalib⁹ magꝫ mystice exponam⁹. Dicũt fideles: a Quãta: id est mkta ⁊ magna: b Audiuim⁹/ de christi miraculk ⁊ mirabilib⁹ fidei. c Et cognouim⁹ ea/ p̃ fidẽ. d Et pr̃es nr̃i/ apl̃i et eoꝝ successores: De q̃b⁹ in Ps̃. Pro pr̃ibus tuis nati sunt tibi filij: e Narrauerũt nobis: quia in oẽm terrã exiuit son⁹ eoꝝ: et i fines orb̃ terrę ꝗba eoꝝ. f Nõ sunt occultata/ illa christi miracula. g A filijs eoꝝ. i. ab imitatorib⁹ eoꝝ. Q̃ d̃ duplick verũ est: qz nec apl̃i occultauerũt ea illis: nec illi audita occultauerũt alijs: Uñ addit: h In generatiõe altera: Q̃ d̃ etiã in iudęis verũ fuisse cõpr̃obatũ est ĩ inuẽtione sanctę crucꝫ. Judas enĩ audierat a pr̃e suo q̃ q̃rendũ esset lignũ crucꝫ: et locũ etiã designauerat ei pr̃: et illi pr̃i eius idẽ reuelauerat pater ei⁹: sicut ĩ legẽda illa manifeste ỏr. Sic etiam apud christianos doctrina apl̃oꝝ ⁊ fides de generatiõe in generationẽ docek. Uel/ In generatiõe altera. i. ꝓria: sicut gentib⁹ q̃ ritũ ꝓtrariũ habebãt q̃b⁹ apl̃i p̃dicauerũt ⁊ annũciauerũt: q̃d illi nõ audierãt ỏ christo. Uñ paul⁹ ⁊ barnabas dixerũt iudęis: Qm̃ repulist ꝗbũ dei: ecce ꝓuertim⁹ nos ad gẽtes: Actꝫ. xiij. g. Ita dixi q̃ narrauerũt pr̃es. Pr̃es dico: i Narrãtes laudes dñi. i. opa laudabilia. Uñ addit: k Et vtutes ei⁹. i. opa ꝗtuosa. Uel/ Uirtutes. i. humilitatẽ/ charitatẽ: pauptatẽ ⁊ hmõi. l Et mirabilia ei⁹ q̃ fecit. s. miracꝫ. Et cõmẽdak ꝗ trinitas. Oꝛ dicẽ/ laudes: ad spm̃sctũ referk: qz sola bonitas laudabilis est. i. spũsctũs per appropriationẽ. Oꝛ dicẽ/ vtutes: ad pr̃es referk: qz sola potentia est ꝗtuosa: q̃ pr̃i attribuik. Oꝛ dicẽ/ mirabilia: ad filiũ referk: qz sol⁹ filij⁹ vocak admirabilis. Esa. ix. b. Paruul⁹ natus ẽ nob ꝛc. et vocabik nomẽ eius admirabilis ꝛc. m Et suscitauit testimoniũ ĩ iacob. i. in ꝓgregatiõe fidelium: q̃ luctank ꝓtra diabolũ ⁊ supplãt eũ. Ids suscitauit testimonium apl̃oꝝ: q̃ fuerũt testes miraculoꝝ ⁊ resurrectionis christi. Actꝫ. iiij. g. Uirtute magna reddebãt apl̃i testimoniũ resurrectionis christi iesu dñi. Et Actꝫ. j. d. Oportet testẽ resurrectionis ei⁹ nobiscũ fieri vnũ ex istis. Hoc dixit petr⁹ ĩ electione matthię. o Et legẽ/ euãgelicã: p Posuit ĩ isrk. i. in ecclia: Quę ỏr iacob/ ꝓpk bonos mores q̃b⁹ supplãtat diabolũ. Et ỏr/ israel/ ꝓpk fidẽ/ qua videt deũ. Lex euãgelica ẽ dilectio dei ⁊ primi. Matth. xxij. d. In his duob⁹ mãdatꝫ vniuersa lex pendet ⁊ ꝓphę. Roma. xiij. c. Plenitudo legꝫ dilectio. Et hãc legẽ dedit apl̃is: Uñ addit: q Quãta. i. valde magna ⁊ digna: r Mãdauit. i. p̃cepit: s Patrib⁹ nr̃is. i. apl̃is. Job. xiij. d. Mãdatũ nouũ do vob vt diligatis inuicẽ sic dilexi vos. Et. xv. c. Hęc mãdo vob vt diligatꝫ inuicẽ. Et ibidẽ. b. Hoc est p̃ceptũ meũ vt diligatꝫ inuicẽ ꝛc t Nota facere: quia nõ tm̃ ꝓ se: ꝗ ꝓ nob accęperũt legẽ istã ⁊ mãdata. Hoc ẽ q̃ dicẽ: Nota facere. i. vt illa nota facerẽt: v Filijs suis/ quos p̃ euangelium ĩ christo genituri erãt. Uñ dicẽ Johannes. j. Job. j. b. Q̃ d̃ vidim⁹ ⁊ audiuim⁹/ ãnũciam⁹ vob vt ⁊ vos societatẽ habeatꝫ nobiscũ. Et. ij. eiusdem. b. Iterũ mãdatũ nouũ scribo vobis ꝛc. Et. iiij. b. Charissimi: diligam⁹ nos inuicem: quia charitas ex deo est: quę videlicet ab ipso ꝓcipitur/ ⁊ ab ipso cordibus infunditur. Ideo scilicet nota facere: x Vt cognoscat generatio altera: scilicet ipsi filij vel filij filiorũ. Unde subiungit: Filij qui nascenk

* a Quãta audiuim⁹. Hoc nõ pñt dicere q̃dã qui pax vl̃ nihil audierũt: ⁊ tñ se ingerũt ad docẽdũ etiã sacrã scp̃turaz. Uñ dicẽ Hiero⁹. Hãc vniuersi p̃sumũt/ lacerãt ⁊ docẽt añq̃ discãt. Et qz q̃dã audiũt ⁊ nõ intelligũt: subdit: c Et cognouim⁹ ea. Cato. Audire vel legere ⁊ nõ intelligẽre negligere ẽ. j. Timoth. j. b. Non intelligẽtes neq̃ quę loquuntur neq̃ de q̃b⁹ affirmãt. Hiero⁹. Quadam facilitate ꝗbox: imo audacia edisserũt alijs q̃d ipsi nõ intelligũt. Sed quia etiam q̃dã audiũt ⁊ intelligunt ab hęreticis vel stultis mgr̃is: bene subiũgit: d Et pr̃es nr̃i narrauerũt nobis. Pr̃es. s. maturitate ⁊ morib⁹ ⁊ diligentes. Job. xv. a. Quid nosti q̃d ignorem⁹: ⁊ q̃d intelligis q̃d nesciam⁹: et senes ⁊ antiq̃ sunt in nob multo vetustiores q̃ pr̃es tui: Sic dicũt hęretici ecclesię. e Narrauerũt nobis. Eccꝫ. viij. b. Ne despicias narrationẽ presbyteroꝝ sapientũ. Et ibidem. Ne te p̃tereat narratio senioꝝ. Eccꝫ. vj. d. In multitudine p̃sbyteroꝝ prudentium sta: ⁊ sapię eoꝝ ex corde p̃ũgere/ vt oẽz narrationem dei possis audire. f Nõ sũt occultata a filijs eoꝝ/ q̃ eos audiũt: h In generatiõe altera: qui libros eoꝝ ⁊ scripta relegũt. Hoc est ꝗ q̃dam mgr̃os ⁊ p̃dicatores: q̃ in lectionib⁹ ⁊ p̃dicatiõib⁹ ⁊ scriptis abscondũt sapiaz in decore suo. Sũt aũt q̃dã qui narrãt somnia ⁊ fabulas: Uñ ꝓtra eos/ addit: i Narrantes laudes domini ꝛc. non suas prop̃rias. Hiere. xxiij. e. Qui habet somniũ/ narret somniũ: ⁊ q̃ habet sermonẽ meũ loquak sermonẽ meũ vere. Sũt aũt multi q̃ libenti⁹ audiũt fabulas q̃ laudes dei. ij. Timoth. iiij. a. Erit enĩ tp̃s cũ sanã doctrinã nõ sustinebũt: et a veritate q̃dẽ auditũ auertẽt: ad fabulas aũt ꝓuertenk. Multi etiã libenti⁹ audiũt vitupatiões alioꝝ q̃ laudes dei: vt detractores. k Et virtutes ei⁹. j. Pet. ij. b. Ut ꝗtutes ei⁹ annũciet q̃ de tenebris vos vocauit. Sed multi libenti⁹ audiũt narrari ꝗtutes ꝓprias q̃ ꝗtutes dei: qz adulatiõib⁹ pl⁹ q̃ sermõib⁹ delectank. Esa. xxx. c. Loq̃mini nobis placẽtia. iij. Regꝫ. xxij. b. Odi eũ qz non ꝓphetat mihi bonũ ꝗ malũ. l Et mirabilia ei⁹ q̃ fecit: nõ q̃ fecerũt ipsi: Cõtra q̃dã qui volũt videri mirabiles p̃ inanẽ gloriã. Cõtra q̃d dicẽ Ps̃. Neq̃ ambulaui ĩ magnis neq̃ ĩ mirabilib⁹ sup me. Nõ aũt tm̃ narrare debent: ꝗ mirabilia ei⁹ opa imitãtes debẽt ei⁹ testes fieri. Unde addit: m Et suscitauit testimoniũ: id est iterato fac ẽẽ martyriũ: n In iacob. i. in actiuis q̃ tota die ꝓ christo et cordis martyriũ ⁊ corporis laborẽ sustinẽt. j. Corꝫ. xv. d. Quotidie morior ꝓpk vram gloriã frẽs. o Et legẽ posuit ĩ israel. i. in ꝓemplatiuis/ quos lex amoris ligat. Posuit/ inq̃t q̃si ad pausãdũ: nõ suscitauit: vt dictũ est ỏ actiuis. Cantꝫ. ij. b. iij. b. viij. a. Ne suscitetꝫ neq̃ euigilare faciatis dilectã donec ipsa velit. q. d. aliq̃n volet. Tũc enĩ suscitak dilecta et lex amoris: q̃n ad agrũ p̃dicatiõis exit. Cantꝫ. vij. d. Egrediam̃ in agrũ: cõmorem̃ in villis. Ad ꝗ aũt tenenk p̃latiꝫ vt subditꝫ oñdãt exẽplũ opis ⁊ affectũ amoris: Uñ sequitur: q Quãta mãdauit pr̃ib⁹ nr̃is. Plura enĩ p̃cepit p̃latꝫ q̃ subditꝫ: t Nota facere ea/ nõ ꝗbo tm̃ ꝗ opere: sicut enĩ nõ cogscit hõ cũ noiak tm̃: sic nec ꝗtus nisi ope q̃si manu vel digito oñdak. Jaco. ij. c. Oñde m̃ fidẽ tuã sine opib⁹ et ego ostẽdã tibi ex opib⁹ fidẽ meã. q. d. tu nõ potes: ꝗ ego possũ. v Filijs suis. i. sbditꝫ ⁊ imitatorib⁹: x Vt cogscat/

Mystice ✻ sungit: b Filij q̃ nascent / in baptismo ex aqua et spū/ sancto: c Et exurget / ad amorē cęlestiū ⁊ in ꝓfectū vir/ tutū ⁊ altitudinē vitę. d Et enarrabūt filijs suis / in/ struētes neophytos ī fide ⁊ moꝛib⁹: ꝗ fine: f Ut ponāt ī deo / vero: nō in legalib⁹ obseruātijs / vt iudęi: nō in idolis / vt gentiles: g Spem suā. Et notant h tres virtutes theologicę. Primo spes / cū dic: Spem suā. Secō fides / cū addit: h Et nō obliuiscantur operū dei. s. creationis ⁊ recreatiōis ⁊ iudicij: hęc recolit fides.

a gēneratio altera. Filij q̃ui
b nascent et exurget: et narra/
c bunt filijs suis. Ut pōnāt ī
f deo spēm suā: et nō obliui/
g scantur operum dei: et man/
h data eius exquirant. Ne fi/
i ant sicut patres eorum: gē/
m neratio praua et exasperās.
n Generatio quę non direxit
o cor suum: et non est credit⁹
p cum deo spiritus eius. Filij
q ephrē intēdētes et mittētes
r arcū. Et nō obliuiscant opera dñi. Sz multi faciūt sic pincerna pharaōis: q̃ succedētib⁹ p/ sperl oblit⁹ ē interpt sui. Gen. xl. d. Eccs. ix. d. Inuet⁹ ē vir sapiēs ⁊ paup. i. christ⁹: q̃ liberauit vrbē. i. mūdū p sapiaz suā ⁊ null⁹ deiceps recordat⁹ ē hois illi⁹ paupis. Esa. lvij. a. Iustus perit ⁊ nō ē q̃ recogitet ī corde suo. Certiū est nō cessare a studio nō friuolarū: sed mādatoꝝ: Vñ addit: i Et mandata ei⁹ exquirāt. Ps. In toto corde meo scrutabor mandata sua. k Ne fiant sicut patres eoꝝ. s. adā ⁊ eua: l Generatio praua / in faciēdo pctm. m Et exasperās / in excusādo. Vñ habet lra Hiero. Et nō sint sic pres eoꝝ / generatio declinās ⁊ p/ uocās. De pūb⁹ habet Gen. iij. c. q declinauerūt a māda/ to dñi comedēdo de ligno vetito: et q puocauerūt eum ex/ cusando. Vñ dixit adā: Mulier quā dedisti mihi sociā / dedit mihi de ligno ⁊ comedi: et mulier dixit: serpēs decepit me. Vel patres peccatoꝝ sūt q̃cunq; dāt alijs occasiones peccādi. Fūt generatio praua. i. iutilis declinādo a bono: et exasperans / faciendo malū. Vel ꝗ dici pōt ꝗ supcilij phariseōrū: hoc ē prelatoꝝ ⁊ sacerdotū hypocritarū: Ne fiant / subditi sicut patres eoꝝ. i. plati: Generatio praua / per peccatum qd facit. Et exasperans / per hypocrisim ⁊ falsam sctitatem quā pretēdūt. Job. xxxvj. b. Simulatores ⁊ callidi p uocāt ira dei. n Generatio q̃ nō direxit cor suū. Qui pctōr nō dirigit cor: s ad infimaz delectationē inclinat. Ps. Filij hoim vsq; q̃ graui corde ꝛc. Et hypocrite licet q̃nq; habeāt man⁹ rectas. i. opa bona: tñ nō dirigūt cor ad ęternā retributionē / s obliquāt illud ad vanāgloriam: Vñ optie sūdit: o Et non est credit⁹ cū deo spūs ei⁹. Credere enī videtur deo pecuniā suā p̃bēs alijs elemosynas. Item corp⁹ suū p ieiunia et disciplinas: s spūs ei⁹ nō est credit⁹ cū deo / s mūdo p vanāgliā quā ei⁹ spūs grit: ⁊ iō spūs ei⁹ nō ē rect⁹. Ps. Spiritū rectū innoua ī viscerib⁹ meis. Ps. 50.

Al ⁊ amarie
Al ⁊ fabula
Ps. 118
Al ⁊ epbrē

Religiosi credunt deo { Pecuniā / per votū paupertatis. Corpus / per votum castitatis. Spm̃ / p votū obedientię. }

Et bñ dicit q̃ credūt: qz ipe cū mito fęnore reddet eis. Pro trāsitoriis enī q̃ relinquūt: reddet eis ęternas diuitias: p afflictiōe corpis / reddet eis q̃tuor dotes corpis: pro subiectiōe spūs sb obedientia / reddet eis tres dotes aiē ī libtate glię filioꝝ dei. Matth. xix. d. Omis q̃ reliq̃rit domū vel frēs vel sorores aut pres aut mrem aut vxorē / aut filios / aut agros / ꝓpter nomē meū: centuplū accipiet ⁊ vitā ęternā possidebit. De multis aūt possum⁹ videre q̃ nō est credit⁹ cū deo spūs eoꝝ: s poti⁹ cū mūdo creditus ⁊ ꝗ deū ꝓiurat⁹: qz tot virib⁹ defendūt vitā secularē ⁊ p̃bēdaꝝ: et bñficioꝝ multitudinē: ⁊ christi pauptatē in suis imitatorib⁹ impugnāt. Sz dz Eccch. xxx. b. Coruet fulciētes egyptum. Mat. iij. b. Progenies viperarū q̃s demōstrabit vob fugere a vētura ira? Multi clerici sūt pgenies viperaꝝ: fętus enī viperę interficit mrem q̃ nascit: qz mat crepat: Et multi ex q̃ nati sūt ī eccla: psequunt mrem eccliaz / ⁊ christum pzem: ⁊ q̃tū in ipsis ē inficiūt. Vñ ⁊ bñ dic h: Generatio. Nec addit hoim: vt itelligat vipaꝝ. Et ꝓpter h bene addit: p Filij ephrem itēdētes ꝛc. Filij ephrem sūt clerici: q̃ sunt vberiores et ditiores q̃ alij. Ephrem enī interpt at auct⁹ vel crescēs siue fertil aut fecūd⁹. In spūalib⁹ aūt deberēt ista hīe / vt eēnt aucti p grāz capite tāgētes cęlos. Sap. xviij. c. Usq; ad cęlū attingebat stās in terra. Nume. xiij. d. Ibi vidim⁹ monstra g̃dā de genere gigāteo / q̃b⁹ cōpati q̃si locustę videbām. Laici non deberēt esse nisi quasi locustę respectu clericorū. Item debent esse crescentes: per bonorum operum multiplicationem: fertiles per doctrinam: fecundi per bonum exemplū. Sed hi p Filij ephrem intēdentes / p studiū. r Et mittentes: id est remittētes per dissolutionē operū: ✻ Arcū sacrę scpturę:

Ps. 4.

Moraliter ✻ tali ostensiōe: a Generatio altera. i. etiā mali q̃ nō sūt subditi vel imitatores. i. Pet. iij. c. Cōuersationē vīam inter gentes habētes bonā: vt in eo q̃d detractāt de vob tanq̃ de malefactorib⁹ ex bonis opib⁹ vos ꝓsiderātes: glorificēt deū: Hęc aūt cognitio augmētabit: Quia b Filij q̃ nascentur ⁊ exurget / enarrabūt filijs suis. Et notāda sūt hic q̃nq;. Primo necesse ē vt sint filij p fidē. Joh. i. a. Dedit eis prātem filios dei fieri his q̃ credūt in noie ei⁹. Secūdū est nasci. i. in lucē ꝓdire p scietiā. i. Pet. ij. a. Sicut mō geniti infantes lac ꝓcupiscite. s. simplicē doctrinā. Tertiū est ꝓficere in moꝛib⁹: q̃d notat q̃ dicit: c Et exurget. s. a pctō ⁊ corpore ad bona opa ⁊ sctōs moꝛes. Roma. xiij. c. Hora ē iam nos de somno surgere. Et h tertiū bñ sequit post scōm: quia opus ⁊ vita debet seq̃ ex scietia. Vñ. i. Pet. ij. a. cū dixisset: Lac ꝓcupiscite: addit: Ut in eo crescatis. Post scientiā autē et vitā / optime sequit quartū. s. prędicatio: q̃d notat / cū dic: d Et narrabunt. i. extra prędicabūt. Tob. xiij. a. Ideo dispersit vos inter gētes q̃ ignorāt deū / vt vos enarrerī mirabilia ei⁹: ⁊ faciatis scire eos qz nō est ali⁹ de⁹ op̃s ꝓter eū. Ex his sequit / quintū. s. fruct⁹ aiarū in ꝓlo. Vñ addit: e Filijs suis. i. Cor. iiij. d. Per euāgeliū ego vos in christo genui. Eccj. iij. a. De⁹ enī honorauit pzem in filijs. Nūc ecōtrario nō sūt filij q̃ pres nō hīt. i. nulli obediūt nec nascunt de scholis q̃ scholas nō intrāt: nec exurgūt q̃ se p̃cipitāt ī baratꝝ vitioꝝ / nec enarrāt q̃ muti sūt (Esa. lvi. d. Canes muti ñ valētes latrare) nec filios generāt q̃ ñ habēt vim generatiuā. f Ut ponāt ī deo spem suā. Iste ꝓsus eodē mō pōt exponi h sic sup̃ exposit⁹ ē de rib⁹ ꝓturibus. Vel sic: Ut ponāt ī deo spem suā. Tria sūt notāda ⁊ facienda. Primū est ponere spem ī deo sic ancoraz. Heb. vi. d. Certissimū solatium habeam⁹ q̃ ꝓfugim⁹ ad tenēdā nob ꝓpositā spem. Secū/

Quinq; requrūtur ad enarrandum opera dei

Mystice * a arcū. i. tpe psperitatis qñ liberabat eos dñs ab hostib⁹/ pmittētes se mādata ei⁹ seruare: Sic ille q̃ tēdit arcū ⁊ parat sagittā ad mittēdū/ pmittit se pugnaturū. Tales inquā nō sic pmiserūt/fecerūt: Sz b Cōuersi sūt/in fugā vel ī adiuto/ rij ⁊ tēdentis arcū: Et est idem ac si dicat: qñ erat op⁹ q̃ faceret mā data dei sic pmiserāt: rūc deficiebāt/ ⁊ poti⁹ Zzia faciebāt: in q̃ bñ oñdit q̃ charitatē nō habebāt: qz charitas oia sustinet. j. Corij. xiij. c. Hāc autē similitudinē quā posuit de tendēte arcū: et ꝓuerso in die belli exponit/cum subiūgit:

a arcū: ꝓuersi sunt in die belli.
b Nō cūstodierūt testamentū
c dei: et ī lege ei⁹ nōluerūt am/
d bulare. Et obliti sūt bñfacto
e rū ei⁹: et mirabiliū ei⁹ q̃ ostē/
f dit eis. Coram patribus eo/
g rum fecit mirabilia in terra
h egypti: in cāmpo thaneos.

d Non custodierūt testamētū dei. Hiero⁹ habet: Pactū dñi dei sui. q. d. non fecerūt q̃ pmiserūt ⁊ pepegerūt. f Et in lege ei⁹/etiā mosaica/ g Noluerūt ābulare: qz etsi qñq; ambulauerūt timore pēne/ faciētes p̃cepta legis: nō tñ voluerūt ambulare: qz q̃si coacti timore ⁊ nō ducti amo/re dei faciebāt illa. Hoc etiam de nouo testamēto ⁊ lege euā/gelij potest dici d Non custodierūt/ iudei: e Testa/mētū dei/nouū: qz christo nō crediderūt. f Et in lege ei⁹ noluerūt ambulare/ faciētes ea q̃ euāgeliū pecipit ⁊ ꝓsulit. Itē hereici/ nō custodierūt testamētū/ vet⁹: dei/ non moysi. Et in lege eius/veteri vel noua/ noluerunt ambulare/ credendo. Esa. ij. a. De sion exibit lex. i. de eccle sia. Tādē manifestat iudeo ꝓ ingratitudinē/dicēs: h Et obliti sūt bñfactoꝝ ei⁹/quę fecit eis/educēdo eos ō egypto: et deducēdo p mare rubꝝ/ p desertū/ p medīū iordanis. Hęc fuerūt bñficia ⁊ mirabilia. Uñ addit: i Et mirabiliū ei⁹ quę oñdit eis/in p̃dictis. Vel de christi miraculis ⁊ bñficijs q̃ in carne eis exhibuit p̃t legi similit. Quia iudei/ h Obli/ti sūt bñfactoꝝ ei⁹: de q̃b⁹ Marci. vij. d. Bñ oia fecit: ⁊ surdos fecit audire ⁊ mutos loq̃. i Et mirabiliū ei⁹ q̃ ostēdit eis. Hęc duo bñ in christo iūgunt: qz ei⁹ opa erat bñficia. s. vtilia ⁊ mirabilia simul. Multi enī faciūt opa bona: nō tñ mirabilia. Antichrist⁹ etiā ⁊ sui faciēt mirabilia: ꝫ nō bo na vl bñ facta: qz nociua erūt. Sz h oia obliti sunt iudei: qñ dñz crucifigi fecerūt: et qñ eū pseq̃bant/reddētes malū p bo/no. Unde dicit eis/ Job. x. f. Multa bona opera ostendi vo/bis ex patre meo: propt q̃d eorum opus me lapidatis? Hiere. xviij. d. Nunquid redditur pro bono malum: quia fode/runt foueam animę meę?

Moraliter * a Arcum/sacrę scripturę: de q̃ Job. xxix. d. Arcus meus in manu mea instaurabit: id est ī opatione: b Cōuersi sunt/ in fugā. c In die belli. i. temptatiōis. Hiere. xlvj. a. Ui di ipsos pauidos ⁊ terga vertentes: fortes eoꝝ cęsos: fugerunt conciti nec respexerūt. Itē b Cōuersi sūt/ad inimicoꝝ au xiliū siue tyrannoꝝ siue dęmonū. c In die belli. i. qñ illi impugnāt ecclesiā. Thren. j. b. Facti sunt hostes eius in ca/pite. Cant. j. b. Filij matris meę pugnauerūt ꝯ me. d Nō custodierūt testamētū dei: vel Pactū dñi dei sui: ꝫm Hiero. illud. s. pactū: de q̃ Malach. ij. a. Pactū meū cū leui vitę ⁊ pacis. Per leui/cui⁹ trib⁹ ministrabat in tabnaculo dñi intelligunt clerici: cum q̃b⁹ est dño pactū vitę/quantū ad se: et pacis/quātū ad primū ⁊ ad deū. Debent sicut pmittunt cū recipiūt ordines esse honesti vita ⁊ ꝓuersatiōe: debent ni/hilominus pacificare deo populum peccatorē sicut pmittunt quādo recipiūt curas ⁊ bñficia. Constituūt enī se mediatores inter deum ⁊ populū. Unde Prouer. vj. a. Si spopōderis p amico tuo/defixisti apud extraneū manū tuam: illaqueat⁹ es verbis oris tui ⁊ captus ꝓprijs sermonib⁹: Fac ergo q̃ dico tibi: discurre/festina/suscita amicū tuū. Discurre. s. modo ad deum orando pro peccatis populi: modo ad populū arguē/do eos de peccato ⁊ puocando ad pēnitentiā. Hoc ergo pa ctum vitę ⁊ pacis non custodierūt: quia nec vita sūt honesti: nec populū reconciliant creatori. Hiere. xj. a. Maledict⁹ vir qui non audierit verba pacti hui⁹ q̃d pęcepi patrib⁹ vestris. Et posset aliquis excusare eos q̃ hoc faciunt ex ignorantia vel fragilitate: Unde ostēdit q̃ h faciūt magis ex malicia/cū subiūgit: f Et ī lege ei⁹ noluerūt ambulare. Nō dicē nescierūt vel nō potuerūt: ꝫ/noluerūt/ q̃d est malicia. De hac trāsgressiōe clericoꝝ ⁊ platoꝝ q̃ ex malicia pcedit/ dicit Hiere. v. a. Indurauerūt facies suas supꝝ petrā ⁊ noluerūt re uerti. Et oñdit q̃ h de clericis ⁊ platis veꝝ sit subdēs: Ego aūt dixi: forsitan pauperes sūt et stulti ⁊ ignorātes viā dñi ⁊ iudiciū dei sui: Ibo q̃ ad optimates et loquar eis: Ipi enī cognouerūt viā dñi ⁊ iudiciū dei sui: Et ecce magis hi simul cō/fregerūt iugū/ruperūt vincla. Et. j. g. Magnificati sūt ⁊ dita ti: incrassati sūt ⁊ impinguati: ⁊ pterierūt sermones meos pes/sime. q. d magnificati sūt honorib⁹ ⁊ dignitatib⁹: ⁊ ditati sūt scientia ⁊ eloquentia. Incrassati enī carnib⁹/impinguati posses/sionib⁹: ⁊ pterierūt sermones: male/peius/pessime. Male p p̃/uaricationē mādatoꝝ ⁊ pactoꝝ. Peius p ingratitudinē bñfi/cioꝝ. Pessime p impēnitētiā pctōꝝ. Et hęc oia h notantur: Nō custodierūt testamētū dei/ Ecce q̃ pterierunt ser/mones dñi. Et ī lege ei⁹ noluerūt ābulare/Ecce male p/trāsgressionē mādatoꝝ. Et obliti sūt bñfactoꝝ ei⁹/Ecce peius p ingratitudinē bñficioꝝ. Et mirabilium eius quę oñdit eis/Ecce pessime: p impēnitentiā pctōꝝ. Mirabilia enī quę tam fecit dñs puniēdo pctōres quosdā: q̃sdā aūt ex/pectādo ad pēnitētiā: deberent nos puocare ad pēnitētiam. Sz q̃d ē q̃d h dicē: in lege ābulare: Lex enī ligat ⁊ ē vincu lū: quō q̃ pōt eē via? Sol. Aliā gratui ⁊ nō alato ñ alia ē via p aera ad cęlū nisi trahi funib⁹. Uñ dicē p Osee. xj. b. In funi culis adā trahā eos in vinculis charitatis. Hęc ē noua lex q̃ li gat animū ⁊ deo adhęrere fac: Funes aūt ꝯzij ad infernū tra hūt. Ps. Funes pctōꝝ circūplexi sūt me. Prouer. v. d. Fu/ nib⁹ pctōꝝ suoꝝ ꝓstringit impi⁹: Ipe moriet qz ñ habuit dis ciplinā. h Et obliti sūt bñfactoꝝ ei⁹/Nō obliuiscūt ma lefactoꝝ hoīm. Hęc ē ars quā nullus obliuiscit. s. malefacere vel reddere malū p malo: Iz dñs h pcipiat obliuisci. Leuit. xix. d. Nec memor eris iniurię ciuiū tuoꝝ. i Et mirabili um ei⁹ q̃ oñdit eis. i. miscōiaꝝ ei⁹ q̃s oñdit eis mirabiliter tamdiu expectās eos ad pēnitētiā. Roma. ij. a. Ignoras qñ benignitas dei ad pēnitētiā te adducit. Ps. Mirifica miseri cordias tuas. Et alibi. Mirificauit misericordiā suam mihi. Ps. 118. Ps. 16. Ps. 30.

Litteraliter

k Coram pribꝰ eoꝝ. Tertia ps: in q̃ oñdit q̃ ⁊ q̃lia mirabi/lia fecerat dñs iudeis ī egypto ⁊ ī exitu ō egypto ⁊ post exi/tū in mari ⁊ in deserto. Primo q̃ oñdit ila q̃ fec in egypto as/signans regionem: Unde dicit: Coram patribus eoꝝ. s. huius generationis prauę: id est coram moyse ⁊ aaron ⁊ alijs: fecit mirabilia in terra egypti. Et assignat etiam lo/cum/ cum subiūgit: o In campo thaneos: id est in pla nicie illius ciuitatis. Secundo enumerat beneficia quę fecit eis in exitu de egypto.

Allegorice

k Coram pribꝰ eoꝝ. s. coram pribꝰ noui testamenti/christus l Fecit mirabilia. i. miracula: m In terra egypti. i. ī mūdo. n In cāpo thaneos: q̃d interptat mādatū hu/militatis. Hoc ē q̃ dictu q̃ mirabilia fec dans eis apertū ex/emplū humilitatis quā ipse mādabat ⁊ pcipiebat. Mat. xj. d Discite a me qz mitis

Moraliter

k Coram pribꝰ ⁊c. Moralit ō pctōribꝰ q̃ rursus crucifigūt iesū/quātū in se ē. Heb. vj. a. Rursus crucifigētes filiū dei ⁊c. Et ī hos vindicat dñs sępe ī ꝓspectu patꝝ carnaliū q̃ eos nō correxerūt ⁊ ī pctis genuerūt: vt sic vna pęna vtriq; puniāt. s. fi lij ⁊ parētes. Uñ dicē: Coram pribꝰ eoꝝ fec mirabilia ī ter ra egypti. i. in mūdo fac dñs mirabilia: qñ affligit pctōres decē plagis ꝓscię p trāsgressiōe decē mādatoꝝ. Q̃d bñ fit co/ram pribꝰ eoꝝ/ad lrāz: qz ꝓpt pctā patꝝ q̃ imitantur filij/pu/niunt ipi filij videntib⁹ pribꝰ vt ⁊ ipi pnes p hāc puniant. Exo. xx. a. Ego sū dñs deꝰ tuꝰ fortis ęlotes visitās iniq̃tatē patꝝ ī fi/lijs ī tertiā ⁊ q̃rtā generationē. Hoc etiā bñ fit n In cāpo thaneos/q̃ interptat mādās hūilitatē: in ptāte dei q̃ mādat

Litteralit ¶ eis in exitu de egypto. Primũ fuit diuisio maris rubri. Unde dicit: a ¶ Interrupit mare. i. diuisit. b ¶ Et perduxit eos/ad siccũ. Secũdũ fuit psolidatio aqrum. Uñ addit: c ¶ Et statuit aqs q̃si i vtre: vt. s. nõ effluerẽt ꝗ firmẹ cẽnt/ sic ẽ aq̃ i vtre. Tertiũ fuit, ptectio nub: Uñ dic̃: e ¶ Et deduxit. i. extra duxit: f

Al† Nam qui dirupit mare et traiecit
Al† vtres
Al† Qui eduxit

a b c d e f g h ¶ Eos in nube diei: id est ꝺ dic: gentiu⁹ p ablatiuo more greco. Vl/ In nube diei: quia protegebat eos ab estu ⁊ feruore diei. ¶ Et tota nocte i illũmiatiõe ig

i k l m n o p q †Infrũpit mare ⁊ pdũxit eos: ꝺ ẽt statuit aqs q̃uasi in†vtre. †Et dẽduxit ẽos i nube diei: ꝺ ẽt tota nocte i illũmiatiõe ignis. †Infrũpit petrã in herẽmo: ꝺ ẽt adaq̃uit eos†velut in abysso mlta. Et ẽduxit aquã ꝺ petra: ⁊ dẽduxit tãnq̃ fluminis. †Infrũpit petrã in herẽmo: ꝺ ẽt adaq̃uit eos†velut in abysso mlta. Et ẽduxit aquã ꝺ petra: ⁊ dẽduxit tãnq̃ flumine oris illi⁹ sic exceptoria aqrũ. i. vtres. Aqua male terminabilis ẽ, prio termio. i. pcupiscẽtia siue delitię: sed vter. i. pellis mortícina. s. cogitatio mort/ cõpescit eam. Uñ Hiero. Facile ptẽnit oia qui semp se cogitat moriturũ. Eccj. xxv. d. Non des aquę tuę. i. pcupiscentię tuę exitũ/nec modicũ: nec mulieri nequã. i. carni vel sensualitati veniã pdeũdi. Mõ aũt q̃nq̃ omnẽ, psperitatẽ aufert dñs hoi/ne cadat in desperationem: sed dimittit ei aliquã psperitatez: et in ipsa tribulatione ĩmittit psolationẽ. Hoc ẽ q̃ sequit: e ¶ Et dedurit eos i nube diei. q. d. non totũ diei fulgozẽ abstulit: sed illũ obnubilauit nube terrozis: ne p̃sumerẽt vel etiã obliuiscerenk deũ. g ¶ Et tota nocte. i. in aduersitate eduxit eos de mũdo/de carne/de pctõ. h ¶ In illumiatiõe ignis. i. psolatiõe spiritusscti vt spem hẽnt in deo. Et iõ bñ dixit/dedurit/q̃si p viã rectã: vt nõ declinarẽt ad dexterã in psperis eleuati: nec ad sinistrã in aduersis depressi: Sz ꝗm q̃ habek Mat. xvj. a. Facto vespe aduersitat/ dicerẽt: serenũ erit/rubicundũ enim est cęlum: et mane prosperitatis dicerent: hodie tempestas erit/rutilat enĩ triste cęlũ. Per tribulationẽ aũt cõmouẽt ad compũctionẽ: Uñ addit: i ¶ Interrupit petrã. i. duriciã cordis. k ¶ In heremo. i. in pctõze infructuoso pleno feris ⁊ monstris pctõr. Eccj. iij. d. scdm aliam lram: Cor durũ baculo pcute. s. tribulatiõe: vel etiam dura reprhẽsiõe: vel aspero sermõe. Sz sicut nõ sufficit vn⁹ ictus ad rũpẽdũ lapidem/vel vas formãdũ: sic nec vn⁹ sermo ad duritiã cordium edomãdã ⁊ mores informãdos. Uñ dic̃ apls. ij. Timoth. iiij a. Predica ꝟbũ/iusta opportune ĩportune/argue/increpa/obsecra. Hoc etiã dic̃ se fecisse Act/. xx. f. Vigilate memoria retinẽtes: qm̃ p triẽniũ nocte ⁊ die non cessaui cũ lachrymis monẽs vnũquẽq̃ vẽm. Similit nec vna tribulatio q̃nq̃ sufficit: Uñ dic̃ Ps. Multiplicatę sũt ĩfirmitates eor ⁊c. l ¶ Et inrupta petra/ adaq̃uit eos. i. aqs lachrymar refec̃ eos. Ps. Potũ meũ cũ fletu miscebã a facie ire indignatiõis tuę. Et b m ¶ Velut i abysso multa. q. d. sat/ habẽt vñ flere deberẽt: qz cor pctõris vere ẽ abyssus multa. Hiere. xvij. b. Profundũ est cor hois ⁊ inscrutabile. Hoc aũt adhuc manifest⁹ dic̃/ cũ subiũgit: n ¶ Et eduxit aquã/lachrymarũ: o ¶ De petra. i. de duro corde. p ¶ Et dedurit tanq̃ flumia aquas. Aq̃ flumis abũdãtes sũt: qz iugiter fluũt et dulces sũt: sic lachrymę pctõris pęnitẽt/ debẽt abũdant ⁊ iugit fluere. Ps. Exit⁹ aqrũ deduxẽt oculi mei: qz nõ custodierũt legẽ tuã. Threñ. ij. f. Deduc q̃si torrẽtẽ lachrymas p die ⁊ nocte non des requiẽ tibi: neq̃ taceat pupilla oculi tui. Sũt etiã dulces ⁊ suaues. Unde de btõ Augustino cantat: et i li. psel. legit: q̃ flebat vberrime ⁊ fluebant lachrymę: et bene illi erat cum eis. Exo. xvij. b. Percuties petram ⁊ exibit aqua ex ea. Numeri. xx. b. Percutiens moyses virga bis silicem/ egresse sunt aquę largissime. Moyses/pdicator: ꝟga/crux: silex siue petra/cor pctõris: aquę/lachrymę quibus ardor pcupiscẽtię refrigerat. Eccj. xxiij. c. Anima calida quasi ignis ardẽs ⁊ nõ extinguet donec aliquid glutiat. s. aquam quę, prie glutitur. Sũt aũt multi duriozes q̃ petra: quia nec martello verbi dei nec malleo tribulationis potest frangi eorum duritia. Hiere. v. a. Percussisti eos ⁊ non doluerũt: attriuisti eos et renuerũt accipere disciplinaz: indurauerunt facies suas supra petram et noluerũt reuerti. Unde de talibus et etiam de his qui postq̃ pęnitentiam incęperunt redeunt ad vomitũ: subiũgit:

Ps. 82. Ps. 15. Al† Qui pit i deserto tram Al† sicut †Ps. 32. Ps. 15. Ps. 101. Ps. 118. Job. 4. b. In prologo biblie ca. 8

Quartũ fuit illumiatio ꝺ nocte: Uñ sbdit: Et tota nocte i illumiatiõe ignis. Tertio oñdit mirabilia q̃ fec̃ in deserto/ cũ subinfert: i ¶ Interrupit petrã in heremo. Hoc factũ fuit/Exo. xvij. b. qñ aqs dedit petra: ac si rupta ẽet. Et cõmẽdat hoc specialit ab abũdantia dicẽs: l ¶ Et adaq̃uit eos velut in abysso multa. i. velut in aqs pfũdissimis. Profũda enĩ aq̃ ꝺz abyssus/q̃si sine basi. i. sine fundo. Et exponit qꝺ dixerat: Interrupit petrã/cũ sbiũgit: Et p id est: eduxit aquã de petra. Secundo cõmẽdat a ptinuatiõe/dicẽs: p ¶ Et dedurit/ non trñ eduxit vt semel biberent: sed dedurit post eos quocunq̃ ibant: non in penuria: sed q ¶ Tanq̃ flumina aquas. j. Cor/. x. a. Consequente eos petra. Postea ostendit eos fuisse ingratos. Primo i b q̃ nõ crediderũt: Uñ dicit ¶ Et apposuerũt

Allegozice ✠ Discite a me qz mit/ sũ ⁊ humilis corde. Job. xiij. b. Si ego laui pedes vr̃os dñs ⁊ mgr̃: ⁊ vos debet/ alter alter⁹ lauare pedes: exẽplũ enĩ dedi vob/ vt quẽadmodũ ego feci vob ita et vos faciat/. a ¶ Interrupit mare ⁊ pduxit eos ⁊c. Dñs p aqs maris fecit viam ad terrã, pmissionis: qñ p baptismũ fec̃ viã ad patriã. Et in aqs baptismi sbmergunk egyptij. i. pctã. j. Cor/. x. a. Oẽs i moyse baptiçati sũt i nube ⁊ in mari. Esa. xliij. c. Qui dedit i mari viã ⁊ in aqs torrẽtib⁹ semitã. e ¶ Et dedurit eos i nube diei. Dies ẽ christ⁹: nubes/ei⁹ caro. Esa. xix. a. Ascẽdet dñs sup nubẽ leuẽ: In q̃ exẽplũ eis p̃buit q̃ deducerenk p vias rectas. g ¶ Et tota nocte i illumiatiõe ignis. i. ꝟtute deitat/ q̃ p ignẽ intelligik/dedit eis ꝟtutẽ/ vt in aduersis nõ deficerẽt. Uel sic: Dies erat eis q̃diu sol iusticię christ⁹ corpalit erat cũ eis: nox autẽ qñ corpalis ei⁹ p̃sentia recessit ab eis. Est ḡ sensus. e ¶ Dedurit eos i nube diei. i. in corpali p̃sentia añ passionem. g ¶ Et tota nocte. i. post passionẽ: h ¶ In illumiatione ignis/spũsscti quẽ misit eis i specie ignis: Act/. ij. a. De q̃ dixerat eis/ Job. xvj. b. Si abiero mittã eũ ad vos. i ¶ Interrupit petrã. Hęc petra christ⁹ ẽ: De q̃. j. Cor/. x. a. Petra aũt erat christ⁹. Hãc petrã interrupit/ dñs/ i heremo hui⁹ mũdi: qñ p mortẽ sepauit aiaz a corpe. Uel/ Interrupit/p vulnerũ scissionẽ: l ¶ Et adaq̃uit eos velut i abysso multa: qz dũ illi⁹ mort/ ⁊ inkruptiõis memorãt fideles: ab eis debet exire abyssus lachrymarũ/⁊ toti deberẽt defluere in lachrymas. Threñ. iij. c. Recordare pauptat/ ⁊ transgressiõis meę: absinthij ⁊ fellis: memoria memor ero ⁊ tabescet i me aia mea. Hiero⁹. Quis põt trãsire sicc/ oculis/qꝺ lancea lat⁹ aperuit saluatoris? n ¶ Et eduxit aquaz de petra: qz ꝺ latere apto/ exiuit aq̃ baptismi cũ sanguine testamẽti eterni. Job. xix f. Exiuit sanguis ⁊ aq̃. Et hęc aq̃ nõ deficit: Quia p ¶ Dedurit tanq̃ flumia aqs. Flumẽ enĩ descendẽs de fonte non siccatur: Et hęc aqua a christo nob̃ data non siccatur: sed fit fons aquę salientis in vitam eternam.

✠ Licet aũt tot et tanta

Dozaliter ✠ humilitatẽ. j. Pet. v. b. Humiliami sb̃ potẽti manu dei: q̃ videlicz supbos ⁊ inobedientes potenk p̃t punire. Humiliami vt nõ murmuret/ ad flagella dñi. j. Cor/. x. c. Nõ murmurauerit/ sic q̃dã eor murmurauerẽt ⁊ pierũt ab exterminatore. a ¶ Interrupit mare. i. mũdũ: q̃ integer videk in diuitib⁹/q̃ videk ptinua psperitate gaudere. Sz dñs hoc mare interrupit: qñ immittit eis tribulationẽ. Exo. xiij. e. Cum extendisset moyses manũ super mare: abstulit illud dñs flante vento vehemẽ/

✠ Et apposuerũt adhuc. s.

a Et apposuerũt adhuc peccare ei. i. ꝗ eũ. Mõ dicẗ q̃ genere pcti: vt intelligat antonomatice pctm̃ infidelitatꝭ: Sicut Job. xvj. b. Arguet mũdũ de pctõ: Qõ postea exponit dicẗs: De pctõ: qz nõ crediderũt ĩ me. Scõo: qz deũ ad ira cũdiã ꝓuocauerũt: Unde dicit: c In irã excitauerũt excelsũ / nõ credẗes de um posse difficilia sibi facere. Et aggrauat peccatum eorũ. Primo a loco / dicẗs: d In inaquoso / vbi scilicet nullum bonũ crescit: Unde ibi deũm magis timere debuissent. Secũdo aggrauat a dolositate / cũ adiũgit: e Et tẽptauerũt deũ in cordib̃ suis. i. nõ credẗdo petierũt. Et oñdit quõ / cũ dicẗ: f Ut peterẗ escas aiab̃ suis. i. alitatib̃: Et ĩ ꝗ tẽptabãt ⁊ dolosi erãt: qz aliud habebãt ĩ corde: aliud ĩ ore. Mõ enĩ credebãt q̃ dare posset illud qõ petebant. Tertio aggrauat pctm̃ eorꝝ a blasphemia / dicẗs: g Et male locuti sũt d̃ deo / falsa. Et oñdit q̃ fuit illa blasphemia / cũ ꝑdit: h Dixerũt: q̃si nõ hęc diffidẗtia deo ẗ iiuria: i Nunq̃d poterit de̅ parare mẽsaz ĩ deserto: q. d. non. Ecce simul blasphemia ⁊ diffidentia. Quarto aggrauat pctm̃ eorꝝ ĩ ꝗ / q̃ sciẗtes ⁊ recolẗtes qõ dñs fecerat: nõ credebãt q̃ simile posset adhuc facere: Unde sequiẗ adhuc quod dixerunt: k Quũ percussit petram ⁊ fluxerunt aquę: et torrẗtes inũdauerũt: Nunq̃d / similiẗ / ⁊ panẽ poterit dare ⁊c. q. d. licet illud fecerit: nõ tũ istud poterit facere.

Ideo audiuit

Licet aũt tot ⁊ tãta fecerit chriſt̃: non tũ crediderũt iudęi: Unde sequiẗ: a Et apposuerũt adhuc peccare ei: peccato infidelitatꝭ: qõ antonomatice ꝗ pctm̃: vt dictũ est in expositiõe alia. Job. xv. d. Si nõ venissem ⁊ eis locut̃ fuissez: pctm̃ nõ hẗent: nũc aũt excusationẽ nõ habẗ de pctõ suo. Et ꝗ b c In irã excitauerũt excelsũ / deũ. d In iaquoso. i. in duricia cordis sui: qõ humorẗ grę ⁊ virorẗ fidei noluit recipe. e Et tẽptauerũt deũ in cordib̃ suis: vt peterẗ escas aiab̃ suis. Hoc fecerũt illi / q̃ eũ seq̃bant: non qz crederẗ in eũ: sed vt pascerent ab eo. Hãc tẽptationẽ aperuit dñs / dicens eis Job. vj. c. Quęritis me: non quia vidistꝭ signa / sed qz manducastis ex panibus. Sic etiam temptauerunt eum ananias et saphira: Actꝭ. v. b. Unde dixit petrus: Quid vtiq̃ ꝓuenit vobis tẽptare spm̃ domini? g Et male locuti sũt de deo: Dixerũt / corde vel etiam ore inuicem: i Nunquid poterit deus parare mensam in deserto: id est in ecclesia fidelium / vbi deserebant omia ⁊ ponebant ad pedes apostolorꝝ. Unde ibi dicitur / q̃ ananias vendidit agrum ⁊ fraudauit de pręcio agri conscia vxore sua: et afferens quandam partem ad pedes apostolorũ / posuit. q. d. partem mihi retineo: quia non poterit me deus pascere si totum deseruero. h Dixerunt / etiam hoc discipuli: Nunquid ⁊c. Matth̃. xv. d. Dicunt ei discipuli: vnde nobis in deserto panes tantos vt saturemus turbam tantã? Matth̃. xiij. b. Desertus est loc̃: ⁊ hora iam pręterijt: dimitte turbas vt euntes in castella emant sibi escas. Hoc etiam dicunt hęretici / dicentes / q̃ deus non dat escam sui corporis manducãdam fidelibus. Unde ⁊ adhuc subditur qõ dicũt: k Quoniam percussit / in passione: l Petram / corporis sui. m Et fluxerunt aquę: quando sudauit / ⁊ quando lancea latus eius aperuit. n Et torrentes / aquę ⁊ sanguinis: o Inundauerunt / abundant̃. p Nunquid ⁊ panẽ poterit dare. q. d. licẗ passus sit ⁊ mortu̅: nõ tũ põt esse q̃ de corpore suo pascat hoies. q Aut parare mensam altaris ⁊ eucharistię: r Populo suo. q. d. non. Sic enĩ dicunt hęretici / q̃ si corpus chriſti mai̅ fuisset magnis montibus: iam diu totũ fuisset cõsumptũ: nec adhuc durare posset / cũ tot homines comedant illud. Hoc ꝓ dicũt quia negãt sacramentũ altarꝭ. De ꝗ pane Job. vj. e. Ego sum panis viuus qui de cęlo descendit: si q̃s mãducauerit ex ꝗ pane viuet in ęternũ. Esa. xxx. e. Panis frugũ terrę erit vberrim̃ ⁊ pinguis. De hac etiam mensa dicit Pſ. Parasti in conspectu meo mẽsã aduersus eos q̃ tribulãt me. i. aduersus hęreticos. Pſ. 22.

Jõ audiuit

* a Et apposuerũt adhuc. s. post flagella ⁊ correctiões dñi et p̃ suã pęnitẽtiã b Peccare ei. Cui? Deo quẽ non est leue offendere. Eccẗj. xxj. a Fili peccasti: ne adijcias iterꝝ. Judicꝭ. iij. b. Addiderunt filij israel facere malũ in ꝓspectu dñi qui ꝓportauit aduersus eos eglon regem moab. Eglon interp̃tat festiuitas inutilis: ⁊ significat ociũ qõ regnat in moab. i. in aq̃ paterna. s. luxuria. Itẽ Judicꝭ. iiij. a. Addiderũt filij israel facere malũ in ꝓspectu dñi q̃ tradidit eos in manu iabin regꝭ chanaan. Iabin interp̃tat sapia. i. prudẽtia sęculi / vel iura. Hęc sapia ẽ chananęa: Chanaã interp̃tat negociator. Hodie ecclia corrũpit̃ his duob̃ oppositꝭ. i. ocio ⁊ negocio. s. luxuria ⁊ litib̃ / q̃s auaricia excitat: supbia ꝓo comes ẽ vtriusq̃. Post hęc aũt nõ frequent̃ pęnitẗ hoies: q̃n. s. reuersi sũt ad vomitũ: Unde bñ seq̃t: c In irã excitauerũt excelsum ĩ inaquoso. i. in siccitate cordis sui: qõ non põt resolui in lachrymas cõpunctiõis. Huic ꝓcordat apl̃us Heb. vj. a. dicẗs: Impossibile ẗ eos q̃ semel illumiãti sũt ⁊c. ⁊ plapsi sũt renouari rursũ ad pęnitẗtiã: Et q̃ ꝗ ꝓcitẗ excelsũ in ira: sbiũgit ibi: Rursũ crucifigẗes sibimetipsis filiũ dei et ostẗui hñtes d In inaq̃so. Talia loca pambulat diabolus. Lucꝭ. xj. c. Cũ immũdus spũs exierit: ambulat ꝗ loca inaq̃sa ⁊c. Tob. viij. a. Tũc raphael ap̃hẗdit dęmoniũ ⁊ religauit eũ in deserto supiorꝭ ęgypti. Tales aũt sępe solẗ dicere: Libenẗ facerẗ pęnitẗtiã vel itrarẗ religionẽ / si dñs daret mihi volũtatem: sed sic in diuitijs ⁊ delitijs oportet me viuere vsq̃quo dñs mihi voluntatẗ talem inspiret. Hoc ẗ q̃ seq̃t: e Et temptauerũt deũ in cordib̃ suis. Hoc enĩ recte est temptare deũ: Sic̃ si q̃s tãto se discrimini cõmitteret vt diceret: ambulabo sup mare ⁊ nõ exibo de aq̃s donec dñs extrahat me: vl̃ nõ comedã decętero / nisi dñs mihi cibũ mittat ꝗ angelũ. Debet enĩ hõ se prępare ⁊ facere q̃ in se ẗ: ⁊ tũc ꝗficiet dñs. Eccẗj. xviij. c. Ante orõnẽ ꝑpara aiaz tuã: ⁊ noli eẗ q̃si hõ q̃ tẽptat deũ. Et vere tẽptauerũt: qz ꝗ fecerũt / f Ut peterẗ aquas aiab̃ suis. i. ita dicũt vt in diuitijs ⁊ delitijs q̃s amplexati sũt / diuti̅ ĩmorẗ. Ipsi aũt nõ se dicũt tẽptatores: sed poti̅ sapiẗtes: et eos q̃ se in deũ p̃ficiũt ⁊ oia relinquũt / dicũt deũ tẽptare: ĩmo ⁊ ipsum deũ blasphemant et impotentẗ estimãt: ꝓm q̃ ꝑdit: g Et male locuti sũt d̃ deo. Quõ male? h Dixerũt: nunq̃d poterit de̅ parare mensam in deserto. i. in paupe claustro? Hoc dicũt multi sapiẗtes apud sęculũ ꝗ stulti apud deũ: dicẗtes q̃ hmõi religiones q̃ paupes sunt ⁊ reddit̃ vel possessiões nõ habẗ nec hẗe volũt / durare nõ p̃ñt. Et si eis dicat / q̃ dñs maiorẗ p̃ñ pauit in ęgypto: Rñdent q̃ dñs nõ semp̃ facit miracula. Hoc est q̃ subiungit: k Quũ percussit petrã ⁊ fluxerũt aquę ⁊ torrẗtes inũdauerũt. Totũ ad lrãz. p Nunq̃d et panẽ poterit dare: aut parare mẽsam p̃p̃lo suo: qui relictis oib̃ / sequit eũ ꝗ desertũ paupis religionis? Hoc dicunt multi: et si nõ ore / ne infidelẗ reputent̃: tũ corde. Hoc est male loq̃ de deo ⁊ blasphemia magna: qz deũ dicunt ⁊ impotentẗ ⁊ mẽdacem / q̃ suos pascere non possit: nec reddat qõ ꝑmisit. Lucꝭ. xij. c. Considerate corvos quia non seminant neq̃ metunt: quibus non est cellariũ neq̃ horreũ: ⁊ deus pascit eos: quanto magis vos pluris estis illis? Et post: Scit enim pater vester cęlestis quoniam omnibus his indigetis: veruntamen quęritẗ p̃mũ regnum dei: ⁊ hęc omnia adijcientur vobis. Ecce hic declaratur ⁊ potestas eius et promissio.

Moraliter

* Ideo qz dixerunt

Litteralit. ℣ a Ideo audiuit. Quarta pars: vbi dicit q deus differēs vindictam/prius dedit eis quę petebāt/ne non posse dare videretur. Primo ergo ostēdit dei benignitatē in duob⁹. Primo in eo q exaudiuit iudęos: licet malos/cum dicit: Ideo audiuit. Et dicit: ideo: qz scilicet dicebāt: Nunq̄d ⁊ panez poterit ⁊c. Et iō ne impotens videretur: audiuit dñs. Secundo in eo q illos tamdiu sustinuit: Unde dicit: c Et distulit. Et quia qd differtur nō aufertur: Postea. d Et ignis accensus est in iacob: id est in populo iudęorum.

Alt. Propter ß
Alt. † et supposuit
Alt. † dei

a †Ideo audiuit dominus et
b distulit †: et ignis accensus
c est in iacob: et ira † ascendit
d in israel. Quia non credi-
e derunt in deo: nec speraue-
f runt in salutari eius. Et man-
g dauit nubibus desuper: et
h ianuas cęli aperuit. Et pluit
i illis manna † ad manducan-
k dum: et panē cęli dedit eis.

f Et ira/dei/ascendit in israel. Hoc factum fuit/Numeri.xi.a.vbi dicit: Ortum est murmur populi quasi dolentium pro itinere cōtra dñm: Qd cum audisset dominus iratus est: et accensus in eos ignis domini deuorauit extremam partem castrorum ⁊c. Exo.xvj.c. Audiui murmurationes filiorum israel: loquere ad eos: vespere comedetis ⁊ mane saturabimini panibus. Et ostendit causam huius pęne/scilicet peccatum infidelitatis/cum addit: b Quia non crediderunt in deo. Numeri.xiiij.b. Usqquo detrahet mihi omnis populus iste: Quousqq non credunt mihi in omnib⁹ signis quę feci coram eis: Feriam ergo eos pestilentia atqq consumam. Et propter peccatum desperatiōis/cum subiungit: i Nec sperauerunt in salutari ei⁹: id est in salute/scilicet q ab illo possent saluari. Et erit/salutari/adiectiuū substantiuatū.q.d.nec fidem nec spem in deum habuerunt. Postea ostendit quomodo deus audiuit eos: Et ostēdit dei potestatem in multis. Primo: quia ad mandatum eius nubes pluerunt manna: Unde dicit: k Et mandauit nubibus desuper: id est nubes quę erant in superiore parte aeris: ita obedierunt ei ac si mandasset. Et non solum nubes sed ⁊ cęlū: Quia l Et ianuas cęli aperuit: id est cataractas vel pozos/p qs emittunt gūtę pluuiarū. Qd plant⁹ aperit/cū sūdit: m Et pluit illis/iudęis n Manna ad māducādū/i deserto: p Et p id est q Panē cęli dedit eis.i.panē de cęlo aereo missū/vel misterio ãgelo⁹ paratū. Scdo ostēdit dei ptātem i efficacia illi⁹ cibi/cum subiūgit:

℣ Panē angelorum

Allegorice de eucharistia

a Ideo audiuit dñs. Sup̄ dixerūt hęretici ꝓm allegocū sensū: Nunq̄d ⁊ panē poterit dare.s. corpis sui. Jō qz ß dixerūt: b Audiuit dñs/hęc ꝗba. c Et distulit/punire eos: vt reuertant ad fidē/vel vt grauius damnent in fine si pmanserint in infidelitate. Qd qz faciunt/addit: d Et ignis: id est ira dei: e Accensus est in iacob: id est in hęretico populo: qui prius fuit iacob accipiens benedictionē patris in baptismo. Qd exponens dicit: f Et ira/scilicet dei: g Ascendit in israel: id est in eos qui eum deberēt videre per fidem. Sed nūc cęcitas contigit in israel: Roma. xj.c. Et hoc b Quia non crediderunt in deo: sacramentum eucharistię negantes. i Nec sperauerunt in salutari eius/christo: quē si digne sub forma panis adorarent ⁊ sumerent/salui fierent. Joh.vj.e. Si quis manducauerit ex hoc pane/viuet i ęternum ⁊c. Et quasi quęreret aliqs: quō hoc factū est q deus factus sit esibilis/subiūngit de incarnatione: k Et mandauit nubibus desuper: ⁊ ianuas cęli aperuit. Hoc est q dicitur/Esa.xlv.b. Rorate cęli desuper ⁊ nubes pluant iustū: id est christum: aperiatur terra: id est beatę virginis consensus/quę est porta cęli: et germinet saluatorem. m Et pluit illis manna/filium dei: o Ad manducadū/in sacramēto altaris. p Et: id est: q Panem cęli dedit eis: Mana bene dicit corpus christi: quia manna compescuit murmur populi: sic corpus christi murmur acidię/⁊ submurmuratiōes diaboli. Postea autē stragem fecit: sic corpus christi indigne sumentibus. j. Cor. xj.g. Jō inq̄t vos multi infirmi ⁊ imbecilles/⁊ dormiūt multi.

Panem angelorū man.

Moralit. ✱ a Ideo/qz dixerūt sapientes sęculi/q deus nō posset pascere eos qui omnibus relictis sequuntur eum: b Audiuit dominus/huiusmodi dicta. Sap.j.c. Auris cęli audit omnia: ⁊ tumultus murmurationū non abscondet. Exo. xvj.c. Audiui murmurationes filiorum israel: id est clericorum. c Et distulit/pęnam: vt.ē.expositum est. Eccj.v.b. Altissimus est patiens redditor. Sed quoniam vt ꝗz Eccs viij.b. Quia non profertur cito contra malos sententia: absqz vllo timore filij hominum perpetrant mala: ideo sequitur: d Et ignis accensus est in iacob: id est in populo iaco ignis peccati/scilicet luxurię: De quo Job. xxxj.b. Ignis est vsqz ad consumptionem deuorans/⁊ omnia eradicans genimina. Quia vt dicit sanctus Greg⁹. Cum luxuria semel mentē inuaserit: nullum bonum cogitare permittit. Item ignis cupiditatis: De quo Wicheę.vj.c. Adhuc ignis in domo impij: thesauri iniquitatis eius ⁊ mensura minor irę plena. Unde bene addit: f Et ira/dei/ascendit in israel: id est in clericos: q hmōi peccatis prę alijs accensi sunt: quia propter peccata etiam populi irascitur deus clericis ⁊ prelatis. Unde Numeri.xxv.a.dicitur: q fornicatus est populus cum filiabus moab ⁊ initiatus est israel beelphegor: et iratus dominus dixit ad moysen: Tolle cunctos principes populi et suspende eos contra solem i patibulis. Et hoc accidet eis: b Quia non crediderunt in deo: Quia vt dicit Hieronymus: ille veram fidem de deo non habet/qui cupit in his miserijs diues fieri. i Nec sperauerunt in salutari eius/sed in prędentibus diuitijs. Spes enim est certa expectatio futurę beatitudinis. Unde Geñ.xlix.c. Salutare tuum expectabo domine. Ipsi autem hic volunt habere beatitudinem suam: De qua in Pś. Beatum dixerunt populū cui hęc sunt. Et ne se excusent/dicentes q per ignorantiā peccauerunt: Subdit: k Et mandauit/dominus/nubibus desuper: id est prędicatoribus ⁊ doctoribus spiritualibus. Esa.lx.b. Qui sunt isti qui vt nubes volāt. Et Esa. v.b. econtrario dicit: Mandabo nubibus meis ne pluant super eam imbrem. l Et ianuas cęli aperuit: id est doctrinā q non p diuitias/delitias/et honores: sed p multas tribulationes oportet nos intrare i regnū cęlo⁹: Actj.xiiij.d. Et dicit/ianuas/pluralit: Quia alia est ianua innocētia: de qua in Pś. Ego autem i innocentia mea ingressus sum. Alia pęnitentia: de qua Matth.vij.b. Arta est via quę ducit ad vitam: Heb.ix.c. dicitur de christo: Per proprium sanguinez introiuit semel in sancta. Lucj.xxiiij.d. Oportuit christū pati et ita intrare in gloriam suam. Item alia ianua est sanctorum suffragia: Alia corpus christi: qui dicit Joh. x.b. Ego sum ostium. Diuitię autem non sunt portę cęli: quia vt dicit Matth.xix.c. Facilius est camelum intrare per foramen acꝰ exiguum: q̄ diuitem intrare in regnum cęlorum. Sunt autez diuitię potius portę inferni. Lucj.xvj.f. Mortuus est diues et sepultus in inferno. m Et/de nubib⁹ prędictis/pluit illis manna: id est qd est hoc/scilicet prędicationem et commendationez paupertatis et humilitatis et huiusmodi: ad quę stupent amatorez mundi. Actj.xvij.d. Quidam autē epicuri ⁊ stoici philosophi disserebāt cum eo/scilicet paulo: et dicebant: qd vult seminiuerbi⁹ hic dicere: Alij ꝗo dicebāt nouorum demoniorum videtur annūciator esse: quia iesum ⁊ resurrectionē annunciabat eis. Et post.e. Moua quędam infers auribus nostris. o Ad manducandum: id est incorporandum non ad scribēdum: p Et panem cęli dedit eis/scilicet verbum veritatis. Sz multi libentius comedunt panem cinericium ⁊ falsitatis. Prouerb. xx.c. Suauis est homini panis mendacij. Sz homini ab humo dicto: quia rationali homini suauior est panis cęli: Unde bene sequitur:

✱ Panem angelorū

Alt. † mād

Ps. 143.

Ps. 25.

a Panem angelorũ manducauit homo. Hoc dic: quia ille cibus hoc efficiebat in iudeis: qõ in angelis efficit cibus illor: pro parte. Dicit enim Josephus q ꝗdiu h pane vescebant nunq; ꝓsenuerũt. Et dicunt hebrei q in eodẽ statu cõseruabat illos: vnde datum erat nõ ad restaurationẽ depditi: sed ad ꝓseruationem.

Unde et caleph dixit Josue. xiiij.c. q eiusdem valoris erat quãdo intrauit terram p̃missionis/cui? fuit ante quando missus fuit ad explorandũ. Unde dicunt q nõ incurrebãt infirmitatẽ: Talis erat effectus illius cibi: et ideo vocatur panis angelor: Angeli enim non incurrunt infirmitatẽ: sed in eodem statu permanent: nõ corrũpuntur nec senescũt. Vel dicitur panis angelor: quia ministerio angelorum paratus: vel quia significat christũ/qui est panis angelor. Tertio in abundantia illius cibi: Unde dicit: c Cibaria misit eis in abundantia. Quarto in obedientia ventorum: Unde addit: d Transtulit austrũ de celo: id est fecit vt auster qui erat i superiori parte aeris/flaret in inferiori parte: vel fecit vt auster qui directe flat ad aquilonem/flaret ad occidentem. Nume.xi.g. Ventus egrediẽs a domino ꝛc. f Et induxit i virtute sua aphricum. Aphric? ẽ vẽt? collateral? fauonio siue cephyro. Et dic: in virtute sua: quia preter solitum flauit: vel in maiori virtute flauit ꝗ flare soleret: Iste enim vent? pertransit aphricam: vnde ꝛ aphricus dicit. Aphrica vero abundat coturnicibus quas iste ventus adduxit: Isti enim venti calidi sunt et humidi: et ex caloze ꝛ humoze omnia generantur: vnde ex his generatũ fuit mãna. Quinto apparuit ei? potentia in h q pluit carnes: Uñ sequit: b Et pluit sup eos sic puluerẽ carnes: id est innumerabilit. Et ne aliqs crederet q de cõmunibus carnibus diceret: ostendit de quibus dicit/ scilicet de volatilibus/ cum addit: i Et sicut arenam maris volatilia pennata. Per hoc q dicit: sicut puluerem: et sicut arenã mar̃: notat abundantia. Sexto ad facilitate dandi illas aues commendatur dei potentia: Unde ait:

℣ Et ceciderũt in medio

Allegorice * a Panem angelorum manducauit homo: qui factus ad imaginem ꝛ similitudinẽ dei seruat eam. Panis angelorum christus est: Ipsi enim similam corporis christi manducant: quia facie ad faciem speculantes/delectantur: Nos vero interim exteriori quodam cortice quasi furfure tectam accipientes/minus iocũditatis sentimus. Luc̃. xiiij.d. Beatus q̃ comedẽrit panem i regno dei. Geñ. xlix.c. Aser/ pinguis panis eius: ꝛ prebebit delitias regibus. Aser interpretat beatitudo. Reges sunt angeli: qui nos regũt: qui delitijs paradisi: id est christo fruuntur. c Cibaria misit eis in abundantia: quia panis iste sufficit ad omnes reficiendos: ꝛ omnibus necessarius est. Unde dicitur in consecratione hui? panis: Accipite ꝛ manducate ex hoc omnes: quia scilicet omnibus sufficit/et omnibus necessarius est. Huic autẽ sacramẽto intersunt ꝛ ministrant angeli: Unde dicit d Transtulit austrum de celo: id misit angelum qui ambulat super pennas ventorũ. f Et induxit in virtute sua aphricum: id est corpus christi veniens in altare/ducit secum angelos. Matth̃. xxiiij.c. Ubicũq; fuerit corp? illuc congregabunt ꝛ aqle. b Et pluit sup eos sic puluerẽ carnes et sicut arenã maris volatilia pẽnata: q: de celo venit corp? christi/cũ volatilib? .i. cũ angelis. De his carnibus/ Nume.xi.d. Sctificami: cras comedet̃ carnes. Scti enim debent esse ꝛ puri qui ad carnẽ et corp? dñi sumẽdum accedũt.

℣ Et ceciderũt volatilia.

Moraliter * a Panem angelorum: id est veram doctrinam quã administrant angeli domini: id est predicatores ꝛ doctores ab eo missi: b Manducauit homo/rationalis et similitudinem dei seruãs. Sed sunt multi qui colligunt/ sed nõ mãducant: nec alijs dant: ideo conuertitur eis in vermes conscientiam terebrantes in mane futuri seculi. Exo. xvi.e. Dimiserunt quidam ex eo vsq; mane: et scatere cepit vermibus atq; computruit. Et posset aliquis dicere: Panis iste angelorũ bonus est: sed tũ non sufficit: quia cito potest sumi: id est cito potest sciri theologia: ideo prius volo impleri alleis ꝛ pozris egypti: id est scientijs secularibus: Ideo bene addit: c Cibaria misit eis i abũdantia: quia ista scientia sufficit hoi: ꝛ homo non sufficit ei per totũ tempus vite sue vt eam perfecte sciat: quia puteus altus est: nec in quo hauriat habet: vt dicitur Job. iiij.b. Ne sunt enim aque profundi torrentis qui non potest trãsuadari: Eccl̃. xlvij.a. Et Johannes damascen? dicit: q sicut oceanus est innauigabilis: ita sacra scriptura est imperscrutabilis. Parum autẽ vel nihil pdest scientia sine spũssancti gratia: Unde addit: d Transtulit austrum: id est spiritũsanctum suauiter flantem ꝛ inspirantẽ. e De celo/ in corda hominũ. Job. xxxvij.c. Mõne vestimẽta tua calida sunt cum perflata fuerit terra austro: id est virtutes feruent in opus/quando spũssanctus inspirat. Unde bene sequitur: f Et induxit in vtute sua: Sue enim sunt nostre virtutes: quia eas infundit ꝛ seruat ꝛ multiplicat. g Aphricũ: id ẽ vbertatem bonorũ operũ. Aphricus enim interpretatur frugifer vel augmẽtatus. Hic premittuntur duo/per que deus docet hominem. s. sacra scriptura i predicatione vel lectiõe/ ꝛ inspiratio spũssancti. Tertiũ subiungitur/scilicet flagellum siue tribulatio: Unde dic: h Et pluit super eos sicut puluerem carnes: id est carnis laborez. Et mittit/dic/ sicut puluerẽ: vt notet humiliationem quã hec faciunt. Job. vi.a. Sagitte dñi in me sunt q̃rũ indignatio ebibit spiritum meum. Et q per hec doceat deus hominẽ/habetur Hiere. vi.b. Fm Septuaginta. Per oẽ flagellum erudieris hierusalem. Esa. xxviij.e. Vexatio intellectum dabit auditui. Quartum etiam subiungit: per qõ dominus docet/ scilicet exemplum sanctorum. Uñ dic. i Et sicut arenam maris volatilia pennata: id est exemplares sanctos qui volant ad celum pennis virtutum. De his duobus/scilicet de laboze ꝛ volatu que i hoc versu habẽtur/dicit Job. v.b. Homo natus ad labozem: ꝛ auis ad volãdum. Sicut arenam/dicit: propt̃ ponderositatẽ ꝛ stabilitatem: quia stabiles sunt in se ꝛ alios stabiles faciunt: et sunt eis quasi pond?. Unde Eccl̃. xiij.a. Pondus super se tollit qui honestiori se cõmunicat. Vel/Sicut arenam maris/ dicit: quia tales a mundo reputantur steriles ꝛ inutiles. Unde bñ ꝓgruit q̃ ad litterã/q ista volatilia dicũt fuisse coturnices vel curlei q̃ sũt aues viles i oriẽte: ꝗ i occidẽte ꝑciose sũt: Et in francia dicuntur aues regie/que mare inhabitant ꝛ currũt ad pisciculos/ q̃s vndẽ relinquũt in litoze: Sic sancti habitantes mare penitentie: et currentes ad fructus tribulationum/viles reputantur in oriente suo: immo q̃ꝗdiu in hac vita viuũt: sed in occidente. i. in morte ꝛ in fine mũdi precioſi apparebũt. Unde dicent mũdani illud Sap̃. v.a. Hi sunt q̃s aliqñ habuim? in derisum ꝛc̃. Ecce quõ cõputati sunt inẽ filios dei. Nec possunt se excusare q non inueniant talia exempla: quia sancti qui precesserunt eos/ et in eodem officio et in eodem loco reliquerũt eis fortia exempla. Unde sequitur:

* Et ceciderũt sancti

Vel in malo ab illo loco: Et pluit sup eos ꝛc̃. potest exponi de illis quos dñs dimittit h licenter vagari per campos licentie qui impinguant̃ ad victimam. b Pluit sup eos sicut puluerẽ carnes: q: pmittit eos abundare carnalib? delitijs ꝛ voluptatib?: que eos faciunt steriles sicut puluis: et excecant etiam eos. i Et sicut arenã maris volatilia pennata. i. honores q̃ eos pẽnis vanitat̃ efferũt: ꝛ arenoso pondere peccati deijciunt vsq; in abyssum inferni. Hec autez duo. s. delitie ꝛ honores: nunq; sunt sine tertio/ scilicet sine diuitijs: Pauperes enim semper sũt expositi vilitati ꝛ dolori.

Aliter in malo

℣ Et ceciderũt in medio

Litteralit ¶ a Et ceciderunt in medio ꝛc. q.d. non oportebat eos longe ire vt caperẽt eas: Per vnam enĩ dictam: c Circa tabernacula eorum/vt dicit: vno cubito vel duob⁹ prope terram volitabãt. Vñ dicit Nume.xj.g. Volabãt in aere duobus cubitis in altitudine sup terram: Surgens ḡ ꝓpl's cõgregauit ꝛc. Postea ostendit q̃ in his peccauerũt duob⁹ modis: scz gulositate ꝛ nimia libidine comedendi.

a Et cẽciderũt i mẽdio castro
b rũ eor̃: circã tabnacla eor̃.
c Et mãdũcauerũt ẽt saturati
d sũt nimis: ẽt desideriũ eorũ
e attulit eis: nõ sũt fraudati a
f desiderio suo. Adhũc escę
g eorum erant in ore ipsorum:
h et ira dei ascendit sup eos.
i Et occidit pingues eorum:
k et electos israel impediuit.

De ꝑmo dicit d Et manducauerũt et saturati sũt nimis/ Ecce gulositas. De secũdo. f Et desideriũ eorum attulit eis: non sunt fraudati a desiderio suo: Ecce nimius ardor in desiderio.

Allegorice a Et ceciderũt/volatilia.i.angeli descenderũt subito ac si caderẽt. b In medio castror̃ eorũ.i.in eccl'ia militãte: De q̃ Cant[.vij.a. Quid videb in sunamite/nisi choros castror̃: c Circa tabernacla eor̃.i. circa altaria. d Et mãducauerũt/fideles hũc panẽ: e Et saturati sũt nimis.i. valde: nõ in ventre ꝓ i mẽte: vbi debet eẽ fames ꝛ desideriũ hui⁹ panis desiderabilis. Vñ addit: f Et desiderium eor̃ attulit eis: nõ sũt fraudati a desiderio suo/ quo petiũt dicẽtes: Panem nostrũ supsubstãtialẽ da nob hodie: Matth.vj.b. Et Luc[.xxij.b. dicit dñs: Desiderio desideraui hoc pascha manducare vobiscum.

Moraliter ✱ a Et ceciderũt/sancti: id est mortui sũt. b In medio castror̃ eorum.i.in medio ecclesię/ oibus ostendẽtes exẽplum christo viuendi/ ꝛ pro christo si oportuerit moriẽdi: c Circa tabernacla eor̃.i.in defensiõe ꝛ sollicitudĩe ecclesię. Doc/mediũ exempli: et istud/ circa defensiõis ꝛ sollicitudinis: notank.j. Pet.ij.d. Christus passus est pro nob/ Ecce sollicitudo/et defensio. Vobis relinquẽs exemplũ/ Ecce exemplũ. Hęc sunt ergo quattuor q̃ ꝓdixim⁹: per q̃ docet nos dñs. Hęc sunt quattuor fercula/q̃bus nos reficit: quę comedere debemus: et appetere vt fortes simus ad operandum ꝛ pugnandũ. Vñ bñ sequit de bonis: Et manducauerunt et saturati sunt nimis ꝛc.

Alit i malo ✱ a Et ceciderũt in medio castror̃ eorum circa tabernacula eor̃.i. sine aliqua difficultate habẽt ista: ꝛ omnia eis i hoc mũdo prospere succedũt. Vñ quęrit Job.xxj.a. Quare impij viuũt: sublimati sũt/ ꝓfortaticq̃ diuitijs: non est virga dei super eos: bos eor̃ concepit ꝛ non abortiuit ꝛc. Sed tandẽ soluit: Ducunt inq̃t in bonis dies suos: ꝛ in puncto ad inferna descẽdũt. Q̃d postea i sequẽti lectione aperte declarabit Psalmista: Sed ꝗ adhuc ostẽdit ꝑ quę in his peccant/scilicet per abusum ꝛ amorem: Unde dicit: d Et mãducauerũt ꝛ saturati sunt nimis/ Ecce abusus. f Et desideriũ eor̃ attulit eis ꝛc. Ecce amor. Hic aũt visus posset esse thema ad ꝓdicandũ in carnisꝓriuio: quia tũc manducant hoies carnes/ ꝛ saturank nimis: ꝗ in sequentib⁹ sequitur pęna eor̃. Et notandũ est q̃ ꝓma causa humanę miserię fuit mãducatio: et prima causa primę seruituti fuit potatio. Adam enĩ comedit: Gen.iij.b. et tota posteritas eius cogit ieiunare ꝛ esurire/ ꝛ hmõi miseriis ꝗ facere. Noe bibit vinũ: et maledicit chanaan nepos ei⁹ ꝛ seruituti mãcipak. Gen.ix. d. Maledict⁹ puer chanaan: seru⁹ seruor̃ erit frib⁹ suis. Inuenimus autẽ multos quibus male successit de comestione sua: qui notank his ꝗ sib⁹. Or mãducare noceat/mõstrat holofernes: Diues/adonias/esau/noe/balthasar/aman: Herodes/ salomon/iob/ israel/ absalon/adam. Holofernes/ saturat⁹ nimis ꝛ ebrius iacens interfect⁹ est: Judith. xiij.a. Diues/epulabak quotidie splendide: et sepult⁹ in inferno nõ potuit habere guttam aquę: Luc[.xvj.e. Adonias/immolauit arietes ꝛ fecit conuiuiũ: et a salomone occisus ẽ.iij. Reg[.ij. d. Esau/comedit lenticulam ꝛ amisit ꝓmogenita: Gen. xxv. d. Noe/inebriat⁹ est: ꝛ chanaan maledict⁹ est ꝛ seruus fact⁹: Gen.ix. d. Balthasar/sedens in cõuiuio vidit manum scribentẽ in pariete. Mane/thethel/phares: Daniel.v.g. Aman/ manducauit cum rege ꝛ regina ꝛ suspẽsus est. Hester.vij.d. Herodes/i comesatiõe occidi fecit iohanẽ: Marci.vj.c. Salomon.iij.Reg[.xj. Job/ Filij ei⁹ cõuiuãtes mortui sũt: Job j.d. Israel/ vt hic dicit/ comedit ꝛ perijt multitudo ei⁹. Nume.xj. g. Absalon/fecit cõuiniũ: ꝛ interfecit fratrem suũ.ij. Reg[.xiij. e. Adam/ manducauit pomũ: ꝛ eiectus est de paradiso/ꝛ mortꝛ omni miserię obligatus ipse et tota progenies eius. Gen.iij. g Adhuc escę eor̃. Quinta pars: vbi agit de pęna eorum: quę respondet culpę pręmisse in pręcedenti parte. Agit etiã de eor̃ simulata pęnitẽtia. Dicit ergo: Adhuc escę ꝛc. q.d. non diu distulit dñs vindictã sumere ꝗ murmuratiõe ꝛ peccato eorũ: sed adhuc escę eor̃ erant in ore ipsorum. i Et ira dei. i. vindicta quã supra ad tempus distulerat: k Ascendit sup eos. Per hoc q̃ dicit/ ascẽdit: ostendit q̃ non solũ paupores ꝛ impotẽtes: imo etiam magni ꝛ diuites puniti sunt. Q̃d exponit/cum dicit: l Et occidit pingues eor̃. s. diuites ꝛ potentes. Et accipitur hic pinguedo in malũ: sicut. j. Reg[.xv.e. vbi reprehenditur saul/q̃ pepcit agag regi pinguissimo. Et nõ solum mali puniti sũt: sed ꝛ boni. Vñ addit: n Et electos isrl' impediuit. Trib⁹ modis ipediri fuerũt.

Alit t esca e

Alit t in

Litteralit

¶ Primo: qz oiones

Moraliter

g Adhuc escę eorũ erant in ore ipsor̃ ꝛc. Moraliter potest exponi ꝗ indigne sumentib⁹ eucharistiã: qz ex ꝗ statim i Ira dei ascendit super eos/ et occidit eos: ꝓm illud.j.Cor[.xj. g. Ideo inter vos multi infirmi ꝛ imbecilles et dormiũt multi. s. somno mortis. Vñ frequent post pascha magis infirmari ꝛ mori videm⁹ hoies q̃z in alio tpe: Et ideo frequek tũc eccl'ia cantat ꝗsum illũ: Quęsum⁹ auctor omniũ in ꝗ paschali gaudio ab oi mortis impetu tuũ defende ꝓpl'm. Et dicꝗ occidit pingues eor̃: qz freqnt⁹ sacerdotes et clerici idigni accedũt ad hũc cibũ: q̃ pinguedinẽ ꝛpaliũ multã habẽt. Vñ dicꝗ dñs aaron/ Nume.xviij.b. Oẽs medullã olei et vini ac fruměti ꝛ q̃cq̃d offerũt filij isrl' ꝓmitias dño/dedi tibi. Vel ꝗ theologis multi ꝗ dici: g Adhuc escę eor̃.i. fercula sacrę scꝑturę: h Erãt i ore ipsor̃: qz tota die ꝛ toto tpe suo ruminãt ꝛ masticant sacram scꝑturã: sed nihil intra trajciũt nec mittũt ad cor suũ ꝓfortãdũ: vñ nõ nutriunt huiuscemodi escis. Et ex ꝗ: i Ira dei ascẽdit sup eos/ et occidit/gladio pcti. m Pingues eorũ/magnos theologos quãdoq̃z pmittẽs ruere in peccatũ: Et electos israel impediuit: qz cũ electi fuerint in ꝓlatos: tunc nihil occultũ q̃ non reueleꝗ: et exigentib⁹ peccatis multotiẽs/quassantur: vel saltẽ diu impediunt anteq̃z ꝓfirmenk. Vel de oib⁹ diuitibus generalit pot dici: g Adhuc escę eor̃ erãt i ore ipsor̃: et ira dei ascẽdit sup eos. q.d. anteq̃z illa ꝛpalia q̃ cũ tanta auiditate acq̃rũt/ expẽdãt: vel inde aliq̃ emolimentum habeãt: venit sup eos vltio diuina. Parum enĩ vel nihil ꝓdesset hoi cib⁹ quẽ anteq̃z glutirek opoꝛteret eum ꝓijcere: Sic est q̃ diuitib⁹. Vñ Job.xx.c. Nõ satiabit̃ venꝗ ei⁹: et cũ habuerit q̃ cupierit/possidere non poterit. Hoc ẽ q̃ dr Job/ ꝗ.j.b. Expgiscimĩ ebrij ꝛ flete: ꝛ bululate oẽs q̃ bibit̃ vinũ i dulcedĩe: qm̃ perijt ab ore vro. Luc[.xij.c. Stulte hac nocte repetẽt aiaz tuã a te/ꝛ q̃ parasti cui⁹ erũt: Sic ẽ q̃ sibi thesaurizat ꝛ nõ est in deũ diues. Sat[expsse dr ꝗ Eccs. vj.a. Est aliud malũ q̃ vidi sub sole/ꝛ q̃dẽ frequẽ apud hoies: vir cui deus dedit diuitias ꝛ subam ꝛ honorem: ꝛ nihil deest aię suę ex oib⁹ q̃ desiderat: nec tribuit ei ꝑtẽ de⁹ vt comedat ex eo: ꝗ hõ extrane⁹ vorabit illud. l Et occidit. s. ira dei morte ętna: m Pingues eorũ/ scilicet diuites epulones: sicut Luc[.xvj.f. ille homo diues qui epulabatur quotidie splendide ꝛ induebak purpura et bysso: mortuus est ꝛ sepultus in inferno. Gaudeãt ergo macilentę pecudes: quia non occidũtur sed pingues: De q̃bus in Ps̃. Prodijt q̃si ex adipe iniq̃tas eor̃. n Et electos eorum impediuit. i. pręlatos

Alitter

Alitter

Ps. 72.

✱ ligauit pmissiue

Pluribus nocuit sua comestio

3.Reg[.1.b.

Primo: qz orationes eoꝝ frustratę sunt ꝓpt peccata maloꝝ: sicut dicit Hiere. xv. a. Si moyses ⁊ samuel steterint coram me: nō est aīa mea ad ꝓplm istū. Secūdo: qz etiā q̄dā interfeci sūt: qd̄ notat ꝗm aliā litterā ḡ habet/ Cōpediuit. Cōpediti eīm sūt morte ⁊ ꝓuenti vt nō intrarēt terrā ꝓmissiōis. Tertio: qz q̄dā boni eoꝝ obiurgationibus incitati sūt ad murmurandū: sicut moyses ⁊ aaron/ q̄ dubitauerūt ad aq̄s ꝓtradictionis. Nūeri. xx. b. Nūq̄d poterim⁹ vobis dare aquā? Sed ipsi dura ceruice nō sūt correcti: qz a In omnibus his peccauerūt adhuc. s. p⁹ tot bñficia collata: et tot pęnas illatas. b Et nō crediderūt i mirabilib⁹ ei⁹. s. dei: c Et, ꝓpt b/ defecerūt i vanitate dies eoꝝ: qz oēs mortui sūt ꝓter caleph filiū iephone/ ⁊ iosue filiū nū q̄tq̄t egressi sūt d̄ egypto/ a. xx. ānis ⁊ sup. Et dic̄: In vanitate: qz dies eoꝝ vani fuerūt: eo q̄ frustrati sūt ab b qd̄ q̄rebāt ⁊ expectabāt. d Et anni eoꝝ cū festinatiōe. i. subito ⁊ celerit̄ trāsierūt. Postea agit d̄ eoꝝ simulata pęnitētia/ Quę ꝓsistit ī mltis. Primū est simulata q̄sitio dei: Uñ dicit: e Cū occideret eos q̄rebāt eū: Et est scēa regula ticonij: qñ qd̄ est vni⁹ gentis/ attribuit parti eiusdē gentis. Mō eīm illi q̄ occidebant q̄rebāt eū: ꝛ alij q̄ videbāt eoꝝ occisionē. Secūdū est simulata reuersio: Uñ dicit: f Et reuertebant/ ad eū. Tertiū est simulata sollicitudo: Uñ addit: g Et diluculo veniebāt ad eū. i. mane: sicut q̄ circa aliq̄d solliciti sūt/ mane surgūt. Quartū est simulata memoria beneficiorum dei: Uñ dicit: h Et rememorati sūt qz deꝰ adiutor est eoꝝ: in bonis: k Et deꝰ excelsus redēptor eoꝝ est: a malis. Quintū ē simulata dilectio. Uñ sequit: l Et dilexerūt eū i ore suo. i. verbotenus. Et ostdit q̄ oīa ista ꝓmissa simulata fuerūt/ cū subiūgit: m Et lingua sua mētiti sūt ei. q. d. nō fuit eis veritas in lingua: qz mētiti sūt ea. Nec i corde: Uñ addit. n Cor aūt eoꝝ nō erat rectū cū eo. Primo q̄ reprēhēdit eos de puersitate sermonis. Secūdo de puersitate intētiōis. Tertio aūt de puersitate opis/ cū subiūgit. o Nec fideles habiti sūt in testamēto ei⁹/ sed infideles: qz nō fecerūt ea q̄ i testamēto ꝓcipiebant. Econtrario aūt ostēdit dei misericordiā: vt magis appareat eoꝝ malicia: Uñ dicit: p Ipse aūt est misericors. Et ostdit multiplicē effectū misericordię erga eos. Primus est remissio culpę/ cū dic̄: q Et ꝓpitiꝰ fiet pctis eoꝝ: oino remittēdo si voluerint pęnitere. Scōs ē dimissio pęnę: Uñ addit: r Et nō dispdet eos. Et hęc dimissio magis facta ē successiōi eoꝝ q̄b⁹ dedit terrā ꝓmissiōis q̄ ipsis pīb⁹ q̄ mortui sunt in deserto. Tertius est facilitas dimittendi: Uñ sequit:

a In omnibus his peccauerūt
b adhuc: ⁊ nō crediderūt i mi-
c rabilib⁹ eius. † Et defecerūt
d in vanitate dies eoꝝ: ⁊ anni
e eoꝝ cū festinatiōe. † Cū occi-
f deret eos q̄rebāt eū: ⁊ reuer-
g tebant: ⁊ diluculo veniebāt
h ad eū. Et rememorati sūt qz
i deus adiutor est eoꝝ: ⁊ deus
k excelsus redemptor eoꝝ est.
l Et dilexerunt eū in ore suo:
m et lingua sua mentiti sunt ei.
n Cor autem eorū nō erat re-
o ctum cū eo: nec fideles ha-
biti sunt in testamento eius.
p Ipse autem est misericors:
q ⁊ propitius fiet peccatis eo-
r rum: et nō disperdet eos.

Et abundauit * ligauit ꝓmissiue funib⁹ pctōꝝ. Osee. xiij. d. Ligauit eum spūs ī alis suis. Et tādē ligabit ī pęna: qñ de q̄libet malo p̄lato dicet: Eūcite eū ī tenebras exteriores: Matth. xxv. c. Et xxij. b. Ligat⁹ manib⁹ ⁊ pedib⁹ mittite eū ī tenebras exteriores. ij. Paral. xxxiij. b. Ceperūt manassen/ ⁊ vinctū catenis atq̄ cōpedib⁹ duxerūt in babylonē. Vel de bonis electi dī: Electos israel impediuit: qz ꝓpt pctā ꝓplī impediunt boni electi/ ne ꝓmoueant: ⁊ ꝓmouent mali sup malos subditos. Job. xxxiiij. d. Propt pctā ꝓplī ꝓmittit regnare hypocritā. Osee. xiij. c. Dabo eis regē in furore meo. Electi israel sūt/ q̄ eligunt bona ⁊ recta intētiōe/ ab hoibus habentib⁹ deū pę oculis: ⁊ de israel. i. de bonis. Et tales impediunt: qz a paucis eligunt. Multi aūt sūt electi/ nō israel/ sed pharaonis: De q̄bus Exo. xv. a. Electi p̄ncipes eiꝰ submersi sūt q̄si plūbū in aquis vehementib⁹. Ps. Mō cōmunicabo cū electis eoꝝ. Quare? Quia Habacuk. j. d. cib⁹ eiꝰ. s. diaboli/ electi⁹. Hoc est ꝓtra electores ⁊ electos: q̄ nō eligunt de israel/ sed de egypto. Exo. xviij. d. Electis viris strenuis de cūcto israel: ꝓstituit eos p̄ncipes ꝓplī. De cuncto inq̄t israel/ nō de vna tm̄ natiōe: vt romani. a In oib⁹ his peccauerūt adhuc: qz licet multis modis affligant: tm̄ dū viuūt nolunt se emendare: ⁊ cū iam mortui fuerint ⁊ dānati/ alij q̄ ex hoc deberēt timere ⁊ corrigi/ nō corrigunt: sicut porcꝰ videns occisū porcū sociū/ nō dimittit ꝓpter hoc ibidem comedere furfur vbi ꝓcussus fuit ali⁹. Esa. ix. c. dicitur bis: Populus nō est reuersus ad ꝓcutientē se. Hiere. ij. f. Percussi filios vestros/ disciplinā nō recęperūt. b Et nō crediderūt in mirabilibus eiꝰ. Mirū fuit ad ifraz si putauerūt phantasma esse q̄ mare transierūt: q̄ manna comederūt: q̄ multi occisi sunt: et hmōi. Sic etiā hodie est mirū q̄ nō credit vita eē vita/ neq̄ mors mors/ neq̄ gehēna gehēna. Job. iij. b. Si terrena dixi vob ⁊ nō credit⁹: quō si dixero vob cęlestia credet⁹? Nūeri. xiiij. b. Usq̄q̄ detrahet mihi omnis ꝓplus iste? q̄usq̄ nō credet mihi in omnib⁹ signis q̄ feci coram eis? c Et defecerūt in vanitate dies eoꝝ. i. inutiles ⁊ vani sūt omnib⁹ diebus suis/ sequentes vanitatē ꝓpaliū. Ps. Ut q̄d diligit⁹ vanitatē ⁊c. Vel/ Defecerūt ⁊c. Hoc verū est de clericis: q̄ totā vitā expendūt in vanis scientijs. Eccl. iij. c. In supuacuis rebus noli scrutari multiplicia. Et infra. d. Multos eīm supplantauit suspitio/ ⁊ in vanitate detinuit sensus eoꝝ. Deberēt autē vacare veritati dū tps habēt: quia breues dies hoīs sūt: Uñ addit. d Et anni eorū cū festinatione/ transeūt. Job. vij. b. Dies mei velociꝰ trāseūt q̄ a texēte tela succidit: ⁊ ꝓsūpti sūt absq̄ vlla spe. Tūc eīm qñ venit mors/ nō ē spes opandi. Job. ix. a. We oportet operari donec dies est: venit nox in q̄ nemo potest opari. Gal. vi. c. Ergo dū tempꝰ habemꝰ operemur bonū ad oēs. Sūt aūt multi q̄ cū mori/ unt tūc p̄mo ꝓmittūt q̄ pęnitentiā faciēt: Uñ seq̄t: e Cū occideret eos q̄rebāt eū ⁊ reuertebant. Esa. xxviij. e. Tm̄modo sola vexatio dabit itellectū. Et. xxvj. c. Dñe in angustia q̄sierūt te. f Et diluculo veniebāt ad eū. i. sedulo. h Et rememorati sunt: q̄ prius obliti erāt: i Quia deꝰ adiutor est eorū: ⁊ deꝰ excelsus redēptor eoꝝ est. Recte eīm faciūt hoīes sicut nautę: q̄ cū sunt in mari/ dū serenum tps est/ vacāt lusibus ⁊ dissolutionibus/ ⁊ dñi obliuiscunt: cū aūt ingruit tempestas: tūc deuote inuocant deū ⁊ sctōs/ ⁊ vota multa faciūt: Sic homo fere q̄libet dū est in ꝓsperitate/ omnia mala: ⁊ fere nulla bona facit: sed in infirmitate ꝓmittit q̄cquid potest: cum aūt sanat/ nihil vult soluere q̄d ꝓmiserit. Uñ dicit: l Et dilexerūt eū ī ore suo/ tm̄. j. Job. iij. d. Filioli nō diligam⁹ ꝛbo neq̄ lingua: s ope ⁊ veritate. m Et lingua sua: q̄ dicebāt se eū diligere: mentiti sunt ei. Probatio. n Cor autem. i. qz eorū nō erat rectū cū eo: vel/ firmū/ ꝗm aliā ifraz. Esa. xxix. d. et Matth. xv. a. Popul⁹ hic labijs me honorat: cor aūt eoꝝ longe est a me. o Nec fideles habiti sūt in testamēto eiꝰ. i. q̄d ꝓmiserūt nō soluerūt. Uñ alia ifra hz: Nec ꝓmanserūt in pacto eiꝰ. Eccl. v. a. Si q̄d vouisti deo: ne morer⁹ reddere: displicet eīm deo infidelis ⁊ stulta ꝓmissio. Et q̄d facient etiā tales: nūq̄d desperabunt? Mō: sed sperēt in dño/ ⁊ ad misericordiā eiꝰ recurrāt: De q̄ sequitur: p Ipse aūt est misericors: habitu: q Et ꝓpitius fiet pctis eoꝝ: actu/ remittēdo culpā. r Et nō dispdet eos: remittēdo pęnā: Ipse eīm ita est misericors q̄ est fōs misericordię: a q̄ exeūt isti duo riuuli siue flumīa. s. remissio culpę: ⁊ remissio pęnę. Esa. xliij. d. Ego sū/ ego sū q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpt me. Et nō solū ē misericors: s ⁊ supabūdās in

Ps. 4.

Ps. 140.

℣ a Et abūdauit. s. misericordia dei: b Vt auerteret irā suā ab eis: q̃ quantū ī ipso erat/ sp paratus erat auertere irā/ nisi in ipsis staret. Vñ bñ addit: c Et nō accēdit oēm irā suā: Nō ipe/ ⁊ ipi potⁿ eā accēderūt. Et ostēdit causas q̃re fuit facilis ad miserendū. Prima est eorꝝ fragilitas: Vñ dicē: d Et recordatus est q̃ caro sunt: Gen. vj. a. Non permanebit spūs meus in hoīe: q̃ caro est: Spūs. i. indignatio. Secūda est impossibilitas redeundi: Unde subiungit:

Al. tauertat
Al. tmemoratⁿ
Al. trenertēs

a b Et ābundauit vt †aūerteret
c irā suā: ⁊ nō ăccēdit oēm irā
d e suā. Et †rēcordatⁿ ē q̃ carō
f sē: spūs vādēs ⁊ nō †rediēs.
g Quōtiēs exacerbauerūt eū
h i in desertō: i†irā ꝓcitāuerūt
k eū in inaq̃so. Et ꝓuersi sūt ⁊
l m tēptāuerūt deū: ⁊ sānctum
n israel exacerbauerunt. Nōn
o sūt recordati manus eⁿ: diē
℣ qua redemit

f Spūs vadēs et nō rediēs. Vadēs p se in peccatū/ ⁊ nō p se rediens. Tertia est vitę breuitas: quod notat in hoc q̃d dicit: Spūs vadēs et nō rediēs: Homo ēm est q̃si q̃dā anhelitⁿ: vadēs ⁊ trāsiēs/ ⁊ ñ rediēs. Jacob. iiij. d. Quę est vita hoīs: vapor ad modicū parēs.

Moralit g Quotiēs exacerbauerūt eū. Malū ē exacerbare deū/ naturalit mitē. Exacerbat aūt peccatis hoīm. Ps. Exacerbauit dñm peccatores. Hieroⁿ. Quicq̃d malī patimur vitij nostri est: q̃ dulcē deū vertimⁿ in amarū: ⁊ cogimus sęuire nolentē: Bonū aūt ē exacerbare dęmones acerbos sicut canes maliuolos: Hoc fit p frequentē ꝓfessionē. j. Machab. iij. a. Judas exacerbabat reges mltos ⁊c. h In deserto. Urinā ī deserto claustri nūq̃ exacerbaret. Deut. xxxij. c. Uidit dñs ⁊ ad iracundiā ꝓcitatus est: q̃ ꝓuocauerunt eum filij sui ⁊ filię. i. monachi ⁊ moniales. Hiere. xj. c. Quid est q̃ dilectⁿ meⁿ ī domo mea facit scelera mlta: Hoc est q̃d addit: i In irā cōcitauerūt eū in inaq̃so. Nō est ira mirū si ꝓcitat deⁿ in locⁿ aq̃sis: q̃ ibi diabolus iacet. Job. xl. c. Sub vmbra dormit in secreto calami: in locⁿ humentibⁿ. Sed hoc mirū est/ q̃ in locⁿ siccis ⁊ aridis ꝓuocat deus: hoc est in claustris. Osee. vj. d. In domo israel vidi horrendū: ibi fornicationes ephraim. Vñ q̃si cū magna admiratione subiūgit: k Et ꝓuersi sūt et tēptauerūt deū. q. d. absurdū est hoc q̃ hoīes ꝓuersi ad deū/ tēptēt eū. Cōuersi aūt noīe appropriato/ vocant religiosi laici. Hi ī aliq̃bⁿ locis freq̃nt tēptāt deū an patiēs sit/ ⁊ pbāt patiētiā eⁿ. Magna ē ēm dei patiētia/ q̃ a domesticis seruis ꝓtūeliā sustinet. Sap. xj. d. Dissimulas pctā hoīm ꝓpt pęnitētiā. Job. xix. c. Inq̃lini domⁿ meę ⁊ ancillę meę/ q̃si alienū habuerūt me. m Et sctm israel exacerbauerūt. i. christū: q̃ dī scūs israel: q̃ viros religiosos ⁊ ꝓtēplatiuos sibi sctificat ⁊ dedicat ⁊ in medio ipsoꝝ habitat. Esa. xij. b. Exulta ⁊ lauda habitatio sion: q̃ magnⁿ ī medio tui scūs israel. Sed multi eū exacerbant dicētes ⁊ factⁿ ostēdētes illud Esa. xxx. c. Cesset a facie nostra scūs israel. Hi sūt q̃ fructibⁿ imaturⁿ ⁊ acidis dentes dñi exacerbāt. Vñ ꝓquerit de ipis Esa. v. a. Expectaui vt faceret vuas/ ⁊ fecit labruscas. Labrusca maturescere nō potest. n Nō sūt recordati manⁿ eⁿ. Istud fere de oībⁿ pt dici: q̃ pauci aut nulli sūt q̃ recordent ꝓ̃e manⁿ eⁿ mltiplicⁿ. s.

Moralit
Ps. 9.

Litteralit

Danus
Qua creauit oia. Job. x. b. Manⁿ tuę fecerūt me ⁊c.
Quā extēdit ad pcutiēdū diabolū. Esa. lj. d. Nūqd
Qua nos p/ (pcussisti supbū/ vulnerasti draconē:
texit: ⁊ ictū iminentē nob suscepit. Sap. v. c. Dextera sua teget eos: ī brachio sctō suo defendit illos.
Quā extendit in cruce ad amplexandū nos: ⁊ vt nos ipsū amplectamur ī amore: sic mⁿ extēdit brachia sua vt puer ad eā amplectendā veniat. Esa. lxv. a. Expādi manⁿ meas tota die ad ꝓplm īcredulū ⁊ cō
Quę pforata est ne aliq̃d ꝓtra nos (tradicentē mihi. Ps. 105.
posset retinere. Ps. Aperiēte te manū tuā: oia im/
Quā extēdit nob ad extrahendū (plebūt bonitate.
nos de lacu miserię/ ⁊ ō luto fęcⁿ. Job. xiij. d. Opi
manuū tuaꝝ pozriges dexterā.
Qua eduxit de cordibⁿ nrīs serpentē tortuosū. i. diabolū. Job. xxvj. d. Obstetricāte manu eⁿ: educⁿ ē
Quā ipse extēdit ad pcutiendū (coluber tortuosus.
malos. Esa. ix. c. Adhuc manus eius extenta.
Quā extēdit nobis ad deducendū nos q̃si ad chore/ Ps. 72.
as. s. de virtute ī virtutē. Ps. Tenuisti manū dexterā meā: ⁊ in volūtate tua deduxisti me.

o Die q̃ redemit. Magna ingratitudo est obliuisci beneficij ipsa

Moralit

Al. tira

℣ Misit

℣ Et cōcurrit ī sanguine

℣ Et adhuc forte p

℣ Et

* fuit magna dolositas: q̃ ab illo petebāt/ q̃d ab illo se posse accipe diffidebāt. Tertiū fuit blasphemia/ cū dicē: m Et sāctū israel exacerbauerūt. i. eū q̃ sctificat israel/ ꝓbis malē blasphemātes/ ꝓuocauerūt. Quartū fuit ingratitudo: q̃ ꝓsistit ī q̃nq̃. Primo ī obliuōe potētię dei: Vñ dicit: n Non sūt recordati manus eius. i. potētię eⁿ. Secundū/ obliuio diei/ quo liberati sūt. Tertiū/ obliuio ipsⁿ liberationis. De his duobⁿ dicē: o Die ℣ qua redemit

q̃ redemit eos: qd̃ sic legit: Manꝰ/ostēsę i die q̃ redemit eos. Quartū ē obliuio hostꝭ: Vñ addit: b De manu tribulantꝭ/pharaonis. Quintū ē obliuio ꝓdigiorꝫ ⁊ signorꝫ q̃ fecit coꝝ eis: cū educeret eos de ęgypto: Vñ dic. c Sic. i. q̃liter/posuit in ęgypto signa sua: Hoc est q̃ ad minora. e Et ꝓdigia sua: q̃ ad maiora. f In cāpo thaneos. i. i planicie illiꝰ ciuitatꝭ. Ostēsis pctis eorꝫ/ostēdit illas decē famosas plagas q̃bꝰ dñs pcussit ęgyptios ꝓt iudęos q̃s detinebāt. Prima ē ꝓuersio aquę i sanguinē: Vñ dic: g Et cōuertit i sanguinē flumia eorꝫ: et ibres eorꝫ. i. cisternas q̃ de ibrib̃ repleē: Vñ alia lra hꝫ: Manationēs aq̃rꝫ. i Ne biberēt. i. ne haberēt q̃d possēt bibere. Et ita patet q̃ hęc plaga flagellauit eos i potu. Scda plaga fuit musca. Vñ seq̃t: k Misit i eos cynomyia ⁊ comedit eos.

Egypti/orꝫ. i. diuitū huiꝰ mūdi plaga

Comederūt carnē populi mei: ⁊ pellē deliꝫ ex/
Sexta/vlcera. i. scādala/seu mala (coriauerūt.
exēpla. Matth. xviij. a. Ve mūdo a scandalis:
necesse est em̃ venire scādala ⁊c.
Septia/grando. i. iiusta oꝫpressio vicinorꝫ. Sap̃.
ij. b. Oppimamus pauperē iustū: sit fortitudo
nr̃a lex iusticię. Exo. ix. e. Grādo ⁊ ignis ⁊c.
Octaua/locusta. i. adulatio. Exo. x. e. Flare fecit
dñs vētū ab occidēte vehemētissimū/⁊ arreptā
Nona/tenebrę. i. ignorātia. Ps. (locustā ⁊c. Ps. 81.
Nescieēt/i tenebris ābulāt. Esa. v. d. Propte/
rea captiuꝰ ductꝰ ē ꝓpl̃s meꝰ: qz nō habuit scias.
Decima/mors p̃mogenitorꝫ. i. supbia. Job. xviij
c. Cōsumat brachia eiꝰ p̃mogenita mors. Glo. i. supbia

Aqua insipida/significat carnalem legꝭ intelligentiā: q̃ bonis ꝓsa est in sanguinē christi: qz tota lex rubet sanguine christi. Hanc mutationē dicit aplus esse factā/Gal. v. a. Si circūcidimini/christꝰ vobis nihil ꝓderit. Vel moraliter: quatuor sūt flumina ęgypti. i. mūdi. s. sapiētia/opulentia/vanitas/voluptas. Ista cōuertit dñs in sanguinē. i. inabominationē in exitu de ęgypto: quādo conuertit hominem ad se. Exo. vij. c. Percutiā virga q̃ est in manu mea aquā fluminis ęgypti ⁊ vertēt in sanguinē. Mota q̃ttuor flumia egypti

Ar. tpluuiales aquas

Berñ. sic exponit. Est cōuersio aquę in sanguinē/sed apud ęgyptios: Est ꝓuersio aquę i vinū/sed apud galileos: Job. ij. b. Ite est ꝓuersio vini in sanguinē/sed apud aplos ⁊ eorū vicarios/in sacramento eucharistię. Deut. xxxij. b. Et sanguinē vuę biberēt meracissimū. Et ita aqua prima secularis sapiētia. j. Corꝭ. iij. d. Sapiētia huiꝰ mūdi stultitia est apd deū. Ro. viij. b. Sapiētia carnis/inimica est deo. Hęc i sanguinē. i. in occisionē vertit eis ⁊ mortē. Hāc bibūt ęgyptij: amici. s. huius mundi: Jacob. iiij. a. Et ita sanguis erit super eos q̃cūq̃ bibunt ex hac aqua. Hiere. ij. d. Quid tibi vis in via egypti/vt bibas aquā turbidā? Et ita ꝓuertit aqua in vinū. i. timor in amorē: sed hoc in nuptijs animę. Et ita vinū in sanguinē vertit/cū fit q̃d dicit Eccl. iiij. d. Vsq̃ ad mortem certa pro iusticia ⁊c. Aqua/iusticia est: sanguis/mors.

b Et imbres eorū. i. ęgyptiorꝫ/supple ꝓuertit in sanguinē: ne biberent. Imber qui de cęlo venit/theologia est ⁊ sacra doctrina. Deut. xxxij. a. Cōrescat in pluuiā doctrina mea: fluat vt ros eloquiū meū: quasi imber sup herbā: ⁊ quasi stillę sup gramina. Hęc conuertit ęgyptijs. i. malis et mundanis hoib̃ in sanguinē. i. in peccatū: quia scienti bonū ⁊ nō facienti/pctm̃ est illi: Jacob. iiij. d. i Ne biberēt: qz de hac nō possūt bibere ęgyptij nisi damno suo: dū repleti sunt aquis turbidis. Sanguisuga em̃ nisi vomuerit/nō bibit. Ite qz nō bibūt hoīes. i. sibi ꝓcurāt ibrē p̃dicatiōis quā audiendo accipiūt/sanguineus eis fit. Eęch. xxxiij. a. Sonū buccinę audiuit: ⁊ nō se obseruauit: sanguis eiꝰ i ipso erit. i. homicida sui iudicabit. Vl̃ sic: g Cōuertit i sanguinē flumina eorū. Fluuiꝰ/tota sacra scp̃tura/q̃ a deo egredit. Fluuius egrediebat de loco voluptatis: quę inde diuidit in q̃ttuor capita. Siue q̃ttuor flumina paradisi/sūt q̃ttuor expositiōes sacrę scripturę. s. litteralis/⁊ allegorica/moralis/⁊ anagogica. Sed hęc flumina ęgyptijs cōuertunt in sanguinē. i. in abominationē. Sap̃. xi. a. Pro fonte sempiterni fluminis/humanū sanguinē dedisti in malis. h Et imbres eorū. s. inspiratiōes desup immissas a deo: conuertit in sanguinē/similiter: ne biberent de aliquo istorū. Ps. Omnē escā abominata est anima eorꝫ. Oēm. i. pfectā. s. verbū dei: De quo Matth. iiij. a. Nō in solo pane viuit hō: sed in omni verbo q̃d ꝓcedit de ore dei. Et post hāc plagā sequit cynomyia: de q̃ dic: k Misit in eos cynomyia ⁊ comedit eos. Cynomyia/ē error q̃ recte post p̃missū sequit: qz postq̃ abominat hō verbū dei/incidit i errorē. Et sic musca inq̃rat hoīez: ita error inq̃rat cor hoīs. Bch. 2. b. Ps. 16.

Mozaliter * neficū ipsa die q̃ collatū est: die gr̃ę/q̃ adhuc nō declinauit. a Qua redemit/nos dñs: b De manu tribulantꝭ/diaboli. Esa. xlix. c. In die salutꝭ auxiliatꝰ sū tui. Sz nos hoc statim obliuiscimur. Eccls. ix. d. Vir sapiens ⁊ pauper/liberauit vrbē p sapiētiā suā: ⁊ nullꝰ deinceps recordatꝰ est hoīs illiꝰ paupis.

Ar. liberauit

Ingratꝰ est hō/q̃ pꝰ sanitatē receptā nō recolit q̃ fuerit ęger: neq̃ pꝰ libertatē adeptā q̃ q̃q̃ captiuꝰ fuerit. Eccl. xxix. c. Ingratꝰ

a qua redemit eos de manu
b tribulantis. Sicut posuit in
c ęgypto signa sua: ⁊ ꝓdigia
f sua i cāpo thaneos: Et ꝓuer
g tit i sanguinē flumia eorꝫ: ⁊ ti
i brēs eorū ne biberēt. Misit

sensu/verelinq̃t liberātē se. Et ꝓe redemit: qz adhuc apparēt signa: Vñ dic: c Sic posuit i ęgypto. i. i mūdo: d Signa sua. s. signū hūilitatꝭ/pauptatis/crucis. De p̃mo Lucꝭ. ij. b. Hoc vob signū: inueniētꝭ infantē pannis inuolutū ⁊ positū i p̃sepio. De scdo ibidē. e. Erit hic positus in signū cui ꝓtradicēt. Odēs em̃ hodie pauptatī ꝓtradicunt facto: et multi etiā ꝓbo. Mō sūt discipli christi/sz tyrones antiochi/q̃ iterpretat silentiū pauptatꝭ. Et vtinā aliq̃ de pauptate tm̃ tacerēt/⁊ vsq̃ ad b̃ nō erumperēt vt diuitias p̃dicarēt: nec se ita apte antichristi esse discipulos reuelarēt. De signo crucꝭ/Esa. xiij. a. Leuate signū ⁊ exaltate vocē. Hęc sūt vexilla regis nr̃i/q̃bus ꝓtra mūdū pugnauit: In q̃ omne qd̃ ē i eo/aut est ꝓcupiscētia carnis/aut ꝓcupiscētia oculorꝫ/aut supbia vitę. Cōcupiscētia carnis destruit p crucē ⁊ dolorē: Cōcupiscentia oculorꝫ/p pauptatē: Superbia/p humilitatē. Vñ sup̃ d: Turbabūt gētes/⁊ timebūt q̃ habitāt ēminos. s. mūdi/a signis tuis. s. ab his trib̃. Hoc erat btūs paulꝰ vexillariꝰ: q̃ dicit Gal. vltꝭ. d. Decętero nemo mihi molestꝰ sit: ego em̃ stigmata dñi nr̃i iesu christi in corpe meo porto. Mūc autē pauci sūt vexillarij. Vñ possumꝰ dicere: Signa nr̃a nō vidimus/iā nō est ꝓpha q̃. s. p hęc tria nūciet nob̃ futura. Et possumꝰ dicere q̃ nūc diabolꝰ posuit in ęgypto signa sua: ē dominus olim: e Et/adhuc forte ponit/prodigia sua in campo thaneos. Thanis ciuitas est: ⁊ interp̃tat humile mādatū: campus em̃ adiacēs est ei. Vbi q̃ est vera ciuitas. i. ciuiū vnitas/⁊ mandatū humile/⁊ obedientes ꝓe sbiacentes: ibi sūt dei ꝓdigia. Zach. iij. c. Audi iesu sacerdos magne ⁊ amici tui q̃ habitāt coꝝ te: qz viri portēdentes sūt. g Et ꝓuertit i sanguinē flumina eorū. Decē plagę ęgyptiorū. i. diuitū huiꝰ mūdi sūt. Sāguis/rana/cyniph/muscę/pecus/vlcera/grādo: Bruchꝰ/caligo/mors iualuere necando.

1. Job. 2. c.

Ps. 64.

Ps. 73.

Versus

Egyptiorū. i. diuitum huius mūdi plaga

Prima/sanguis. i. ꝓsanguinitas. Mich. iij. d. Ve q̃ ędificatꝭ sion i sanguinib̃. Osee. iiij. a. Sāgnis sanguinē. i. nepos nepotē tetigit. Eęch. xxxv. b. Sāguini tradā te: Scda/rana. i. loquacitas. Exo. (⁊ sanguis te pseqꝰ. viij. a. Ascēdēt ranę in furnos tuos/⁊ in relicias ciborū tuorꝫ. Lucꝭ. xvj. f. Diues epulo plus lingua cruciabat
Tertia/cyniphes. i. iuidia. (ꝓt loq̃citatē: ꝓm Gregꝭ. Exo. viij. d. Ois puluis terrę ꝓsus est i cyniphes. Poeta: Inuidia siculi/nō iuenere tyrāni Hat̃ tormētū.
Quarta/musca canina. i. detractio. Isiō. Musca canina/ē fozētis hoīm eloq̃ntia: q̃ se q̃si canes alknati deuorāt.
Quinta/mors pecorꝫ. i. occisio rusticorum. Mich. iij. a.

Donatꝰ li. 1. epistolarū

medit eos. Scōm Isid. cynomyia dicit omne genus muscarū. Uñ Exo. viij. f. vbi agit de hac plaga/dicitur musca grauissima diuersi generis. Et hac flagellati sūt ī ꝓprijs corporib⁹: qz pungebant a muscis: Unde dicit: Et comedit eos. Tertia plaga fuit rana/de qua addit: b Et ranam & disperdit eos: Et hęc flagellauit eos in cibarijs: qz tanta fuit multitudo ranarū/ q̃ intrabāt in cibaria illoꝝ. Quarta fuit erugo. Uñ dicit: d Et dedit erugini fruct⁹ eoꝝ. Et ōz erugo ꝓprie ęris rubigo: sed hic sumit ꝑ rubigine segetis: quę dicit aurugo: et vulgo nubilatio dicit: vel dicit vredo/q̃ est coctio vinearū. Et hac fuerūt ꝑcussi q̃ ad ea q̃ spōte nascunt. Quinta fuit locusta: Uñ addit: e Et laboꝛes eoꝛum/dedit/locustę. Et in hac fuerunt flagellati quo ad ea quę laboꝛe hominum nascūt. Sexta/fuit tēpestas vinearū: Uñ subiūgit: f Et occidit. i. destruxit: in grandine vineas eoꝛum. Septima fuit decoctio arboꝛū: Uñ addit: Et moroꝛ eoꝛ in pruina. Octaua est grādinatio iumētoꝛ. Uñ dicit: h Et tradidit grādini

Ar. †muscā caninam
Ar. †texterminauit
Ar. †fructū

in eos †cynomyiā & comedit
b eos: & rānā & †dispdidit eos.
d Et dēdit erugini †fruct⁹ eoꝝ:
e et labōres eorū locustę. Et
f occidit ī grādie vineas eoꝝ:
g et moros eoꝝ in pruina. Et

Moraliter * Esa. xix. c. Miscuit dñs ī medio egypti spm̃ vertiginis/ & errare fecit egyptū sic errat ebr⁹. Et notandū q̃ sic ꝑdictū est/cynomyia ē omne gen⁹ muscaꝝ: Sūt em̃ tria genera muscarū. s. cyniphes: q̃ sūt muscę subtiles & tumultuātes & pungentes. Secūdū gen⁹ est musca eqna: q̃ dicit vespa/& pūgit. Tertia est musca canina. His trib⁹ generib⁹ muscarū pungunt egyptij. i. hoīes mūdani. Cyniphes q̃ ex puluere nascunt/sūt subtiles terreni sensus cogitatiōes & argutię/ q̃ sua subtilitate puę sūt: & nascunt ex puluere. i. subtilitate ingenij terreni: & pungūt corda terrena verisimilib⁹ rōnibus. Has multiplicāt hęretici & etiā phi: & his pungūt ecclias & inqetāt a sōno ꝓtēplatiōis. Exo. viij. d. Sint cyniphes ī vniuersa terra egypti. De scda musca q̃ est vespa/dicit Sap̄. xij. a. Misit antecessoꝛes exercit⁹ sui vespas. Hęc est petulātia: q̃ recalcitrare facit equū/vt cadat ascēsoꝛ eī retro: sicut tangit Beñ. xlix. c. Prouerb. xxj. d. Desideria occidūt pigrū. Tertia musca est canina: Hęc sūt ꝓba detractoꝛ. Esa. vij. c. Sibilabit dñs muscę q̃ est ī extremo fluminū egypti. Istę muscę sp̄ sūt in flumie pctōꝛ: & habēt rostrū ī fęcib⁹ alienis. Per ꝑmā muscā inqetat vis rōnalis: Per secūdā/vis ꝓcupiscibilis: Per tertiā/vis irascibilis. Ideo Matth. xij. b. diabolus vocat beelzebub. i. de⁹ muscaꝝ. iiij. Regl. j. a. Cōsulite beelzebub/deū accaron. b Et rānā & dispdidit. i. diuersimode perdidit: c Eos. s. egyptios. i. mundanos: qui diuersis generibus ranarū perduntur. Est em̃ rana multiplex:

Est rana
- Fluuialis/q̃ nascit & manet in fluuijs.
- Quę nascit in cannis vel calamis.
- Quę dicit rubeta: qz in dumis vel rubetl nascit.
- Quę dicit ranūcul⁹/adinuicē respondēs & coaxans.
- Laudata: similis lacertę. Fluuius scientię naturalis ebullit ranas gymnosophistarū & curiose disputātiū. Fluui⁹ sacrę scp̄turę/ebullit ranas hęreticoꝝ: q̃ relicto puro gurgite/ímergunt in errorib⁹. Fluui⁹ opulētię/ebullit ranas aduocatoꝝ: Uñ curię magnatū/sunt mō q̃si fossata plena ranis. Sap̄. xix. b. Pro piscib⁹ eructabat fluui⁹ mltitudinē ranaꝝ. Apocal. xvj. c. Uidi de oze draconis & de oze bestię & de oze pseudo ꝓphę exire spūs tres in modū ranaꝝ. Isti sūt aduocati/de oze diaboli exeūtes. Qui dicūt tres: qz tria in suis allegationib⁹ dicūt q̃bus iniusticiā sustinēt & defendūt: Hęc. s. Saluo iure addēdi/vel diminuēdi/vl' immutādi: Ecce illa tria. Et alibi dicit/q̃ erāt signa faciētes: qz isti signa faciūt q̃ de⁹ facere nō voluit. s. de/iniusticia iusticiā: & ecōuerso. Fluuius mūdanę sapiētię/ebullit ranas poetarū: qz ꝓpter laudē potentū/fuerūt comędi/tragędi & satyri. Fluui⁹ mūdanę voluptat/ebullit ranas histrionū. Exo. viij. a. Ebulliet fluuius ranas. d Et dedit erugini fruct⁹ eorū. Sic dictū est/erugo est ęris rubigo vl' aurigo/q̃ fruges vrit: Hoc est odiū vel inuidia vel tristicia: q̃ fructū bonoꝝ operū vrūt/& facīt ea iutilia. Amos. iiij. c. Percussi vos vēto vrēte: & aurugini tradidi multitudinē hoꝛtoꝝ vīoꝝ. Aggei. ij. c. Percussi vos vēto vrente: & vredine & grādine. e Et laboꝛes eoꝛ locustę. Locusta oze ledit: & altera alterā deuoꝛat: Hi sūt detractoꝛes: q̃ fruges et fruct⁹ dū adhuc sūt in herba vel teneritudie deuoꝛant. i. bona aliorum ꝓsumūt & coꝛodūt/ dū sūt adhuc in ꝑncipio suę natiuitatis. Qd̄ significatū fuit Judic. vj. a. vbi dicit/q̃ ascēdebat madian & amalech & cęteri oꝛientales/& apud eos figētes tēthoria/sicut erāt in herbis cuncta vastabāt. Madian iterp̄tat iudiciū vel causa: Amalech/lingēs sanguinē. Hi sūt detractoꝛes/q̃ alios iudicāt/& sanguinē peccatoꝝ lingūt. Uel locustę/sūt episcopi/archidiaconi/ decani & hmōi: q̃ totū populū deuoꝛāt/& laboꝛes eoꝛ comedūt. Mau. vlt. d. Custodes tui q̃si locustę: & puuli tui q̃si locustę locustaꝝ. Uñ locusta coꝛodit & ꝓsūpsit vnā arboꝛē/trāsit ad aliā: & ō illa ad tertiā: & sic totū coꝛodit: Sic faciūt isti maioꝛes ꝑlati: epi/archidiaconi/qñ vnā ptē ęę ꝓsūpsert/trāseūt ad aliā: Una nocte ꝓsumūt vnū sacerdotē: ī crastina saliūt ad aliū. Paruula āt locusta circa se deuoꝛat: Ita isti minoꝛes & rurales decani circa se totū deuoꝛāt: vbi audēt extēdere habenas suas: Hi sūt locustę locustaꝝ. f Et occidit ī grādine vineas eoꝝ. Grādo desup veniēs pcutit: & ī aquā resolut: Hęc ē tribulatio a deo īmissa ad coꝛrectionē: q̃ licet feriat/tñ fęcūdat aiaꝝ. Vineę/sūt aīę vl' ꝓgregatiōes fideliū. Cañ. j. b. Posuert me custodē ī vineis: vineā meā ñ custodiui. Esa. v. b. Uinea dñi exercituū dom⁹ isrl' ē. Has vineas qñq̃ grādo occidit: qz multi ex īmissa tribulatiōe fiunt deteriores. Ps. Destruxisti eū ab emūdatiōe. i. a tribulatiōe: ꝑ quā deberet emūdari & emēdari. g Et moroꝛ eorū ī pruina. Moꝛi habēt fructū multū: & fruct⁹ moꝛi ꝑmo est alb⁹/postea rubicūdus/deinde niger: Et significat clericos & religiosos: q̃ debēt esse copiosi in fructu bonoꝛū operū. Et ꝑmo debēt esse albi/ꝑ innocētiā vitę. Secūdo rubicūdi/ꝑ charitatē. Tandē nigri/ꝑ moꝛtis desideriū. Homo em̃ spūalis debet habere vitā in patientia: & moꝛtē in desiderio: vt paulus/Phil. j. d. Desideriū habēs dissolui/& esse cū christo. Sed hi in multis locis occidunt in pruina. i. in auaricia coꝛdis: q̃ stringit coꝛda hoīm/& manus incuruat. Specialiter aūt ꝑ vineas & moꝛos: doctoꝛes & ꝑdicatoꝛes ītelligūt. Uinea em̃ fert vinū/qd̄ īebriat homines: & ipsi doctrinā diuinā. Itē moꝛi folia/nutriūt ⁊mes facientes sericū: Sic ꝓba ꝑdicatoꝛū & doctoꝝ nutriūt eos q̃ faciūt sibi vestes virtutū. Sed hi occidunt grandine. i. aspa reꝑhēsiōe: qz nolūt aliq̃ten⁹ sustinere q̃ reꝑhendant: & pruina auaricię & ambitiōis. Frigidus em̃ vent⁹ aqlo pflat mōtes: Et ambitiosi dicūt cū diabolo illud Esa. xliij. d. Super astra cęli exaltabo soliū meū. i. sup multitudinē fideliū ꝑlat⁹ efficiar: sedebo ī mōte testamēti. i. in alta cognitiōe sacrę scrīpturę: cathedrā magistralē/& tandē episcopalē occupabo: in laterib⁹ aqlonis: ꝗ est ī parētib⁹ & familia mlta: q̃ sūt collaterales ꝑlatoꝝ. Et sūt latera aqlonis: qz restringūt coꝛda eoꝝ & man⁹ ad cupiditatē & auaricīā: qz vt eos ditēt fiūt ꝑlati raptoꝛes: & bonis pauperū eos ditant. Itē latera aqlonis sunt aduocati: q̃ sp eis sufflāt mala ꝓsilia: vt. s. accipiāt & nihil donēt. Hoc est officiū aduocatoꝝ/acq̃rere nō habita: & habita defendere: & sic ꝓgelant coꝛda ꝑlatoꝝ. Eccl. xliij. c. Gelu sicut salē effūdet sup terrā. Multi etiā doctoꝛes & ꝑlati tantū vel etiā plus habēt de gelu auaricię q̃ de sale sapiētię: et de hoc sequit subditoꝝ pditio/tā tpalis q̃ spūalis. h Et tradidit grādini iumēta eoꝝ. Iumēta ꝑlatoꝝ & doctoꝛū/sunt simplices subditi/ignoꝛātes & idiotę: q̃ tñ eos iuuāt: qz de bonis subditoꝝ viuūt ꝑlati & clerici. Hi tradūt grādini/ꝑ cupiditatē ꝑlatoꝝ: qz ipsi eos oꝑimūt violēt: vt ab eis aliqd̄ emūgāt. Mich. iij. a. Qui violēt tollit pelles eoꝝ desup eis: & carnē eoꝝ desup ossibus eorū &c. Itē grādini. i. dāna/

Quinq̃ genera ranarū q̃b⁹ mūd⁹ puerit

Locusta significat detractoꝛes

Locuste etiā sūt prelati

Eccl. 43. c.

Moꝛi significāt clericos religiosos.

* tioni: quā sup eos

tradidit grandini iumenta eorꝝ. Et differt hęc plaga grãdinis a ꝓcedente: bis em̃ fuerũt grãdinati. Mona plaga fuit ignis: Vñ addit: b ¶ Et possessionẽ eorꝝ igni. De hac in Exodo nõ legik: nisi q̃ dicik ibi q̃ ignis ⁊ grãdo pariter mixta ferebank. Añeꝗ aũt decimã plagã enũeret/ostẽdit q̃ nõ solũ exterius puniri sũt: verũetiã interiorẽ. Primo in amissione grẕ: qõ notak cũ dicẽ: d ¶ Misit/deꝰ/ira eos irã idignationis suę. i. pmisit eis amissionẽ grẕ: qõ est ira dei. Scdo in ruina de pctõ in pctm̃: Vñ reduplicat: f ¶ Indignationẽ et irã. Tũc em̃ duplicak ira dei ⁊ idignatio/cũ pꝰ amissionẽ gratię cadit bõ de pctõ in pctm̃. Tertio in desperatione: qõ notak cũ dicit: g ¶ Et tribulationẽ. Ponit añcedẽs p ꝓsequẽte. i. tribulationẽ p desperatione: Ex tribulatione em̃ eis secuta ẽ desperatio. Et oñdit p q̃s ministros. s. p malos angelos: Vñ dicẽ: h ¶ Immissionẽ p angelos malos. Deinde ostẽdit q̃d hoc fuit: qꝛ ad idignationẽ ⁊ irã illũ suis pctis ꝓuocauerãt: Vñ dicit: k ¶ Viã fecit semitę irę suę. i. p hoc fecit manifestã irã suã/q̃ ꝑus ignota erat: Sic via lata est/semita aũt arta. l ¶ Et non pepcit a morte aiarũ eorũ: qꝛ eos miserabilit puniuit p mortẽ. Nec tm̃ hoies/s ⁊ iumẽta: Vñ addit: m ¶ Et iumẽta eorꝝ i morte ꝓclusit. Hoies cũ iumẽtꝭ de pari enũerat: qꝛ hoies erãt bestiales. Et determinat qui sunt tioni: quã sup eos pluet iudex irae. Job. xx. d. Vt emittat in eũ irã furorꝭ sui: ⁊ pluat sup eũ bellũ suũ. Hoc est q̃d addit: b ¶ Et possessionẽ eorũ igni. Possessio em̃ p̃latorꝝ sũt subditi: quos deberẽt possidere ⁊ excolere ⁊ seruare: sed p eorꝝ negligẽtiã ⁊ puersũ exemplũ/tradũk p̃mo igni peccati: de q̃ Job. xxxj. b. Ignis est vsq̃ ad ꝓsumptionẽ deuorãs ⁊c. Et postea tradunk igni gehennę: de quo Esa. vltꝭ. g. Ignis eorꝝ nõ extinguek. Vl' alik: vt nõ tm̃ de p̃latꝭ/sed cõmunik de egyptijs. i. de mũdanis ⁊ pctõribꝰ dicak: a ¶ Et tradidit grandini iumẽta eorũ. i. tribulationi corpora eorꝝ. b ¶ Et possessionẽ eorũ. i. spũales diuitias si q̃s añ pctm̃ habuerũt: c ¶ Igni. i. cõsũptiõi. Hęc em̃ inferũtur eis: Qñq̃ em̃ ꝓberat eos dñs ꝓter pctm̃/vt corrigank. Semp aũt qñ icidũt in pctm̃/moriunk bona ꝑus facta: qꝛ vt p̃dictũ est: ignis est vsq̃ ad ꝓsũptionem deuorãs. Vel: possessionẽ eorum. s. corpus ⁊ animã: Tradidit. i. tradet: Igni/gehennę. Hęc est em̃ nostra possessio/quã custodire debemꝰ. De corpe em̃ dicit aplus. j. Thessal'. iiij. a. Vt sciat vnusq̃sq̃ vas suũ possidere in sctificatione ⁊ honore: nõ in passione desiderij. De aia/Luc'. xxj. d. In patiẽtia vra possidebitꝭ aias vras. Sz qꝛ egyptij male custodiũt istã possessionẽ: tradet eã dñs igni/qñ dicet: Ite maledicti in ignẽ eternũ. Propk hoc bene sequik: d ¶ Misit in eos. i. mittet: e ¶ Irã idignatiõis suę. Sed bis dicit/irã: ⁊ bis/idignationẽ: quia duplex est ira/⁊ duplex indignatio. s. tpalis/⁊ eterna. De tpali dicik supra: Cũ exarserit in breui ira eius. De eterna/Esa. xxx. f. Ardẽs furor eiꝰ: ⁊ grauis ad portandũ. Ro. j. b. Reuelabik ira dei de cęlo sup omnẽ ipietatẽ et iniusticiã hoim. f ¶ Indignationẽ: De q̃ Hiere. xxiij. d. Ecce turbo dominicę indignatiõis egrediek. g ¶ Et tribulationẽ: qꝛ pmittũt sibi pacẽ ⁊ impunitatẽ. Hiere. xxiij. d. Pax erit vobis: ⁊ omnib' q̃ ambulãt in prauitate cordis sui. h ¶ Immissionẽ p angelos malos. q. d. ad tribulationẽ illã faciendã/mittet angelos malos: qui nisi ab eo mittank vl' pmittãt: nocere nõ pñt: qꝛ nec porcos ĩtrare potuerũt nisi misi: set eos. Matth. viij. d. Mitte nos ĩ gregẽ porcorũ. Notandũ aũt q̃ dñs multiplicik ĩmittit tribulationẽ ⁊ punit:

Exo. 9. c.

b trãdidit grãdini iumẽta eorũ: ⁊ possessionem eorꝝ igni.
c d e f g h Misit in eos irã indignãtionis suę: indignationẽ ⁊ irã ⁊ tribũlationẽ: ¶ immissionẽ p
k ãgelos malos. Viã fecit se
l mitę irę suę: ⁊ nõ pepercit a
m morte ¶ animabus aiarꝝ eorꝝ: ⁊ iumenta
n o eorum in morte conclusit.

¶ immissões

Moraliter

Matth. 25. d.

Ps. 2.

Per se. Ezech. xxxiij. b. Sanguinẽ eiꝰ de manu speculatoris requirã.
Per bonos angelos. j. Paral'. xxj. b. Misit dñs angelũ in hierusalẽ vt peuteret eam.
Per malos angelos. Exo. xij. d. Nõ sinet pcussorẽ ingredi. Job. ij. b. Egressus sathan ⁊c.
Per elemẽta. Sap. v. d. Pugnabit ꝓtra illos orbis terrarꝝ. xix. b. Nõ hoĩs exercetꝭ iudiciũ: sed dñi.
Per viros ecclesiasticos. Deut. xvij. b. Si difficile ⁊ ambiguũ apud te iudiciũ inter sanguinẽ ⁊c. Et. j. Venies ad sacerdotes leuitici generis ⁊c.
Per totũ populũ. Josue. vij. d. Lapidabit eum omnis israel'. i. totus conuentus.
Per accusatores. Numeri. xxxv. c. Propinquus occisi homicidã iterficiet.
Per testes. Deut. xvij. b. Manus testiũ ꝓma interficiet eũ.
Per conscientiã torquentẽ. Sap. xvij. c. Frequẽter prꝓoccupãt pessima redarguente ꝓscientia/cũ sit timida nequitia.
Per p̃latos subrogatos/vt p legatos: Sic p moysen ⁊ aaron/pharaonẽ ⁊ egyptũ puniuit.

Vide/licet

k ¶ Viã fecit semitę irę suę. Hoc põt legi in bono vel in malo. In malo: sm̃ qõ p̃missũ ẽ de ira. Faciet viã semitę irę suę. i. vt ira q̃ modo currit p semitã. i. p strictã viã/currat p latã viã ⁊ aptã. Miere. l. d. Aperuit dñs thesaurũ suũ: ⁊ ꝓtulit vasa irę suę. i. aperiet ⁊ pferet: vt q̃ mõ parũ et occulte vindicat/in abundantia ⁊ aperte vindicet. Abundãtia notak in thesauro: De q̃ etiã Ro. ij. a. dicik: Thesauriças tibi irã ⁊c. Manifestatio notak in hoc q̃ dicit/aperiet. Manũ j. b. Effusa est. i. effundek: q̃si ignis idignatio eiꝰ. Modo em̃ qñq̃ stillat eiꝰ indignatio: sed tũc omnino effundek. l ¶ Et nõ pepcit a morte aiarũ eorũ. i. nõ parcet q̃n aias eorũ interficiat morte ęterna. Soph. ij. c. Sed ⁊ vos ęthiopes. i. pctõres/nigri p pctm̃/interfecti gladio meo eritꝭ. Vel sic: Nõ parcet a morte animarũ/scz. i. ꝓpk mortẽ peccati/qua seipsos interfecerũt: sed q̃si homicidas ꝓpriaꝝ aiaꝝ puniet. Ezech. xviij. g. Quare moriemini domus israel'. q. d. nõ est aliq̃s q̃ vos interficiat: sed vosipsi interficitis vosmetipsos. Qõ significatũ est. j. Regꝭ. vltꝭ. b. vbi dicik/q̃ arripuit saul gladiũ ⁊ irruit sup eũ. m ¶ Et iumẽta eorũ. i. hoies bestiales: n ¶ In morte. i. ĩ carcere mortꝭ iferni: o ¶ Cõclusit: qui hic taxato freno/nulla pęnitẽtię clausura se voluerũt recludere. Hoc fiet qñ dicet: Ligatis manibus ⁊ pedib' ꝓĩcite eum ĩ tenebras exteriores: Matth. xxij b. Vel/In morte/corporis/cõclusit ⁊c. q. d. dũ viuũt pmittit eos errare p campos licentię: sicut tauros vel pullos indomitos: sed qñ vult/p mortẽ domat eos: ⁊ tunc capti recludunk in illo carcere infernali. Eccꝭ. xxiij. d. Quasi pullus eq̃nus fugabik: ⁊ vbi nõ sperauit apprehendek. Modo em̃ multi fugiũt manũ dñi: ⁊ ipse fugat eos ad modũ pulli/q̃ de campis fugak ad angustias aliq̃s muroꝝ vel sepiũ: ⁊ ibi capik. Similiter dñs ponit istos inter angustias infirmitatis ⁊ peccati: Infirmitas nõ permittit eũ plus in mundo viuere: peccatũ nõ permittit eũ ad cęlũ transire. Et inter hęc duo angustia/ta anima capik

In malo

Vel in bono potest legi: k ¶ Viam fecit semitę irę suę: vt legak de ira p̃senti: De qua dictũ ẽ supra: Cũ exarserit in breui ira eiꝰ ⁊c. Hęc habet semitã: qꝛ pauci volũt eã ad se venire. Sed dñs huic semitę facit viam: qñ multis velint/nolint ingerit eã: ⁊ punit eos in p̃senti. Hoc est q̃d sequik: l ¶ Et nõ pepercit a morte animarũ eorũ. i. quin occideret in eis animalitatẽ: q̃ qñq̃ p animã intelligik: vt Joh. xij. d. Qui amat animã suã/perdet eam. Et Act'. xx. e. Vincula ⁊ tribulationes inquit paulus me manẽt hierosolymis: s nihil hoꝝ vereor: neq̃ facio animã meã pciosiorẽ q̃ me. Quod etiã manifestius aperit/cũ subiũgit: m ¶ Et iumẽta eorꝝ. i. q̃cq̃d iumẽtũ ⁊ bestiale ĩ eis ẽ: n ¶ In morte. i. ĩ mortificatione carnis: o ¶ Cõclusit: vt nõ vagarek ad illicita. Osee. ij. b. Sepiã viã tuã spinis. i. punctiõibꝰ tribulationũ.

In bono Ps. 2.

nat q̃ sũt illi q̃ interfecti sũt. s. p̃mogeniti: Uñ dic̃: a ¶ Et pcussit: plaga mortis: b ¶ Omne p̃mogenitũ i terra egypti. Hec fuit decima plaga: de qua Exo. xj. a. Adhuc vna plaga tãgã pharaonẽ ⁊ egyptũ. Et. xij. d. Percussit dñs oẽ p̃mogenitũ i terra egypti: a p̃mogenito pharaõis q̃ sedebat in solio ei⁹ / vsq̃ ad p̃mogenitũ q̃ erat i carcere: ⁊ omne p̃mogenitũ iumẽtor. Et oñdit q̃ nõ solũ p̃mogenita hominũ ⁊ pecor: sed ⁊ segetũ: cum addit: c ¶ Primitias omis laboris eor: supple pcussit. Et determinat vbi: qz in terra egypti tm̃. Uñ dicit: d ¶ In tabernaculis chã: ad differẽtiã tabernaculor filior isrl: qz vbi erãt filij isrl nihil passi sũt. Cham ꝓ dic̃: qz egypt⁹ p̃mo ihabitata fuit a filijs cham / filij noe: Et adhuc vocãt eã hebrei cham. Et mesraim fili⁹ chã vocauit eã egyptũ / iuxta interptationẽ sui nois: Mesraim em̃ iterpretat tenebre vel mgror.

Al. †p̃mitinũ

Al. †laborꝫ suorum

a Et pcũssit oẽ† p̃mõgenitũ i
b terra egypti: p̃mitias †omis
c laborũ eor in tãbernaculis
d chã. Et ãbstulit sicũt oues
e p̃pulũ suũ: ⁊ perdũxit eos
f tãnq̃ gregẽ i deserto. Et† dẽ
g duxit eos i spẽ ⁊ nõ timũerũt:
h ⁊ inimicõs eor õpuit mãre.
i Et idũxit eos i mõtẽ sctificã
k tiõis suę: mõntẽ quẽ acq̃si-
l
m
n
o
p
q
r
s
t
v

Moraliter in malo

* ta aia capit pmittẽte deo a diabolo. Uñ dr Threñ. j. a. Migrauit iudas ꝓ afflictionẽ ⁊ mltitudinẽ seruitutis. Afflictio / ẽ ifirmitas: Mltitudo fuitutis / ẽ mltitudo pctõr. Propter hęc duo migrat hõ ad ifernũ. Uñ ibi seq̃t: Habitauit iter gẽtes / nec iuenit requiẽ: oẽs psecutores ei⁹ apphẽdert eã iter ãgustias. a ¶ Et pcussit oẽ p̃mogenitũ i terra egypti. Hoc q̃druplicit exponit. Terra egypti mũd⁹ ẽ: cui⁹ p̃mogenita sũt diuites: q̃ habẽt maiorẽ portionẽ i possessiõib⁹ mũdi: sicut solẽt habere p̃mogeniti. Istos pcutiet dñs gladio vindictę. Unde Iacob. v. a. Agite nũc diuites: plorate vlulãtes i miserijs q̃ aduenient vobis. Vel primogenita egypti / sũt supbi hui⁹ mũdi: q̃ se sup alios extollũt / ⁊ alijs se preponũt. Et hos pcutiet dñs: qz sicut dicit Esa. ij. c. Dies dñi sup oẽm supbũ ⁊ excelsũ. Ul p̃mogenita egypti / sũt septẽ capitalia vitia: q̃ pcutiet dñs. Esa. xj. d. Leuabit manũ suã sup flumẽ in fortitudine spũs sui: ⁊ pcutiet eũ in septẽ riuis. Flumen / est peccatũ: cuius transit aqua. i. delectatio: ⁊ limus remanet. i. macula peccati. Septẽ riui / sũt septẽ criminalia peccata. Vel p̃mogenita egypti / sũt p̃mi motus: a q̃b⁹ alia pctã ortum habẽt. c ¶ Primitias omis laboris eor i tabernaculis cham. Cham / interptat calor / vel calliditas. Et tũc pcutiunt p̃mitię labor / in tabernaculis cham: cũ opa inuẽtur / calore pcti ⁊ calliditate seq̃ti ꝓsũpta puniũt. Hiere. lj. d. Repleuit nabuchodonosor ventrẽ suũ teneritudie mea. Per nabochodonosor regẽ babylonis / sig̃t p̃ceps hui⁹ mũdi diabol⁹. Et dic̃ / In tabernaculis chã / nõ in domib⁹: qz ⁊ diuitię ⁊ delitię / ⁊ hmõi oia nõ pmanẽt: ꝫ tota die mouẽtur ⁊ trãseũt. Uñ dicũt dãnati ⁊ pcussi i tabnacul chã: Sap. v. b. Quid nob ꝓfuit supbia: aut diuitiar iactãtia q̃d ꝓtulit nob? Transierũt omia illa velut vmbra.

In bono

✱ a ¶ Et pcussit oẽ primogenitũ. i. omnẽ p̃mũ motũ: b ¶ In terra egypti. i. i carne: quę dicit terra egypti. i. męroris ⁊ doloris. Geñ. iij. c. Spinas et tribulos germinabit tibi. c ¶ Primitias omis laboris eor. i. ꝓuenit eos afflictiõib⁹ / ne icipiãt laborare. d ¶ In tabernaculis chã. i. ad habẽda trãsitoria callidę voluptatis / vl callidę cupiditatis. Dictũ est em̃ sup̃ / q̃ chã interptat calor vl calliditas: Calorẽ aũt ꝓcupiscẽtię aufert afflictio: sic dicit Eccl. xj. d. Malitia vni⁹ horę / obliuionẽ facit luxurię maxime. Itẽ sub trahit cupiditatẽ: fm illud Job. ij. b. Pellẽ p pelle: ⁊ omia q̃ habet hõ / dabit p aia sua. e ¶ Et abstulit ꝛc̃. Septia pars: vbi oñdit quõ iudęos de egypto eductos / itroduxit in terrã p̃missiõis: ⁊ ipsi iter i grati offẽderũt deũ. Dic̃ g̃: Et abstulit sic̃ oues pplm suũ. Abstulit. s. q̃dã violẽtia de manu pharaonis. Exo. iij. f. Scio q̃ ñ dimittet vos rex egypti vt eat / nisi in manu valida. i ¶ Et pduxit eos tanq̃ gregẽ i deserto. Hęc sũt q̃ duo bñficia / eductio ⁊ deductio. Tertiũ fuit securitas / siue assecuratio: Uñ addit: m ¶ Et deduxit eos i spe. i. i multa fiducia: o ¶ Et nõ timuerũt / supple boni ⁊ pfecti: vt moyses ⁊ aarõ: Nã cęteri timuerũt. Exo. xiij. c. Leuãtes filij isrl oculos / vidert egyptios post se: ⁊ timuert valde. Ul / Nõ timuerũt. i. nõ timere debuert: cũ deo esset ꝓtector eor. Ps. Dñs ꝓtector vitę meę: a q̃ trepidabo? Uñ etiã sequit cã q̃re nõ debuert timere: p ¶ Et. i. qz inimicos eor opuit mare. Postea oñdit quõ itroducti sũt i terrã p̃missiõis: Uñ dic̃: s ¶ Et induxit eos in mõtẽ sctificatiõis suę. i. in sion: vbi postea pul⁹ sctificatus est: ⁊ tẽplũ ędificatũ. Quõ induxit? Quia acquisiuit eũ: Uñ addit: v ¶ Mõtẽ quẽ acquisiuit dextera ei⁹. Et quõ ꝫ acquisiuit ostẽdit

Ps. 26.

Al. †duxit

Moraliter

Moralit: e ¶ Et abstulit sic̃ oues pplm: dñs a diabolo. Esa. xlix. g. Nũq̃d tollet a forti p̃da: aut q̃ captũ fuerit a robusto saluũ ẽ poterit? Quia ꝫ dic̃ dñs: eq̃dẽ ⁊ captiuitas a forti tollet: ⁊ q̃ ablatũ fuerit a robusto / saluabit. Luc. xj. c. Si fortior eo supuenerit / vniuersa arma ei⁹ auferet ꝛc̃. f ¶ Sicut oues. i. simplices / nõ lupos: De q̃b⁹ Soph. iij. a. Iudices ei⁹ lupi: vespe nõ relinq̃bãt i mane. Eęch. xxij. t. Principes ei⁹ q̃si lupi. g ¶ Pplm. i. collectos i charitate: nõ diuisos vl i cupiditate collectos / sic̃ vultures. Job. xxviij. b. Nec itinit ẽ oculos vultur. Sz i fide ⁊ charitate. Baruch. iiij. g. Circũspice hierlm ad orientẽ: ⁊ vide iocũditatẽ a deo ti bi veniẽtẽ: ecce em̃ veniũt filij tui q̃s dimisisti dispsos: veniũt collecti ab oriẽte vsq̃ ad occidẽtẽ: in ꝓbo scti gaudẽtes i honorẽ dei. h ¶ Suũ: nõ alienũ. Ps. Btus ꝓpl⁹ cui⁹ dñs deus ei⁹. Nũc aũt pot dici illo Osee. j. c. Voca nomẽ ei⁹ nõ ꝓpl⁹ meus: qz nõ ꝓpl⁹ meus vos. i ¶ Et pduxit eos. Hoc necesse est: qz nisi pducant / frustra auferũt. Multi em̃ sũt q̃ icipiũt seq̃ deũ / ꝫ nõ pducũt: qz lassi subsistũt: vl timidi redeũt. De lassis dr. j. Regl. xxx. e. Lassi substiterãt: nec poterãt seq̃ David. De timidis dr Deut. xx. b. Quis ẽ hõ formidolosus et corde pauido? vadat ⁊ reuertatur. Leuit. xxvj. f. Terrebit eos sonit⁹ folij volãtis: ⁊ ita fugiẽt q̃si gladiũ. k ¶ Tãq̃ gregẽ. i. simul iũctos in ꝓuẽtu. l ¶ In deserto. i. in arta via: siue vita claustri. Quot em̃ sũt claustra religiosorũ: tot sunt greges ouiũ christi. Tutius autẽ est ouẽ esse in grege / ⁊ hominẽ i ꝓuẽtu q̃ singularẽ: qz dispsas ⁊ singulares oues lup⁹ rapit: ⁊ ad dispgẽdũ eas sp laborat. Job. x. b. Lup⁹ rapit et dispgit oues. Abacuk. iij. c. Ueniẽtib⁹ vt turbo ad dispgẽdũ me. Dñs aũt suas oues laborat ꝓgregare. Uñ dic̃ Matth. xij. c. Qui nõ ꝓgregat mecũ / dispgit. Et. xxiij. d. Quotiens volui ꝓgregare filios tuos quẽadmodũ gallina ꝓgregat pullos suos sub alas ⁊ noluisti. Job. xj. g. Iesus mortuus erat p gẽte: et nõ tm̃ p gẽte: ꝫ vt filios isrl q̃ erãt dispsi / ꝓgregaret i vnũ. Eccs. iiij. c. Deli⁹ ẽ eẽ duos sil q̃ vnũ ꝛc̃. Ergo ⁊ decẽ vel cẽtũ vl mille / mlto meli⁹. m ¶ Et deduxit eos / de mundo: n ¶ In spe / q̃m̃ dñs: o ¶ Et nõ timuerũt / laborẽ. Dñs educit i spe ⁊ securitate: ꝫ ecõtrario diabol⁹ reducit i desperatiõe ⁊ timore humano: q̃ timẽt hoies mori fame: vl deficere i laborẽ. Ps. Ibi trepidauert timore vbi nõ erat timor. Nõ q̃ negatur hic timor dei: ꝫ timor mũdi siue carnis: qui a timore dei excludit. Eccl. xxxiij. c. Qui timet deũ / nihil trepidabit. i. nihil aliõ q̃ deũ: qz nec etiã inimicos. p ¶ Et em̃ inimicos eor / egyptios. i. pctã vel dęmones: q ¶ Opuit. i. sõmersos perire fecit: r ¶ Mare. i. baptism⁹ vl pęnitẽtia. Exo. xv. b. Submersi sũt q̃si plũbũ i aq̃s vehemẽtib⁹. Ps. Bti q̃r remisse sũt iniq̃tates: ⁊ q̃r tecta sũt pcata. s. aq̃s marl rubri. i. pęnitẽtię. Deut. xj. a. Operuerunt eos aquę marl rubri. s ¶ Et idũxit eos i mõtẽ sctificatiõis suę. i. in religionis vita: q̃ dr mons ꝓpt arduũ statũ. Geñ. xix. d. In mõte saluũ te fac. Sz dic̃ loth: Nõ possũ in monte saluari. i. declinãs sic loq̃t. Loth em̃ iterptat vacãs vl declinãs: ⁊ vacãtes ocio ⁊ declinãtes a deo / exire de sodoma ⁊ i mõtẽ ascẽdere nolũt. t ¶ Sctificatiõis suę: quia sctos facit vl sãctos custodit. Hiere. xxx. a. Tps tribulatiõis ẽ iacob: ⁊ ex ipo saluabit. v ¶ Mõtẽ quẽ acq̃siuit dex-

Ps. 145.

Ps. 51.

Ps. 15.

✱ tera eius

℣ quisiuit/ostendit/dicēs: a ¶Et eiecit a facie eoꝝ gentes: q̃ multi ita territi sunt/q̃ nō ausi sunt remanere. Sap. xij.a. Misisti antecessores exercituꝫ sui vespas. Et ostēdit q̃ gratis dedit: Quia b ¶Diuisit eis terrā. Quō? c ¶In funiculo distributiōis: Ita legitur Josue.xiiij. Et non tm̃ gratis dedit/sed ꝛ firmiter: videlicet in possessione. Vnde dicit: d ¶Et habitare fecit i tabernaculis eoꝝ tribus israel. Enumeratis beneficiis: ostendit illoꝝ ingratitudinē: q̃ sicut i deserto: ita ꝛ in terra ꝓmissionis ingrati fuerūt: ꝛ peccauerūt. Vnde eoꝝ peccata ostēdit: q̃bus apparet eoꝝ ingratitudo. Primū fuit dolus. Vnde dicit: g ¶Et temptauerūt.s.deum. Secundum fuit infidelitas: Unde addit: h ¶Et exacerbauerunt deū excelsū: Nullū em̃ peccatū ita acerbū ꝛ amarū reddit deū: sicut infidelitas. Tertiū fuit omissio: Vnde dicit: k ¶Et testimonia eiꝰ nō custodierūt.i.legē/q̃ testimoniū dat de ꝓmissis ꝛ de pēnis. Quartū fuit apostasia: Vnde dicit: l ¶Et auerterūt se et nō seruauerūt pactū: Et in hoc imitati sūt pres suos: Vnde addit: n ¶Quēadmodū patres eoꝝ: supple nō seruauerūt. Vel ei q̃d sequit potest iungi: vt dicat: Quēadmodū patres eoꝝ ꝓuersi sūt i arcū prauū. Et est hoc quintū peccatum. s. subtractio ꝓmissionis. Arcus em̃ prauus est: qui cū tenditur ꝛ promittit q̃ per illum possit homo trahere: tunc frangitur. Sextum peccatum eorum fuit idolatria: Unde dicit:

a uit dextera eiꝰ. Et eiecit a facie eoꝝ gētes: ꝛ sorte diuisit eis terrā in funiculo distributiōis. Et habitare fecit in tabernaclis eoꝝ: tribus israel.

g Et tēptauerūt ꝛ exacerbauerūt deū excelsū: ꝛ testimonia eiꝰ nō custodierūt. Et auerterūt se ꝛ nō seruauerūt pactū: quēadmodū pres eoꝝ: conuersi sūt in arcū prauū.

℣ In ira ꝓcitauerūt

Doxaliter * tera eius: christus.s.manu sua cruci affixa/acquisiuit nobis montē religionis vel pēnitentię: alioquin inutilis esset nobis. Esa.lxiij.b. Saluauit mihi brachiū meū. ij. Regl. v. b. Cepit dauid arcē sion. Et ifra: Habitauit dauid i arce sion: ꝛ vocauit eā ciuitatē dauid. Religio em̃ ē ciuitas dauid: q̃ i ea ē ciuiū vnitas. Et dauid.i.christꝰ: manuforitis/i actiua: ꝛ aspectu desiderabilis/in cōtēplatiua. a ¶Et eiecit a facie eoꝝ gētes.i.gentiles ritus ꝛ motus: Vl̃ gētes illas septē.s.hiebusęū/amorręū ꝛc.per q̃s septē peccata capitalia designant: q̃ a facie pēnitentiū/ꝛ ꝓcipue veroꝝ religiosorū eiciunt: vt corā eis nō appareāt.j. Machab.xiij.g. Simon eiecit eos de ciuitate.i.obedientia de religione: ꝛ emūdauit ędes in q̃bus erāt simulacra.i.corda in q̃bus erat idolatria auaricię: quę est idoloꝝ seruitus: Eph.v.b. Prouer.xxj.d. Vir obediēs loquet victoriam. b ¶Et sorte diuisit eis terrā in funiculo distributiōis. Terrā/corporis/vl̃ virtutū/ vel terrā viuentiū. Terrā corporis diuidit ꝛ distribuit pēnitentibus ꝛ religiosis: modo corpus in seruitutē redigens/p abstinentiā: modo dei laudibus illud ꝓsternēs/i oratione ꝛ psalmodia: modo necessitatibus ꝓximoꝝ illud ꝓpertiens in operibꝰ misericordię/ꝛ hmōi. Terrā virtutū/ q̃ frugē bonoꝝ operū reddit/diuidit etiā sorte.i.diuina volūtate: in funiculo distributionis.i.dans vni prerogatiuā in humilitate: alij i charitate: alij i pietate: ꝛ hmōi. Ro.xij. b. Habentes donationes ꝓm gratiā q̃ data est nobis differētes ꝛc.j. Corl.xij.a. Diuisiōes gratiaꝝ sūt ꝛc. Et post.b. Hęc autē omnia operat vnus atq̃ idē spiritus: diuidens singulis prout vult. Terrā autē viuentiū diuidit nobis in prese/ti in spe: ꝛ in futuro diuidet in re: q̃n vnicuiq̃ dabit ꝓm meritū suum. Joh.xiiij.a. In domo patris mei mansiōes multę sunt. Ro.ij.a. Reddet vnicuiq̃ ꝓm opera sua. d ¶Et habitare fecit in tabernaculis eoꝝ.s.gētiū: f ¶Tribus israel. Per tribus israel intelligunt virtutes ꝛ gratia: quę deū faciunt nos videre: ꝛ a deo tanq̃ a vero iacob descendūt. Has facit dñs habitare in tabernaculis gentiū.i.in cordibus in quibus prius habitauerī peccata. Esa.xxxv.c. In cubilibus in quibus habitabāt dracones: viror calami ꝛ iunci oriet. Ro.v.d. Ubi abūdauit delictū: supabundauit ꝛ gratia. Vel/ f ¶Tribꝰ israel.i.eos qui per fidē filij dei effecti sunt: ꝛ per opera charitatis patrię auerūt. d ¶Habitare fecit.i.faciet: e ¶In tabernaculis eoꝝ.i.in ęternis tabernaculis: de quibus eiecit gentes malas.i. angelos apostatas. Esa.xxxij.d. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis/i tabernaculis fiducię: ꝛ i requie opulēta/ Ecce habitatio tribuū israel. Grando aūt in descēsione saltus: ꝛ humiliatione humiliabit ciuitas/Ecce eiectio et abiectio superboꝝ angeloꝝ. Licet aūt dñs tot bona faciat pēnitētibus et religiosis: tm̃ multi faciūt q̃d sequit: g ¶Et temptauerūt/p infidelitatē. h ¶Et exacerbauerūt: vel ꝓuocauerūt: p prauam operationē: i ¶Deū excelsū: in quē credere: cui seruire debuerūt. k ¶Et testimonia eiꝰ nō custodierūt: peccantes p omissionē. Testimonia dei/sūt scripturę: q̃ testant p ipso ꝓtra malos. Joh. v. f. Scrutamini scp̄turas: q̃ vos putatis in ipsis vitā ęternā habere: ꝛ ille sūt q̃ testimoniū p/hibent de me: ꝛ nō vultis venire ad me/vt vitā habeat]. Vl̃ testimonia illa d̄ q̃bus.j. Joh.v.b. Tres sūt qui testimonium dant in cęlo: pater/verbum/ꝛ spūsctūs. Et infra. Tres sūt q̃ testimoniū dant i terra: spūs.i.gratia: aqua/ baptismi: ꝛ sanguis eucharistię. In cęlo ergo ꝓducunt ꝓ nobis vl̃ cōtra nos testes: Pater/de vsu potestatis: Uerbū.i.filius/de vsu sermonis: Spūsctūs/de vsibꝰ septē donorū. Hęc q̃ testimonia oporteret nos custodire: vt sic oparemur q̃ ꝓ nob nō ꝓtra nos testarēt. Itē alia tria testimonia q̃ sūt i terra.s. gratiā ꝛ baptismū ꝛ eucharistiā/custodire nos oportet. Ps. Custodiuit anima mea testimonia tua: ꝛ dilexit ea vehemēter. Sz de clericis ꝛ sacerdotibꝰ pōt dici/q̃ hoc testimoniū nō custodierūt: l ¶Et auerterūt se/a deo: ad quē ꝓuersi erāt p pēnitentiā vel ingressū religionis: vel p susceptionē clericę vel superioris ordinis. Esa.lix.c. Auersi sumꝰ ne iremus post tergū dñi. Prouerb.j.d. Auersio paruuloꝝ interficiet eos. Hiere.ij.d. Auersio tua increpabit te. m ¶Et nō seruauerūt pactū/baptismi/vel pēnitentię/vel voti in religione/vel in susceptione ordinis facto. Hiere.xj.b. Audite ꝓba pacti huiꝰ ꝛ facite illa. Et.j. Induxi sup eos oia verba pacti huiꝰ q̃d ꝓcepi vt facerent: ꝛ nō fecerūt. n ¶Quēadmodū patres eoꝝ ꝓuersi sūt i arcū prauū. Hoc pōt dici de omnibus q̃ exemplo maloꝝ/bonū q̃d incęperāt dereliquerūt: Et de clericis magis: q̃ suscępto ordine ꝛ voto facto/incipiūt q̃si mittere sagittas cōtra diabolū: sed cito ꝓuersi ꝛ nō seruantes pactū/deū peccat]/sagittāt. Malach.iij.b. Si affliget homo deū/q̃ vos ꝓfigit/ me ꝛc. Hoc etiā ꝓcipue dicit de monachis ꝛ religiosis exemptis: q̃ cū deberēt corda obedientię flecti: ꝛ mittere sagittas bonoꝝ operꝝ ꝓtra diabolū: faciūt se eximi a potestate ꝓlatorū: ne eis obediant. Osee.vij.d. Reuersi sūt vt essent absq̃ iugo: facti sūt quasi arcus dolosus. Et hoc: quēadmodū patres eoꝝ: Ipsi em̃ omnes i hmōi allegāt antiquā ꝓsuetudinē: ꝛ q̃ ita fecerūt antecessores eoꝝ. Hiere.vij.f. Indurauerūt ceruices suas: ꝛ peius operati sūt q̃ patres eoꝝ. Hiere.xvj.c. Dereliquerūt me patres vestri. Et infra: Sed ꝛ vos peiꝰ operati estis q̃ patres vestri. Bonoꝝ aūt patrū nō volūt imitari obedientiā/humilitatē/ꝛ pauptatē.s.apostolorū: beati benedicti: beati antonij: beati bernardi/ꝛ aliorum. Esa.lj.a. Attendite ad abraam patrē vestrū: ꝛ ad saram/q̃ genuit vos. Abraā/significat apostolos ꝛ institutores ordinū: q̃ patres sūt multarū gentiū. Sara/significat primitiuā ecclesiā/ꝛ primitiuā religionē: Sara em̃ interpretat princeps/vl̃ carbo/vel velamen/vl̃ angustia: Et ecclesia ꝛ religio in principio fuit princeps p paupertatē: q̃ nulli subdita nisi deo: nunc aūt est serua/ꝓpter diuitias. Itē fuit carbo succensus/p charitatē: nūc autē glacies/per torporē ꝛ acidiā. Itē fuit velamē per misericordiā: nudos vestiens/ꝛ famelicos pascens: nūc aūt pauperes oꝑimit: nudos excoriat/per rapinā ꝛ exactionē: quia

Ps. 118. De clericis ꝛ sacerdotibus

De religiosis exemptis

Alt. tadhuc

a In irã concitauerũt eũ in collibus suis. i. eorũ: Vel/suis. i. dei: Et tangit morẽ idolatrarũ: qui in collibus suis ⁊ in excelsis locis sacrificabãt. b Et in sculptilib⁹ suis. i. in idolis sculptis arte hominũ. c Ad ęmulationẽ. i. ad vindictã/eũ, puocauerũt. Hiere. iij. b. In omni monte excelso ędificasti tibi lupanar. Lupanar dicẽ: qꝛ idolatria ẽ fornicatio spũalis: et ideo dicit q̃ in hoc puocauerũt eũ ad ęmulationẽ: Ęmulatio eẽ est vindicta quã aliq̃s exercet in vꝛorem ꝓpter adulterium. Prouerb. vj. d. Zelus ⁊ furor viri nõ parcet in die vindictę.

Ar. ⁊Et

Ar. ⁊dñs

Moraliter * clerici ⁊ religiosi crudeli⁹ tractãt sb̃ditos ⁊ hoĩes suos q̃ milites ⁊ barones. Itẽ fuit ãgusta vl' ãgustiata ꝑ austeritatẽ ⁊ rigorẽ: nũc aũt dilatata ⁊ delicata ẽ ꝑ dissolutiões ⁊ deliti/as. Deuk. xxxij. b. Incrassat⁹ est dilect⁹: ⁊ recalcitrauit: incrassatus/ipinguatus/dilatat⁹. a In irã concitauerũt eũ in collibus suis. Per colles intelligunk dignitates ⁊ p̃bendę: in q̃bus multi puocãt ⁊ concitãt dñm. Unde Hiero⁹ sic transtulit hic: Prouocauerũt eũ in excelsis. Judicl. ij. b. Fecerũt malũ filij isrl'. i. clerici ⁊ religiosi multi: ⁊ seruierũt baalim ⁊ astaroth. i. ambitioni ⁊ concupiscentię carnis. Baalim eẽ interp̃tat superior: Astaroth/cubiculũ vel prę/sepiũ. Per cubiculũ intelligit luxuria: ꝑ prę̃sepiũ gula. Hoc est ergo q̃d dicit: Seruierũt baalim ⁊ astaroth: ac dimiserũt dñm. De his collib⁹ dicit Hiere. iij. g. Ecce nos venim⁹ ad te: tu es eẽ dñs de⁹ noster. Vere mẽdaces erãt colles ⁊ multitudo montiũ. i. multitudo p̃bendarũ ⁊ dignitatũ. Hiere. l. b. De monte ĩ collẽ transierũt: obliti sunt cubilis sui. i. sepulchri vel nidi: Nõ eẽ habet homo duo sepulchra/vel auis duos nidos sil'. Multi reges ĩ isrl' laudabiles extitissẽt: si excelsa abstulissent: Similit̃ multi clerici ⁊ rectores/si ambitionẽ de corde auferrẽt. Sꝫ de paucl. i. de duob⁹ regib⁹ dicit/q̃ excelsa abstulerũt: ⁊ de paucl rectorib⁹ p̃ũ dici: Fere eẽ omnibus ꝓuenit illa exceptio q̃ totiẽs in libro Regũ repetit: Verũtã excelsa nõ abstulit. Sed nec multi religiosi auferũt hęc excelsa: Ũ dicit Hiere. xlix. d. Qui habitas ĩ cauernis petrę ⁊ apꝛehẽdere niteris altitudinẽ collis. i. sedes in claustro ⁊ aspiras ad p̃lationẽ. Et licet in excelsis ⁊ collib⁹ dño ĩmolarek: tñ/in irã cõcitauerũt/deũ ibi: Ita ambitiosi licet cogitẽt ⁊ fingãt se appetere p̃lationẽ vt deo seruiãt ⁊ fructũ faciant: tñ deũ offendũt. b Et i sculptilibus suis ad ęmulationẽ eũ, puocauerũt. Statuas sibi sculpit: q̃ iuentũ dogma vel imaginatiões diuisibiles ĩ corde statuit quasi in templo. Abacuk. ij. d. Quid ꝓdest sculptile: quia sculpsit illud fictor suus: ꝓflatile ⁊ imaginẽ falsã. Hiere. x. c. Confusus est omnis artifex in sculptili: qꝛ falsũ est q̃d ꝓflauit. Idẽ potest dici de his qui ad voluntatẽ suã scripturã trahũt repugnantẽ: vt dicit Hiero⁹. ⁊ ad idẽ q̃d sciũt vel scire videtur/eã adaptant violenter. Sap. xiij. c. Lignũ curuũ ⁊ vorticibus plenũ sculpat diligent̃ per vacuitatẽ suã: ⁊ ꝑ scientiam suę artis figuret illud ⁊c. Et hoc prouocat deum ad ęmulationem: quia adulterant verbum dei: qui est ęlator caste expositionis. Ps. Eloquia domini eloquia casta. Deut. v. a. Dominus deus tuus deus ęmulator.

Ps. 11.

Litteraliter d Audiuit deus ⁊c. Octaua pars: vbi agit de vltione facta in iudęos in terra ꝓmissionis: ⁊ de vltiõe postmodum facta in eos/ꝑ q̃s iudęos pcusserat. Dicit g̃: Audiuit deus. i. se audire ostendit. e Et spreuit. i. se spernere mõstrauit isrl'. f Et. i. qꝛ/ad nihilũ redegit valde isrl'. i. iudęos: qꝛ triginta milia cadebãt in die vna. g Et repulit tabernaculũ silo. i. ñ placuerẽt ei sacrificia eorũ q̃ faciebãt ei ĩ silo: ⁊ pmisit arcã ab eis auferri q̃ erat ĩ ciuitate silo. Silo eẽ ẽ ciuitas ĩ q̃ erat arca: q̃ ꝓpt pctã sacerdotũ ophni ⁊ phinees/filiorũ heli/capta ẽ ab allophylis. j. Regl. iiij. b. h Tabernaculũ suũ vbi habitauit in hoĩbus. q. d. nõ merito tabernaculi habitauit ibi: sꝫ merito hoĩm: quia fm q̃d dr. ij. Machab. v. c. nõ ꝓpt locũ gentẽ elegit: sꝫ ꝓpt gentẽ locũ elegit dñs. Et ecõtrario: non repulit tabernaculũ ꝓpter vitiũ ipsius tabernaculi: sed ꝓpter peccata hominũ. i Et tradidit in captiuitatẽ virtutem eorũ. i. fortes eorũ. o Et pulchritudinẽ eorũ. i. nobiles eorũ in q̃b⁹ ꝓsistit pulchritudo ꝓsi: ⁊ In man⁹ inimici

Ar. ⁊inimic

uersi sũt in arcũ prauũ. ⁊ In irã concitauerũt eũ in collibus suis: ⁊ ĩ sculptilib⁹ suis ad ęmulationẽ eũ puocauerũt. Audiuit ⁊ de⁹ ⁊ sprẽuit: ⁊ ad nihilũ redegit ⁊ valde isrl'. Et repulit tabernaculũ silo: tabernaculũ suũ vbi habitauit ĩ hoĩb⁹. Et tradidit in captiuitatẽ virtutẽ eorũ: ⁊ pulchritudinẽ eorũ in manu inimici

a b c d e f g h i k l m n o

Moraliter p Audiuit ⁊c. Supra dictũ erat de pęnitentibus ⁊ de clericis ⁊ de religiosis/q̃ auertẽrt se ⁊ nõ seruauerũt pactũ ⁊c. ⁊ q̃ ad ęmulationẽ deũ puocauerũt: Et posset q̃rere aliq̃s infidelis: Quõ sciuit hoc dñs? Ũ quasi respondens dicit: Audiuit deus: mala christianorũ/clericorũ/et religiosorũ. Sap. j. c. Auris ęli audit oĩa. Jacob. v. a. Clamor eorũ in aures dñi sabaoth introiuit. Sũt aũt q̃tuor genera peccatorũ: quę ꝓprie ⁊ specialiter clamãt ad deũ cõtra actores suos. Primũ est peccatũ sodomiticũ. Unde Gen. xviij. c. Clamor sodomorũ ⁊ gomorręorũ multiplicatus est: ⁊ peccatũ eorũ aggrauatũ est nimis: descẽdã ⁊ videbo vtrũ clamorẽ qui venit ad me/opere cõpleuerint. Nota ibi Glo. Secũdũ est homicidiũ. Ũ Gen. iiij. b. Vox sanguinis fratris tui abel/clamat ad me de ẽra. Job. xvj. d. Terra ne operias sanguinẽ meũ: ⁊ nõ inueniat in te locum latendi clamor meus. Tertiũ est fraudatio mercennariorũ. Jacob. v. a. Ecce merces operariorũ vestrorũ qui messuerũt regiones vestras quę fraudata est a vobis/clamat: ⁊ clamor eorũ ĩ aures dñi sabaoth introiuit. Quartũ est oꝑressio pauperũ. Exo. iij. c. Clamor filiorũ isrl' venit ad me: vidiq̃ afflictiones eorũ. e Et sprẽuit/eos. Job. xij. c. Ducit sacerdotes eorũ inglorios. Et post: Effundit despectionẽ sup p̃ncipes. Abdie. j. a. Contemptibilis tu es valde: superbia cordis tui extulit te habitantẽ in scissuris petrę. Hoc ꝓprie dicit religiosis superbis. f Et ad nihilũ redegit valde israel. i. clerũ ⁊ religionẽ: qꝛ dimisso vero ⁊ magno bono israelis. i. videre deũ ⁊ desiderare eũ/ad nihilũ tẽporaliũ bonorũ se cõuertẽrũt. Amos. vj. a. Vę vobis qui opulenti estis in sion: et confiditis ĩ monte samarię. Et infra. d. Qui lętamini in nihili: qui dicitis/nũquid nõ in fortitudine nr̃a assũpsimus nobis cornua? Job. xvj. b. In nihilũ redacti sunt omnes artus mei. Hoc dicit ecclesia. Ps. Ad nihilũ redactus sum et nesciui: vt iumentum factus sum apud te. q. d. nõ vt homo. g Et repulit. i. reprobauit: h Tabernaculũ silo. i. statũ clericorũ vel religiosorum. i Tabernaculũ suũ vbi habitauit/quondã: k In hominib⁹: de clericis ⁊ religiosis: dans hoĩbus responsa ꝑ operationis euidentiã: sicẽ solebat dare de tabernaculo aplorũ. Sed nunc repulit tabernaculum istud: quia iam nõ videt ibi habitare nec responsa dare: Unde possũt dicere quod dicebat saul. j. Regl. xxviij. c. Philistijm pugnant aduersũ me. s. dęmones: ⁊ deus recessit a me/⁊ exaudire me noluit: neq̃ per sacerdotes neq̃ per somnia. s. religiosorum: qui deberent in somno contemplationis somniare ⁊ haurire quid alijs de domini voluntate responderent. l Et tradidit: permissiue: m In captiuitatẽ/diaboli: n Virtutẽ eorũ. i. fortitudinem ecclesię. s. clericos/prelatos/⁊ religiosos: qui sunt ossa ⁊ fortitudo ecclesię: fm q̃d de apostolis dicit ecclesia/Thren. j. e. De excelso misit ignẽ in ossibus meis/⁊ erudiuit me. Sed nunc in captiuitatẽ tradita sũt ossa ecclesię: ⁊ ꝑ ꝓsequẽs carnes. i. debiles ⁊ infirmi laici. Esa. xxxviij. c. Cõtriuit oĩa ossa mea. Prouerb. xxix. c. Cũ prophetia defecerit: dissipabitur populus. Unde conquerit dominus Esa. v. d. Propterea populus meus captiuus ductus est: quia nõ habuit scientiã. ij. Timoth. ij. d. Vt resipiscant a laqueis diaboli: a q̃ tenent̃ captiui ad ipsi⁹ volũtatẽ. o Et pulchritudinẽ eorũ. i. famã vl' ipsos clericos: q̃ deberẽt esse decor ecclię: tradidit

Moraliter

Quattuor genera peccatorũ que clamant deum

Ps. 72.

* in manus inimici

a In manus inimici. Vel fm Glo. arcā vocat virtutē et pulchritudinē eoꝝ ꝑ quā inuicti et honorati sibi videbantur inter gentes. j. Regl. iiij. b. Venerunt philistei ⁊ dissipauerunt exercitū iudeorū ⁊ capta est arca dei: et mortui sunt duo filij heli/ophni ⁊ phinees. Nec tm captiuati/sed ⁊ occisi sunt: Unde addit:

b Et conclusit in gladio populum suū. i. iudeos: quos inter alios quasi peculiarē populum sibi elegerat. Sed quos ex misericordia elegerat/de iusticia reprobauit: Unde addit:

a chritudinē eoꝝ ī mānus inimici. Et ꝛclusit ī gladio populū suū: ⁊ hereditatē suam spreuit. Juuenes eoꝝ comedit ignis: ⁊ virgines eoꝝ nō

k sūt lamentatę. Sacerdotes
l eoꝝ in gladio ceciderūt: et
m viduę eoꝝ nō plorabāt. Et
n excitatus est tanq̃ dormiēs
o dñs: tāq̃ potēs crapulat a
p vino.

ię cur meū sup ꝓtritionē filię ꝓpli mei. Magna em est contritio deflorationis virginis: ita em contrita est/q̃ nullatenus reintegrari potest. Unde dicit Hiero. Cum deus omnia possit: nō potest de corrupta facere incorruptā. Item Thren. vlt. b. deplorat dicens: In sion humiliauerunt mulieres. i. in religione moniales: virgines in ciuitatib⁹ iuda. i. in ecclesijs in cōfessione. Amos. v. a. Proiecta ē virgo israel. Et. j. e. Vocabunt agricolas ad luctum: ⁊ ad planctum eas q̃ sciunt plangere.

Allegorice: Virgines sunt ecclesię/quę diu fuerunt cū maritis et sponsis suis: et nullum fructum fecerunt/nec fęcundatę sunt: Et hoc nullus deplorat. Allegorice

Moraliter: Virgines sunt animę steriles a bono opere: quę lamentandę sunt a semetipsis et ab alijs. Unde filia iepte cū sodalibus suis flebat virginitatē suam in montibus: Judicl. xj. g. Caro sterilis toleratur: sed anima sterilis maledicit. Deut. vij. c. Nō erit apud te sterilis vtriusq̃ sexus: tam in hominibus q̃ in gregib⁹ tuis. Moraliter

k Sacerdotes eorū in gladio: tribulationis: l Ceciderunt: cū tamē ibi deberēt se erigere. Lucl. xxj. f. His autem fieri incipientibus: leuate capita vestra. Vl quod peius est: In gladio/peccati: Gladius em diaboli est peccatū. Eccl. xxj. a. Quasi rhomphęa bis acuta omnis iniqtas. De hoc admirans Hieremias Thren. ij. g. Si occiditur in sanctuario domini sacerdos ⁊ prophęta.

m Et viduę eorum: id est ecclesię maritis viduatę/non adulteris: n Non plorabantur/quę plorari deberent/eo q̃ ceciderunt sponsi earum. Vel ad litterā viduę nō plorantur: quia non est qui oppressioni eorum cōpatiatur. Mortuus em est Job/⁊ successorem nō habet/qui possit dicere: Cor viduę consolat⁹ sū: Job. xxix. c. Nūc em omnes sum⁹ pueri: ⁊ nescimus compati aliorū aduersitati. Esa. iij. a. Dabo pueros principes eorum.

Ad litterā

Ps. 78.

Ps. 76.

o Et excitatus est tanq̃ dormiens dominus. q. d. ita excitauerūt deū vt eis succurreret: sicut excitari solet homo crapulatus a strepitu et clamore familię. p Tanq̃ potens crapulat⁹ a vino: quia dū homo potens dormit/nō apparet eius potentia: Similit nec dei potentia apparet malefactoribus/quos patiens sustinet: sed cum incipit vindicare/tūc videt q̃si excitat⁹ a somno. Et ondit q̃lit illos liberauit/videlicet/puniendo inimicos eorum: Unde dicit:

Et percussit

Moraliter * a in manus inimici/diaboli/qz sicut dicit Hiere. l. b. Peccauerūt dño decori iusticię. De hac virtute ⁊ pulchritudine/Thren. j. b. Egressus est a filia sion. i. ab ecclesia omnis decor eius/ecce de pulchritudine: facti sūt principes eius velut arietes/nō inuenientes pascua: abierunt absq̃ fortitudine añ facię subsequentis/ecce captiuitas virtutis. Ad peccatū autē clericorū ⁊ prelatorum/sequitur peccatū subditorum laicorū: fm qd dicit Greg⁹: Cum pastor per abrupta vitiorum graditur: necesse est vt per precipitiū grex sequatur. Unde addit:

b Et conclusit: quasi de necessitate inferens: c In gladio/inimici. i. in pctō: d Populum suū/post pastores. e Et hereditatē suam: id est populū suum: f Spreuit. Homo dicitur sperne/re hereditatē suam/quando eam nō excolit: Sic dominus spernit eos quos per tribulationes nō exercet: sed permittit in eis crescere spinas ⁊ vrticas vitiorum. Unde cōminatur genti peccatrici quasi vineę dicens/Esa. v. b. Non fodietur neq̃ putabit: ⁊ ascendent super eā vepres ⁊ spinę. g Juuenes eorum: ad litterā: h Comedit ignis: luxurię: De quo Job. xxxj. b. Ignis est vsq̃ ad consumptionē deuorans. Jobel. j. d. Ad te domine clamabo: qz ignis deuorauit speciosa deserti. Thren vlt. c. Adolescentibus impudice abusi sūt. i Et virgines eorū nō sūt lamētatę: qz nō est hodie/ad lrāz/q̃ sup ꝓgines corruptas ⁊ thesauro irrecōpēsabili ⁊ irrecupabili spoliatas lamētet ⁊ deplorет. Jā em nō est Hieremias: q̃ dicebat/Thren. ij. d. Defecerūt p̃ lachrymis oculi mei: ꝓturbata sūt viscera mea: effusū est ī terra

Ps. 25.

Ps. 43.
Ps. 11.

Moraliter

Allegorice de christo

Moraliter

meo ad potandū

a ¶ Et percussit inimicos suos in posteriora. Ita legitur. j. Regl. v. b. q̃ ebullierũt mures de terra/et percussit dñs acotũ in secretiori parte natiũ: ⁊ mures corrodebãt p̃minentes extales eorũ. c ¶ Opprobriũ sempiternum dedit illis. Opprobriũ sempiternũ fuit: quia vilissima fuit huiusmodi infirmitas.

Et dicũt quidam q̃ ꝗ opprobrium sustinent iudęi: quia in vindictã dominicę passionis patiuntur fluxum sanguinis: ⁊ ideo sunt ita pallidi.

a vino. Et pcũssit inimicos suos i posteriora: opprobriũ sẽpiternũ dedit ill'. Et repulit tabnaclm ioseph: ⁊ tribũ ẽphrai nõ elegit. Sz ẽlegit tribũ iuda: mõtẽ siõ quẽ dilexit tabnaclm ioseph: ⁊ tribũ ephraim nõ elegit. i. populũ iudęor terrenis fructibus ihiantẽ. f ¶ Sz elegit tribũ iuda: id est ꝓm christianũ: a christo genitum in fide: qui de iuda descendit fm carnem. Joh. xv. c. Non vos me elegistis: sed ego elegi vos. g ¶ Montẽ sion. i. ecclesiam: vita eminẽtem: fide ꝓtemplantẽ. h ¶ Quẽ dilexit. Eph. v. c. Christus dilexit ecclesiã: ⁊ seipsũ tradidit p̃ illa: vt eã sctificaret.

Et ędificauit

Moraliter * meo ad potandũ: labijsq̃ ⁊ dentib̃ eius ad ruminandũ. a ¶ Et pcussit inimicos suos: supradictos: b ¶ In posteriora. i. in fine/in nouissimis eor̃: quos in anterioribus nõ vult percutere. i. in pręsenti. Ps. Inimici dñi mor̃ vt honorificati fuerint et exaltati/ecce anterioza: deficientes quẽadmodum fumus deficient/ecce posterioza. Job. xx. a. Si ascenderit vsq̃ in cęlũ superbia eius/⁊ caput eius nubes tetigerit: quasi sterquiliniũ in fine perdet. Hoc est q̃d sequitur: c ¶ Opprobriũ sempiternũ dedit illis. Hiere. xx. c. Confundent vehementer: qz nõ intellexerũt opprobrium sempiternũ: q̃d nũq̃ delebit. Amicos aũt suos percutit nõ in posteriora/sed in anterioza. i. in pręsenti. Prouerb. iij. b. Quẽ enim diligit dñs corripit: ⁊ quasi pater in filio cõplacet sibi. Vel aliter potest dici: vt determinet hic peccata sacerdotũ de quibus p̃dixerat: ⁊ etiã clericorũ malorũ/ q̃ sunt inimici dñi familiares: ⁊ ideo piculosiores. Mich. vij. b. Inimici hoĩs domestici eius. s. clerici ⁊ p̃lati. Ps. Qui edebat panes meos: magnificauit sup me supplantationẽ. Hos inimicos percutit dñs/ b ¶ In posteriora. i. duobus peccatis quę p posteriora intelligunt. s. auaricia ⁊ luxuria. Phil. iij. c. Posterior̃ oblitus/ad anterioza me extendo. Hic per posteriora ĩtelligit apostolus tẽporalia: Vñ in posteriorib̃ percutit/qui cupiditate vel amore temporaliũ vulneratur. Item quia posteriora verẽda dicunt ⁊ sunt: per ea intelligitur luxuria. Vñ. ij. Pet. ij. d. loquens de luxuria/dicit: Si fugiẽtes coinq̃nationes mũdi in cognitione dñi nostri ⁊ saluator̃ iesu christi his rursũ ĩplicati supant̃: facta sũt eis posterioza deterioza priorib̃. Et per hoc/ c ¶ Opprobrium sempiternũ dedit eis: quia per hoc infamant̃: ⁊ cessante vitio nõ potest cessare infamia. Hiere. xxiij. g. Dabo vos in opprobriũ sempiternũ ⁊ ignominiã ęternã: quę nunq̃ obliuione delebitur. Et notandũ q̃ in hoc psalmo ponũtur: primo plagę ęgypti: Secũdo plagę israelis. s. ĩ ꝓncipio huius octauę part'. Tertio plagę philistijm. Hic egypt̃ muscis percutit: israel hominibus hostibus: philistijm muribus ⁊ ani exitu: qz męror auaricię inquietudinũ curis agitat̃: potiõe vero cadentes. i. luxuriosi/muribus. i. voracitate vexantur ⁊ auiditate cadũt in muscipulã: Patiunt̃ nihilominũ molestiã in pudẽdis quã medico graue est ostentare: quia vt dicitur Eph. v. c. Quę in occulto fiunt ab eis: turpe est dicere/etiã in ꝓfessione. Porro israelitę quasi ratione vtentes ⁊ lege abutentes/ꝓpter superbiã/ab hostibus ⁊ gladio patiuntur: vt artifice morte pereant/qui naturã cõmunẽ agnoscere nõ dignant̃. Esa. x. c. Visitabo sup fructũ magnifici cordis regis assur. Itẽ q̃ percutit̃ quis anathemate/nõ dolet/ qz nõ sentit: q̃ ꝗo percutit̃ pęna pecuniaria/hoc est in posteriora: tunc sentit ⁊ dolet: ⁊ talis inimicus dei est.

Litteraliter d ¶ Et repulit tabernaculũ ioseph. Mona ps: vbi agit de rege dauid/⁊ loco regni: ⁊ oñdit p̃rogatiuã iudę ĩ ꝗ̃ q̃ noluit vt ĩ alia tribu esset tabernaculũ eius. Hoc ẽ q̃ dicit: Et repulit tabernaculũ ioseph. Prius enim fuit ĩ sorte ioseph. s. ĩ sorte ephraim: q̃ fuit filius ioseph: sed ibi nõ fuit factũ tẽplũ: Vñ addit: e ¶ Et tribũ ephraim nõ elegit: vt. s. ibi fieret dominus eius. f ¶ Sz elegit tribũ iuda: mõtẽ sion quẽ dilexit: ⁊ ĩ eo factũ est tẽplũ: Tñ mons sion nõ fuit d̃ sorte iudę: sed de sorte beniamin: Sed ideo dicit de sorte iudę: qz dñs illius fuit dauid: q̃ fuit de iuda: ⁊ alij reges q̃ successerũt ei.

Et ędificauit

d ¶ Et repulit tabernaculũ ioseph ⁊c. Allegorice fm Glo. legit̃ de repulsione iudęor̃ ⁊ vocatione gentiũ. Dicit ergo: Et repulit tabernaculũ ioseph. i. synagogã iudęor̃. Et nominat ioseph: qui pręalijs sanctior apparuit: qz dñs nullũ legalibus adhęrentẽ accęptat/ quãtũcũq̃ pharisęus sit/quãtũcũq̃ sãctus videat̃. e ¶ Et tribũ ephraim nõ elegit. i. populũ iudęor̃ terrenis fructibus ihiantẽ. f ¶ Sz elegit tribũ iuda: id est ꝓm christianũ: a christo genitum in fide: qui de iuda descendit fm carnem. Joh. xv. c. Non vos me elegistis: sed ego elegi vos. g ¶ Montẽ sion. i. ecclesiam: vita eminẽtem: fide ꝓtemplantẽ. h ¶ Quẽ dilexit. Eph. v. c. Christus dilexit ecclesiã: ⁊ seipsũ tradidit p̃ illa: vt eã sctificaret.

Et ędificauit

Moraliter d ¶ Et repulit tabernaculũ ioseph. Tabernaculũ/est ecclia militãs: vel religio cõmunit̃. Esa. xxiij. d. Oculi tui videbũt hierlm ciuitatẽ opulẽtã: tabnaculũ q̃d nequaq̃ trãsferri poterit. Sed tabernaculũ ioseph/est illa religio q̃ nõ intendit nisi ad augmentũ tẽporaliũ rerũ: ⁊ hanc repellit dñs ⁊ reprobat. e ¶ Et tribũ ephraim ñ elegit. Ephraim. i. vbertatẽ nõ d̃z repellere: qz ꝓt̃ hoc nõ reprobat hoĩes si habẽt diuitias: Habere enim nõ est in vitio: ꝗ̃ cupiditas ⁊ ardor acq̃rendi/vel multiplicandi/vel habitas retinendi. Vñ repellit dñs ioseph/⁊ nõ dicit̃ repellere ephraim: sed tñ hũc nõ eligere dicit̃: qz licet habere diuitias malũ nõ sit fm se: nõ tñ est bonũ: magis aũt est fugiendũ q̃ eligẽdũ: qz licet nõ sit malũ/tñ valde periculosũ est. Mar. x. c. Et Luc'. xviij. e. Qz difficile q̃ pecuniã habẽt/in regnũ dei ĩtrabũt: Facilius est camelũ p̃ foramẽ acus transire/q̃ diuitẽ ĩtrare in regnũ dei. Vñ patet q̃ tales nõ elegit dñs: qz si elegisset eos: facilius eis ingressus regni pateret. Osee. xj. d. Circũdedit me ephraim ĩ negociatiõe: ⁊ in dolo dom̃ isr̃l. Judas aũt descẽdit cũ deo: ⁊ cũ sanctis fidelib̃: Hoc est q̃d hic sequit: f ¶ Sed elegit tribũ iuda. i. hoĩes intẽdẽtes ꝓfessioni pctor̃ suor̃: ⁊ laudib̃ dei. g ¶ Montẽ sion. i. eos qui alti sũt p̃ spem: ⁊ circũspecti p̃ timorẽ. h ¶ Quem dilexit: quia sicut dicitur in Ps. Beneplacitũ est domino super timentes eũ: ⁊ in eis qui sperãt sup̃ misericordia eius. Potest aũt hoc specialius ad electionẽ p̃lator̃ referri: quia dñs nõ elegit p̃latos de ioseph. i. de nobilibus vel potentibus/q̃ fũt dñi ęgypti. i. huius mũdi ꝓt̃ nobilitatẽ suã: ꝗ̃ populus iudaic̃ elegit barrabã latronẽ insignẽ: ⁊ iesum morti adiudicauit: Matth. xxvij. c. Nec etiã de ephraim. i. de diuitibus ⁊ abundantib̃ elegit dñs p̃latos. Sz hodie a multl̃ eligunt̃ hoĩes de ioseph ⁊ ephraim: et dicunt q̃ iura ecclesię defendit ioseph et ephraim. i. nobilitas ⁊ diuitię pręlatorũ. j. Cor'. j. d. dicit apostolus contra hoc: Infirma mundi elegit deus: vt confundat fortia: ⁊ ignobilia mundi et contemptibilia elegit deus/⁊ ea quę nõ sunt: vt ea quę sunt destruerẽt: Nõ ẽm fuerunt apostoli nobiles vel diuites: sed rustici piscatores: tñ melius rexerunt ecclesiã q̃ moderni. De quibus dicit Baruch. iij. c. Ibi fuerunt gigantes nominati illi qui ab initio fuerũt: statura magna/scientes bella: non hos elegit dominus ⁊c. Sed mũdus istos eligit qui sunt gigantes magni in terrenis: scientes facere guerras. f ¶ Sed/dominus/elegit tribum iuda. i. confessores qui purgãt ecclesiam a contaminatione peccatorũ: fm q̃d dicit̃. j. Machab. iiij. e. Elegit iudas. i. christus/sacerdotes sine macula voluntatẽ habentes in lege dei: ⁊ mũdauerũt sancta: ⁊ tulerũt lapides ꝓtaminatiõis in locũ ĩmundũ ⁊c. g ¶ Montem sion. i. illos elegit dñs/qui alti sũt per eminentiã vitę/⁊ speculatores per ꝓtemplationẽ cęlestium/⁊ vigilem custodiam subditorũ. Ps. Aaron quẽ elegit ipsum. Aaron montanus interpretat̃. h ¶ Quẽ dilexit: Tales enim pręlatos diligit dñs. Joh. xv. b. Vos amici mei estis: si feceritis q̃ ego pręcipio vob. Malach. j. a. Jacob dilexi: esau aũt odio habui.

* Et ędificauit

Allegorice

Vt. ephraim

Moraliter

Ps. 146.

Ps. 104.

a Et ędificauit sicut vnicornis sctificiũ suũ. i. tem/
plũ i quo sanctificabat hoies. Et dicit/ vnicornis: vl vni
corniũ: qz vnicornis qñ facit ędificiũ suũ: vl tax foueã suã/
multũ ęlat: nec pmittit sibi aliena aĩalia accedere: Ita dñs
ęlauit ędificiũ templi: ⁊ pacẽ dedit salomoni ab omib gen/
ibus ĩ circũitu. Ędi/
ficauit/ dico: c In
terra quã funda/
uit in sęcula. i. ĩ hie
rusalẽ: quę fortissima
erat. Hęc etiã oia pñt
legi/ nõ tñ ỏ ędificatiõe tẽpli: ꝓ de ĩstitutiõe regl: quẽ nõ de
tribu ioseph vl ephraim elegit dñs: ꝓ de tribu iuda. s. dauid.
Uñ manifestꝰ ꝓbũgit de ipo: e Et elegit dauid seruũ
suũ. Et vbi accępit eũ: Et sustulit eũ ỏ gregib ouiũ:

l. vnicorniũ

a lexit. Et ędificauit sic † vni/
b
c cornis sctificiũ suũ: i trã quã
e fundauit i † sęcula. Et elegit
f dauid seruũ suũm: ⁊ sustulit h i

Al. teternũ

de post fętantes

Allegorice a Et ędificauit sicut vnicornis sanctificiũ su/
um. i. populũ sanctũ: quẽ ędificauit per sacramentoꝝ pcepti
onẽ. b Sicut vnicornis. Unicornis/ est animal habẽs
vnũ cornu in medio frontis: Per qõ intelligunt fideles: ꝗrũ
spes in illud vnũ erigit: qõ necessariũ est. Lucl. x. g. Pozro
vnũ est necessariũ. Ps. Una petij a dño: hãc requirã ⁊c. Et
ostẽdit vbi ędificauit: c In terra. i. in eccla: d Quã
fundauit in sęcula: qz eccla semp durabit: nõ in militia/
sed in triũpho. Eccs. j. a. Generatio ꝓterit ⁊ generatio ad/
uenit: terra ỏo in ęternũ stat. e Et/ ad hoc ędificiũ facien
dum: elegit/ deus pater: f Dauid seruũ suũ. i. christũ
manufortẽ/ ⁊ aspectu desiderabilẽ: qz manu affixa cruci/ de/
uicit diabolũ. Uñ dicit btus Bern. Aereas potestates debel/
lauit christus: nõ equo residẽs/ sed in cruce pendẽs: nõ ma/
nu armata/ sed cruci affixa. Itẽ ipse est in quẽ angeli deside/
rãt ꝓspicere: vt dr. j. Pet. j. c. Et dic/ g Seruũ suũ: qz
ad hoc faciẽdũ formã serui accępit de ꝓgenie dauid. Phil.
ij. a. Cum in forma dei esset ⁊c. semetipsum exinaniuit/ for/
mam serui accipiens ⁊c. i Et sustulit cum de gre/
gibus ouium/ illarum nonagintanouem: quas dimisit in
deserto. i. in cęlo

Ps. 26.

Ps. 101.

Doxaliter * a Et ędificauit sicut vnicornis sctificiũ suũ.
Sanctificiũ/ est ꝓlatio: ad quã nõ debet ascẽdere nisi sanctꝰ:
qui possit ⁊ sciat alios sanctificare. Hoc sanctificiũ ędifica/
uit dñs: qñ fecit apl'os ꝓlatos ecclię. Ps. Ędificauit dñs si/
on: ⁊ videbit in gloria sua. Sed b Sicut vnicornis.
In cornu potestas ĩtelligit: ⁊ ĩ vnicorne vna potestas: quã
dedit dñs ꝓlat. s. potestatẽ in spiritualibus. s. ligãdi atq sol/
uendi: ⁊ demonia eijciendi. Luc. x. c. Ecce dedi vobis po/
testatẽ calcãdi sup serpẽtes ⁊ scorpiones: ⁊ sup omnẽ virtu/
tẽ inimici. Joh. xx. e. Accipite spñsanctũ: qꝝ remiserit pec
cata remittunt eis: ⁊ qꝝ retinuerit/ retenta sũt. De vnicor/
ne dicũt duo. s. q cornu ĩ nare gerit: ⁊ q cornu vẽtrẽ elephã
tis pforat. Uñ ỏsus: Cornu nare gerit: elephãtis q̃ petit al/
uũ. Ita ꝓlat debet cornu potestat suę gerere ĩ nare. i. ĩ dis/
cretiõe/ q̃ regere debet potestatẽ: Potestas enĩ ĩ hoie indis/
creto: idẽ est qõ gladiꝰ in manu furiosi: vt monebat dñs apo
stolos/ Marci. ix. g. Habete in vobis sal ⁊c. Esa. ij. d. Qui/
escite ab hoie/ cuius spũs in naribꝰ eiꝰ: qz excelsus reputatus
est iste. i. ꝓlatus q̃ habet discretionẽ ⁊ audaciã. Itẽ debet ꝓ/
latus cornu potestat suę impetere ventrẽ elephant. i. gulo/
sitatẽ diuitũ. Uñ dicit Gregꝰ. Cornu in ventrẽ ferit/ dũ pra
uoꝝ ingluuiẽ redarguit. Sic faciebat paulus/ Phil. iij. d. di/
cẽs: Multi ambulant quos sępe dicebã vobis: nunc aũt et
flens dico vobis inimicos crucis christi: qꝝ finis interitꝰ: qꝝ
deꝰ vẽter ẽ. Et Ro. xvj. c. Huiuscemodi christo dño nro nõ
seruiũt: ꝓ suo ventri. Nũc aũt nõ sunt ꝓlati vnicornes/ ꝓ bi/
cornes: qz diabolus ędificauit eis secundũ cornu. s. potesta/
tẽ in tẽporalibus ⁊ terrenis: qõ impedit officiũ cornu alteri/
us. Qõ cornu secundũ aduersus primũ/ in se crescere nolue/
rũt apl'i. ij. Cor. x. b. Arma militię nostrę nõ sunt carnalia:
sed potentia deo ad destructionẽ munitionũ. Act. vj. a. di/
cit: Conuocãtes duodecim apl'i multitudinẽ discipulorꝝ: di/
xerũt: Nõ est equũ nos derelinquere verbũ dei: ⁊ ministra/
re mensis ⁊c. Nũc aũt in administratiõe mensarꝝ. i. tempo/
raliũ/ q̃ mensis deseruiũt: ⁊ etiã mensarũ nummulariorꝝ. i. in
cõputatiõibus ⁊ causis vicarios ponere nolũt: sed in admi/
nistratiõe verbi dei defacili ponũt quidã. Quidã aũt quod
peius est/ nec ꝓ se administrãt verbũ dei: nec sustinent q ab
alijs administrek: tñ
moysi ꝓmo ꝓlato di/
cit/ Exo. xviij. c. Esto
tu ꝓ'o in his q̃ ad de
um ꝓtinẽt: vt referas
q̃ dicunt ad eũ: ⁊ ostẽ
das cerimonias ⁊ ritũ colendi deũ: viãq ꝓ quã ingredi de/
beant: ⁊ opus qõ facere debeãt: Prouide aũt de omni plębe
viros q̃ iudicẽt ꝓ'in omni tpe. Et ipse moyses hoc faciẽs: tñ
in hocipo desiderabat adiutores habere: Uñ ad iosue q̃ sug
gerebat ei/ vt q̃sdã in castris ꝓhetãtes ꝓhiberet: dixit/ Nu/
meri. xj. f. Quid inq̃t ęmularl ꝓ me: q̃s tribuat vt omnis po/
pulus ꝓhetet: ⁊ det ei dñs spũ suũ: Ubi dicit Gregꝰ. Pia
pastoꝝ mens: qz q̃ nõ ꝓpriã gloriã ꝓ auctoris q̃rit: ab omib
vult adiuuari qõ agit. Itẽ hic notandũ est/ q̃ vnicornis non
habet tectũ nisi cęlũ: ⁊ reclinatꝰ ad arborẽ/ dormit: Et ꝓlatꝰ
nõ debet sibi ędificare palatia: nec ad domos alias anhelare
q̃ ad cęlũ. Heb. vlt. c. Nõ habemus hic manentẽ ciuitatẽ:
sed futurã inq̃rimus. Sic dicit filiꝰ dei/ Matth. viij. c. Aul/
pes foueas habẽt/ ⁊ volucres cęli nidos: filius aũt hois non
habet vbi caput suũ reclinet. Itẽ ꝓlatus debet requiescere
in arboze crucis christi. Uñ dicit btus Bern. Suauissimũ
mihi bone iesu ceruical/ spinea corona capitl tui: dulcl mihi
lectus/ lignũ crucl tuę. Hoc ergo/ sctificium ędificauit/
c In terra/ fructifera. i. in pauptate: q̃ frugẽ cęlestl fructꝰ
apportat. d Quã fundauit. i. fundamentũ fecit ecclię
⁊ religiouis. Uñ Ps. Qui firmauit terrã super stabilitatem
suam. i. super nihili. Al/ Fundauit. i. in se fundamẽto ędi/
ficauit: qz licet ecclesia ⁊ religio euerterint suũ fundamentũ
pauptatl: tñ pauptas sp habet fundamentũ suũ christũ: qz
semp christi pauptatẽ scriptura ꝓtestabit: ⁊ semp eã aliq imi/
tabunt. Matth. xxvj. a. Semp paupes habebitis vobiscũ.
Miere. xxxv. d. Non deficiet vir de stirpe ionadab/ filij re/
chab/ stans in ꝓspectu meo cunctis diebꝰ. e Et elegit
dauid seruũ suũ. Hic notari põt q̃s debet elegi/ ⁊ quõ/
⁊ ad q̃d. Primo enĩ ꝓ hoc q dicit/ Elegit: notat q debet
esse gratuita/ nõ violenta: vt nullus. s. se ingerat: qz hocipso
efficerek indignꝰ. Heb. v. a. Nec q̃sq̃ assumat sibi honorẽ:
sed q̃ vocatꝰ est a deo tãq̃ aaron. Per hõ q dic/ f Dauid
seruũ suũ: ostẽdit q̃s debet elegi: debet enĩ esse in manu fortl
⁊ aspectu desiderabilis. Debet enĩ habere triplicẽ fortitudi/
nẽ: Animositatis: ne expauescat pondus regiminis/ ne fran/
gat sub onere tanti culminis. Secũdo fortitudinẽ patiẽtię/
ad molestias sustinẽdas. Tertio fortitudinẽ humilitatis/ ad
opprobria pferẽda. Uel aliter: vt pma fortitudo sit pietatis:
vt omniũ onera sumat. Scda/ ꝓsidij ⁊ defensiõis: vt tyrãno/
rum malitias reprimat. Tertia/ belli spũalis. De his tribus
Miere. j. d. Dedi te in ciuitatẽ munitã. s. ad pugnandũ: ⁊ in
columnã ferreã/ ad supportandũ: ⁊ in murũ ęneum/ ad defen/
dendũ. Item debet esse aspectu desiderabilis. i. speciosus
specie virtutũ: vt nõ sit effrontatus per impudentiã: nõ excę/
catus/ per ignorantiã: nõ mancus/ ꝓ bonorũ operũ carenti/
am: nõ enasatus per luxuriã/ cuius fetorẽ sentit nasus animę:
non elinguis/ per verbi dei imperitiã: nõ habens os serpen/
tinũ/ per detractionẽ: non effęminatus aut frigidus/ ꝓ torpo
rẽ aut negligẽtiã. Et sic de alijs mẽbris pôt dici. g Ser/
uũ: nõ dñm. j. Pet. v. a. Nõ dominantes in clero: ꝓ forma
facti gregis ex animo. h Suũ. i. christi: nõ antichristi vel
diaboli. Bern. Ministri christi sunt: ⁊ seruiũt antichristo.
i Et sustulit eũ de gregib ouiũ. i. de congregatiõe:
nõ tyrannoꝝ/ sed innocentũ: vt potius sit pastor q̃ lupꝰ vel
leo. i. de gremio ecclesię/ si sint ibi boni. Actl. j. d. Oportet
ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore
quo intrauit ⁊ exiuit inter nos dñs iesus/ testem resurrectio/
nis eius nobiscũ vnũ fieri ex istis ⁊c. Hoc est etiã qõ dicit:

Versus

Qui eligit ĩ ꝓlatũ debet habere triplicem fortitudinẽ

Qualis debeat esse electꝰ in ꝓlatum

* De post fętantes

de post fętantes accępit eum. i. de agris/ vbi ibat post oues fętātēs/ habētes. s. fęt⁹. Hoc habet. j. Regⁿ. xvj. b. vbi dixit pater ei⁹ ad samuelē: Adhuc reliqu⁹ est paruul⁹/ ⁊ pascit oues. Et ad q̄d accępit eū: b Pascere. i. ad pascendū: c Jacob seruū suū. s. ꝓpl'm isrl': Ubi addit. d Et/ id est/ israel hęreditaē suā. Et ostēdit quō pauit eos. s. innocēter ⁊ prudent. Ubi dicit: f Et pauit eos in innocentia cordis sui: et in intellectib⁹ manuū suarum. i. in prudentia operū suoꝝ: g Deduxit eos: id est rexit populū suum.

a eū de gregib⁹ ouiū: dē post
b fętantes accępit eū. Pascere
c reiacob seruū suū: et isrl' hę/
f reditātē suā. Et pauit eos † i
g inocētia cordis sui: ⁊ i † intellectib⁹ manuū suarū deduxit

Al. † fine malicia

Allegorice

deserto. i. in cęlo. s. angelorꝝ: ⁊ venit ad illā quę perierat donec inuenit eā. s. ad hominē in terra pereuntē: sicut ipse/ met dicit Luc. xv. a. Et hoc est/ a De post fętantes accępit eū: pascere iacob seruū suū. i. vt populū christianū in militia huius vitę luctantē contra mundū/ carnem/ diabolū/ pasceret verbo suo: exemplo suo: corpore ⁊ sanguine suo. Joh. x. c. Ego sum pastor bonus. Et ibi habent hęc tria fercula/ quibus pascit dñs oues suas. De verbo dicit: Qui intrat p ostiū/ pastor est ouiū: ⁊ oues vocē eius audiūt: et vocat eas nominatim. De exemplo subiungit: Cu ꝓprias oues emiserit/ ante eas vadit: ⁊ illū oues sequunt. De tertio dicit postea: Animā meā pono ꝓ ouibus meis. Nec solum oues de hoc ouili/ de ecclesia militante: sed etiā illas de triūphante/ pascit: Unde addit: d Et israel. i. illos qui deū vidēt facie ad faciē. e Hereditatē suā: quā in ęternum possidebit. Eccj. xxiiij. b. In iacob inhabita: ⁊ in israel inhęreditare. Vel per iacob actiuos: per israel ꝓtēplatiuos possumus intelligere: et hos ⁊ illos venit iesus pascere. f Et pauit eos in innocētia cordis sui: docens. s. innocentiā cordis: quā ⁊ ipse habebat: ⁊ eā opere ostēdens: ⁊ innocens pro eis moriēs: Ecce illa tria fercula ꝑdicta. g Et in intellectib⁹ manuū suarū/ extensaꝝ ⁊ affixaꝝ in cruce: h Deduxit eos/ ad vitā: qz illud opus sūmopere intelligere debemus: qz qui nō intellexerit/ nō deducet advitā: sed ad pnā. Osee. iiij. d. Populus nō intelligens vapulabit. Econtra de intelligente dicit in Ps. Btūs qui intelligit sup egenū ⁊ pauperē: in die mala liberabit eū dñs. Et dicit pluraliter/ Intellectibus: qz in manibus eius ita extēsis ⁊ affixis/ plura debemus intelligere ⁊ intus legere. s. humilitatē/ qua se vsqꝫ ad patibulū crucis humiliauit: Dolorē quē sustinuit sic moriendo: Amorē erga nos ꝓ quibus mori dignatus est: Largitatē qua habuit manus perforatas vt nihil ei remaneret qd nō daret/ qui seipsū dedit. De humilitate/ Phil'. ij. a. Humiliauit semetipsū fact⁹ obediēs vsqꝫ ad mortē: mortē aūt crucⁿ. De dolore/ Threni. j. d. O vos oēs q̄ transitⁿ p viā: attēdite ⁊ videte si est dolor sicut dolor meus. De amore/ Eph. v. a. Ambulate in dilectiōe sic ⁊ christ⁹ dilexit nos: ⁊ tradidit semetipsū oblationem ⁊c. Joh. xv. b. Maiorē hac dilectionē nemo hz ⁊c. De largitate/ Ro. viij. f. Qui etiā ꝓprio filio nō pepcit: ⁊ ꝓ nob oīb⁹ tradidit illū: quō nō etiā cū illo oia nob donauit:

Ps. 40.

Moraliter

* a De post fętantes accępit eū. i. de statu bono inferiori/ i quo oues fętas nutriebat. s. de bono sacerdote vl' de bono archidiacono debet fieri episcopus: vt Augustin⁹. j. Timoth. v. c. Qui bene ꝑsunt presbyteri: duplici honore digni habeant: maxime qui laborāt in verbo ⁊ doctrina. Et dicit tria verba: Elegit/ sustulit/ accępit: qz primo eligit q̄s: deinde eleuat: postea accępt⁹ habet. b Pascere iacob seruū suū. Ecce ad quid eligit. s. ad pascendū/ iacob. i. laicos: d Et isrl' hęreditatē suā. i. clericos. Joh. vltⁿ. e. Pasce/ pasce/ pasce. Hiere. vj. a. Pascet vnusquisqꝫ eos qui sub manu sua sūt. Hiere. iij. e. Dabo vobis pastores iuxta cor meū: ⁊ pascēt vos scientia ⁊ doctrina. Et quō sunt pascendę/ subdit. s. innocēter/ prudent/ ⁊ fructuose: Unde dicit: f Et pauit eos i inocētia cordis sui. Cordis dic: qz sunt quidā qui habēt innocentiā operis ⁊ oris: sed tū nō habent innocentiā cordis: qui. s. dimittunt peccatū/ nō quia nolint: sed quia nō audent ꝓpter infamiam aut aliā pnā: vl' forte quia nō possunt facere qd volūt: Nec ꝓpter hoc sunt innocentes. Prouerb. xj. c. Manus in manu non erit innocens malus. Itē nō pascit in innocentia cordis: qui de ꝑdicatione sua in corde suo inaniter gloriat: vel laudē vel emolimentū aliqd tēporale q̄rit. ij. Corⁿ. ij. d. Non sum⁹ sicut plurimi adulterantes verbū dei: sed ex sinceritate: Ecce innocentia cordis. g Et in intellectibus manuū suarū deduxit eos. i. prudēter ⁊ fructuose. Hęc sūt tria adiectiua que dñs cōmendat in seruo suo. s. fidelis/ ⁊ prudens/ et bon⁹. Matth. xxiiij. d. Quis putas ē fidelis seru⁹ ⁊ prudēⁿ: Et. xxv. b. Euge serue bone ⁊ fidel' ⁊c. Fidel' dicit/ innocentiā cordis: Prudens/ prudētiā: Bon⁹/ fructū opis. Bon⁹ enim est seruus/ qui facit voluntatē dñi. h Deduxit eos: de malo in bonū: de bono in melius: de meliori in optimū. Et hoc facit ꝑfatus bon⁹: g In intellectibus manuū suarū. i. qz in manibus ⁊ operibus suis dat intelligere opera christi. Sic faciebat apostolus/ dicēs. j. Corⁿ. xj. a. Imitatores mei estote sicut ⁊ ego christi. Osee. xij. c. In manib⁹ p/ phetaꝝ assimilatus sū.

i Deus venerūt gētes ⁊c. Item potest totū legi eodem modo paucis mutatis allegorice de ecclesia et martyribus/ ⁊ tyrannis ⁊ gentibus interfectis. Item moraliter de ipsa ecclesia: deplorante stragē filiorꝝ suorꝝ: q̄ quotidię fit p peccatū. Eccⁿia enim ꝓprie dicit asaph. i. ꝓgregatio: nihil enim aliud est ecclesia q̄ cōgregatio fidelitū: qui ꝓgregant in vnitate fidei ⁊ bonę voluntatis: scōm quod dicitur Actⁿ. iiij. f. Multitudinis credentiū erat cor vnū ⁊ anima vna in domino. Cor/ quo ad fidem: anima/ quo ad voluntatē. Tria autē deplorat ecclesia. s. deo illatā contumeliā: Et hoc in illo psalmo: Ut qd deus repulisti. Secundo/ stragem filiorꝝ: Et hoc in isto psalmo. Tertio incolatū huius miserię: Et hoc in illo: Sup flumina babylonis. Et qz nō sunt plures causę lamentandi: ideo nō sūt plures psalmi lamentatiōis: Quia plorare debemus aut ꝓpē dei iniuriā: aut ꝓpē nostrū incōmodū. Incomodū aut est duplex. s. culpę/ Ecce strages filiorū. Et pęnę/ Ecce incolatus miserię ⁊ dilatio patrię. Deplorans q̄ in hoc psalmo stragē filiorū: primo ostendit peccata pręlatorū a quibus sequit strages populi: scōm qd dicit Dan. xiij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus/ qui videbantur regere populū. Unde dicit: O deus/ qui omnia vides/ q̄ oia potes ⁊ vindicabis: cū iudicū durissimū in his

Moraliter

Ecclesia tria deplorat

Ps. 73.

Ps. 136.

Ps. 73.

Ps. 136.

* qui pręsūt fiet:

Ps. LXXVIII. (LXXVIII.

Ps. asaph. (eos.

Eus venerūt gētes ⁊c. Titul⁹. Ps. asaph. In ꝑcedenti psalmo egit ꝓpha de ingratitudine populi iudaici/ ⁊ illorꝝ repulsione: Hic autē pręuidens eorꝝ repulsionē/ deplorat eā: ⁊ deplorando ꝑdicit. Et est iste psalmus secūdus eorꝝ ī q̄bus agit de lamētatione: Sūt enim tres tales psalmi: qz ter repulsi fuerūt iudęi. Primo p chaldęos: Scōo p antiochū: Tertio p romanos. Prim⁹ psalm⁹ est: Ut qd de⁹ repulisti ī finē: In q̄ agit de destructiōe facta p romanos. In isto agit de destructione facta p antiochū. Tertius est: Sup flumina babylonis: In q̄ agit de destructione facta p chaldęos. Hic aūt mystice agit de pręcutione ecclię: q̄ ei q̄tidie fit per gentiles. Intentio sua est/ monere nos vt bonis ꝓximorꝝ ꝓgaudeam⁹: ⁊ malis eorꝝ ꝓdoleam⁹. Modus. Tres sūt partes. In ꝑma ꝓquerit ⁊ narrat quāta hierlim ꝑtulit ꝑtibus antiochi: p q̄ tū oino nō fuit destructa: In q̄ significat pręcutio ecclię. In scōa parte depcat ꝓ pte sua ꝓtra inimicos: ibi. Usqꝫq̄ dñe. In tertia parte in exultatione ꝓcludit lamentationē: ibi: Nos aūt. Loquēs ergo asaph. i. fidelis synagoga vl' ꝓpha: primo captat beniuolentiā a persona iudicis: cū dicit: i Deus. Secūdo a persona aduersariorum

Ps. 73.

Ps. 136.

Partitio psalmi

Moraliter

Ecclesia tria deplorat

Ps. 73.

Ps. 136.